İNSANIN APAÇIK DÜŞMANI

ŞEYTAN

Gerçek şu ki, şeytan sizin düşmanınızdır,
öyleyse siz de onu düşman edinin.
O, kendi grubunu, ancak çılgınca yanan
ateşin halkından olmaya çağırır.
(Fatır Suresi, 6)

HARUN YAHYA

Bu kitapta kullanılan ayetler, Ali Bulaç'ın hazırladığı
"Kur'an-ı Kerim ve Türkçe Anlamı" isimli mealden alınmıştır.

Birinci Baskı: Ağustos 1997
İkinci Baskı: Aralık 2000
Üçüncü Baskı: Temmuz 2002
Dördüncü Baskı: Ekim 2004
Beşinci Baskı: Aralık 2004
Altıncı Baskı: Aralık 2005
Yedinci Baskı: Temmuz 2006
Sekizinci Baskı: Temmuz 2008

ARAŞTIRMA
YAYINCILIK
Talatpaşa Mah. Emirgazi Caddesi
İbrahim Elmas İşmerkezi
A. Blok Kat 4 Okmeydanı - İstanbul
Tel: (0 212) 222 00 88
Baskı: Entegre Matbaacılık
Sanayi Cad. No: 17 Yenibosna-İstanbul
Tel: (0 212) 451 70 70

www.harunyahya.org - www.harunyahya.net

İ Ç İ N D E K İ L E R

OKUYUCUYA

•Yazarın eserlerinde evrim teorisinin çöküşüne özel bir yer ayrılmasının nedeni, bu teorinin her türlü din aleyhtarı felsefenin temelini oluşturmasıdır. Yaratılışı ve dolayısıyla Allah'ın varlığını inkar eden Darwinizm, 140 yıldır pek çok insanın imanını kaybetmesine ya da kuşkuya düşmesine neden olmuştur. Dolayısıyla bu teorinin bir aldatmaca olduğunu gözler önüne sermek çok önemli bir imani görevdir. Bu önemli hizmetin tüm insanlarımıza ulaştırılabilmesi ise zorunludur.

•Belirtilmesi gereken bir diğer husus, bu kitapların içeriği ile ilgilidir. Yazarın tüm kitaplarında imani konular Kuran ayetleri doğrultusunda anlatılmakta, insanlar Allah'ın ayetlerini öğrenmeye ve yaşamaya davet edilmektedirler. Allah'ın ayetleri ile ilgili tüm konular, okuyanın aklında hiçbir şüphe veya soru işareti bırakmayacak şekilde açıklanmaktadır.

•Bu anlatım sırasında kullanılan samimi, sade ve akıcı üslup ise kitapların yediden yetmişe herkes tarafından rahatça anlaşılmasını sağlamaktadır. Bu etkili ve yalın anlatım sayesinde, kitaplar "bir solukta okunan kitaplar" deyimine tam olarak uymaktadır. Dini reddetme konusunda kesin bir tavır sergileyen insanlar dahi, bu kitaplarda anlatılan gerçeklerden etkilenmekte ve anlatılanların doğruluğunu inkar edememektedirler.

•Bu kitap ve yazarın diğer eserleri, okuyucular tarafından bizzat okunabileceği gibi, karşılıklı bir sohbet ortamı şeklinde de okunabilir. Bu kitaplardan istifade etmek isteyen bir grup okuyucunun kitapları birarada okumaları, konuyla ilgili kendi tefekkür ve tecrübelerini de birbirlerine aktarmaları açısından yararlı olacaktır.

•Bunun yanında, sadece Allah rızası için yazılmış olan bu kitapların tanınmasına ve okunmasına katkıda bulunmak da büyük bir hizmet olacaktır. Çünkü yazarın tüm kitaplarında ispat ve ikna edici yön son derece güçlüdür. Bu sebeple dini anlatmak isteyenler için en etkili yöntem, bu kitapların diğer insanlar tarafından da okunmasının teşvik edilmesidir.

•Kitapların arkasına yazarın diğer eserlerinin tanıtımlarının eklenmesinin ise önemli sebepleri vardır. Bu sayede kitabı eline alan kişi, yukarıda söz ettiğimiz özellikleri taşıyan ve okumaktan hoşlandığını umduğumuz bu kitapla aynı vasıflara sahip daha birçok eser olduğunu görecektir. İmani ve siyasi konularda yararlanabileceği zengin bir kaynak birikiminin bulunduğuna şahit olacaktır.

•Bu eserlerde, diğer bazı eserlerde görülen, yazarın şahsi kanaatlerine, şüpheli kaynaklara dayalı izahlara, mukaddesata karşı gereken adaba ve saygıya dikkat etmeyen üsluplara, burkuntu veren ümitsiz, şüpheci ve ye'se sürükleyen anlatımlara rastlayamazsınız.

YAZAR ve ESERLERİ HAKKINDA

Harun Yahya müstear ismini kullanan yazar Adnan Oktar, 1956 yılında Ankara'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Ankara'da tamamladı. Daha sonra İstanbul Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde ve İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde öğrenim gördü. 1980'li yıllardan bu yana, imani, bilimsel ve siyasi konularda pek çok eser hazırladı. Bunların yanı sıra, yazarın evrimcilerin sahtekarlıklarını, iddialarının geçersizliğini ve Darwinizm'in kanlı ideolojilerle olan karanlık bağlantılarını ortaya koyan çok önemli eserleri bulunmaktadır.

Harun Yahya'nın eserleri yaklaşık 30.000 resmin yer aldığı toplam 45.000 sayfalık bir külliyattır ve bu külliyat 57 farklı dile çevrilmiştir.

Yazarın müstear ismi, inkarcı düşünceye karşı mücadele eden iki peygamberin hatıralarına hürmeten, isimlerini yad etmek için Harun ve Yahya isimlerinden oluşturulmuştur. Yazar tarafından kitapların kapağında Resulullah'ın mührünün kullanılmış olmasının sembolik anlamı ise, kitapların içeriği ile ilgilidir. Bu mühür, Kuran-ı Kerim'in Allah'ın son kitabı ve son sözü, Peygamberimiz (sav)'in de hatem-ül enbiya olmasını remzetmektedir. Yazar da, yayınladığı tüm çalışmalarında, Kuran'ı ve Resulullah'ın sünnetini kendine rehber edinmiştir. Bu suretle, inkarcı düşünce sistemlerinin tüm temel iddialarını tek tek çürütmeyi ve dine karşı yöneltilen itirazları tam olarak susturacak "son söz"ü söylemeyi hedeflemektedir. Çok büyük bir hikmet ve kemal sahibi olan Resulullah'ın mührü, bu son sözü söyleme niyetinin bir duası olarak kullanılmıştır.

Yazarın tüm çalışmalarındaki ortak hedef, Kuran'ın tebliğini dünyaya ulaştırmak, böylelikle insanları Allah'ın varlığı, birliği ve ahiret gibi temel imani konular üzerinde düşünmeye sevk etmek ve inkarcı sistemlerin çürük temellerini ve sapkın uygulamalarını gözler önüne sermektir.

Nitekim Harun Yahya'nın eserleri Hindistan'dan Amerika'ya, İngiltere'den Endonezya'ya, Polonya'dan Bosna Hersek'e, İspanya'dan Brezilya'ya, Malezya'dan İtalya'ya, Fransa'dan Bulgaristan'a ve Rusya'ya kadar dünyanın daha pek çok ülkesinde beğeniyle okunmaktadır. İngilizce, Fransızca, Almanca, İtalyanca, İspanyolca, Portekizce, Urduca, Arapça, Arnavutça, Rusça, Boşnakça, Uygurca, Endonezyaca, Malayca, Bengoli, Sırpça, Bulgarca, Çince, Kishwahili (Tanzanya'da kullanılıyor), Hausa (Afrika'da yaygın olarak kullanılıyor), Dhivelhi (Mauritus'ta kullanılıyor), Danimarkaca ve İsveçce gibi pek çok dile çevrilen eserler, yurt dışında geniş bir okuyucu kitlesi tarafından takip edilmektedir.

Dünyanın dört bir yanında olağanüstü takdir toplayan bu eserler pek çok insanın iman etmesine, pek çoğunun da imanında derinleşmesine vesile olmaktadır. Kitapları okuyan, inceleyen her kişi, bu eserlerdeki hikmetli, özlü, kolay anlaşılır ve samimi üslubun, akılcı ve ilmi yaklaşımın farkına varmaktadır. Bu eserler süratli etki etme,

kesin netice verme, itiraz edilemezlik, çürütülemezlik özellikleri taşımaktadır. Bu eserleri okuyan ve üzerinde ciddi biçimde düşünen insanların, artık materyalist felsefeyi, ateizmi ve diğer sapkın görüş ve felsefelerin hiçbirini samimi olarak savunabilmeleri mümkün değildir. Bundan sonra savunsalar da ancak duygusal bir inatla savunacaklardır, çünkü fikri dayanakları çürütülmüştür. Çağımızdaki tüm inkarcı akımlar, Harun Yahya Külliyatı karşısında fikren mağlup olmuşlardır.

Kuşkusuz bu özellikler, Kuran'ın hikmet ve anlatım çarpıcılığından kaynaklanmaktadır. Yazarın kendisi bu eserlerden dolayı bir övünme içinde değildir, yalnızca Allah'ın hidayetine vesile olmaya niyet etmiştir. Ayrıca bu eserlerin basımında ve yayınlanmasında herhangi bir maddi kazanç hedeflenmemektedir.

Bu gerçekler göz önünde bulundurulduğunda, insanların görmediklerini görmelerini sağlayan, hidayetlerine vesile olan bu eserlerin okunmasını teşvik etmenin de, çok önemli bir hizmet olduğu ortaya çıkmaktadır.

Bu değerli eserleri tanıtmak yerine, insanların zihinlerini bulandıran, fikri karmaşa meydana getiren, kuşku ve tereddütleri dağıtmada, imanı kurtarmada güçlü ve keskin bir etkisi olmadığı genel tecrübe ile sabit olan kitapları yaymak ise, emek ve zaman kaybına neden olacaktır. İmanı kurtarma amacından ziyade, yazarının edebi gücünü vurgulamaya yönelik eserlerde bu etkinin elde edilemeyeceği açıktır. Bu konuda kuşkusu olanlar varsa, Harun Yahya'nın eserlerinin tek amacının dinsizliği çürütmek ve Kuran ahlakını yaymak olduğunu, bu hizmetteki etki, başarı ve samimiyetin açıkça görüldüğünü okuyucuların genel kanaatinden anlayabilirler.

Bilinmelidir ki, dünya üzerindeki zulüm ve karmaşaların, Müslümanların çektikleri eziyetlerin temel sebebi dinsizliğin fikri hakimiyetidir. Bunlardan kurtulmanın yolu ise, dinsizliğin fikren mağlup edilmesi, iman hakikatlerinin ortaya konması ve Kuran ahlakının, insanların kavrayıp yaşayabilecekleri şekilde anlatılmasıdır. Dünyanın günden güne daha fazla içine çekilmek istendiği zulüm, fesat ve kargaşa ortamı dikkate alındığında bu hizmetin elden geldiğince hızlı ve etkili bir biçimde yapılması gerektiği açıktır. Aksi halde çok geç kalınabilir.

Bu önemli hizmette öncü rolü üstlenmiş olan Harun Yahya Külliyatı, Allah'ın izniyle, 21. yüzyılda dünya insanlarını Kuran'da tarif edilen huzur ve barışa, doğruluk ve adalete, güzellik ve mutluluğa taşımaya bir vesile olacaktır.

İnsanın En Büyük Düşmanı

H er kim olursanız olun sonsuz bir azap çekmenizi isteyen, bütün varlığını buna adamış olan, son derece tehlikeli bir düşmanınız var: Şeytan. Bir başka deyişle, Allah'ın lanetlediği ve huzurundan kovduğu İblis ve onun takipçileri.

O en büyük düşmanınız. Bir efsane ya da bir masal değil, gerçeğin ta kendisi. İnsanlık tarihinin her aşamasında var oldu. Yaşamış ve ölmüş milyarlarca insanı ateşin içine çekti ve halen çekiyor. Hiçbir zaman ayırım yapmaz. Genç, yaşlı, kadın, erkek, devlet başkanı veya dilenci fark etmez. Her insan bu düşmanın hedefidir.

Bu yazıyı okurken de sizi gözlüyor ve planlar yapıyor. Tek arzusu var; olabildiği kadar çok insanı -siz de dahil- kendisiyle beraber cehenneme sürüklemek.

Zafer kazanması için insanların kendisine tapınması veya çok uç sapkınlıklar yapmaları gerekmiyor. İnsanlardan mutlaka Allah'ı inkar etmelerini de istemiyor. Zaten Allah'ı kendisi inkar etmiyor ki, insanlardan özellikle bunu istesin. Onun tek isteği insanları Allah'ın dininden ve Kuran'dan uzak tutmak, halis olarak Allah'a ibadet etmelerini engellemek, bunun sonucunda sonsuz azap çekmelerini sağlamak. Hatta kimi zaman dindarlık maskesi altında, Allah'ın adını kullanarak insanları gerçek dinden uzaklaştırıp, saptırıyor. Bu da insanları kendisiyle beraber cehennem çukurunun içine çekmek için yeterli. Hangi vesileyle olursa olsun, onu takip edenlerin sonu hiç değişmiyor:

Ona yazılmıştır: "Kim onu veli edinirse, şüphesiz o (şeytan) onu şaşırtıp-saptırır ve onu çılgın ateşin azabına yöneltir." (Hac Suresi, 4)

İblis'in Allah'a isyanı

Kuran'a göre şeytan, ilk insan olan Hz. Adem'den bu yana insan neslini Allah yolundan saptırmak için çaba harcayan ve kıyamete kadar da harcayacak olan varlıkların genel adıdır. Tüm şeytanların atası ise, Hz. Adem'in yaratılmasıyla birlikte Allah'a isyan eden İblis'tir.

Kuran'dan öğrendiğimize göre, Allah Hz. Adem'i yaratmış ve meleklerden ona secde etmelerini istemişti. Melekler Allah'ın emrini yerine getirirken, cinlerden olan İblis Hz. Adem'e secde etmedi. Kendisinin insandan daha üstün bir yaratık olduğunu öne sürdü. Bu itaatsizliği ve küstahlığı yüzünden Allah'ın huzurundan kovuldu.*

Allah'ın huzurundan ayrılmadan önce, insanları da kendisi gibi saptırmak için Allah'tan süre istedi. Allah da ona kıyamet gününe kadar süre tanıdı. Böylece İblis'in insana karşı verdiği mücadele başladı. Allah İblis'i ve ona uyanları cehenneme dolduracağına hükmetti. Allah, Kuran'da bu olayı şöyle haber vermiştir:

Andolsun, Biz sizi yarattık, sonra size suret (biçim-şekil) verdik, sonra meleklere: "Adem'e secde edin" dedik. Onlar da İblis'in dışında secde ettiler; o, secde edenlerden olmadı.

(Allah) Dedi: "Sana emrettiğimde, seni secde etmekten alıkoyan neydi?" (İblis) Dedi ki: "Ben ondan hayırlıyım; beni ateşten yarattın, onu ise çamurdan yarattın."

(Allah:) "Öyleyse oradan in, orada büyüklenmen senin (hakkın) olmaz. Hemen çık. Gerçekten sen, küçük düşenlerdensin."

O da: "(İnsanların) dirilecekleri güne kadar beni gözle(yip ertele.)" dedi.

(Allah:) "Sen gözlenip-ertelenenlerdensin" dedi.

Dedi ki: "Madem öyle, beni azdırdığından dolayı onları (insanları saptırmak) için mutlaka senin dosdoğru yolunda (pusu kurup) oturacağım."

"Sonra muhakkak önlerinden, arkalarından, sağlarından ve sollarından sokulacağım. Onların çoğunu şükredici bulmayacaksın."

(Allah) Dedi: "Kınanıp alçaltılmış ve kovulmuş olarak oradan çık. Andolsun, onlardan kim seni izlerse, cehennemi sizlerle dolduracağım." (Araf Suresi, 11-18)

İblis böylece Allah'ın huzurundan kovulduktan sonra, kıyamete kadar sürecek olan mücadelesine başladı. İnsanları aldatarak saptırmak için onlara sokuldu. İlk büyük tuzağı, cennette yaşamakta olan Hz. Adem'i ve eşini kandırarak onları Allah'ın emrine isyana sürüklemesiydi. İnsanlık tarihinin başlangıcındaki bu olay Kuran'da şöyle anlatılır:

Ve ey Adem, sen ve eşin cennete yerleş. İkiniz dilediğiniz yerden yiyin; ama şu ağaca yaklaşmayın. Yoksa zalimlerden olursunuz.

Şeytan, kendilerinden "örtülüp gizlenen çirkin yerlerini" açığa çıkarmak için onlara vesvese verdi ve dedi ki: "Rabbinizin size bu ağacı yasaklaması, yalnızca, sizin iki melek olmamanız veya ebedi yaşayanlardan kılınmamanız içindir."

Ve: "Gerçekten ben size öğüt verenlerdenim" diye yemin de etti.

Böylece onları aldatarak düşürdü. Ağacı tattıkları anda ise, ayıp yerleri kendilerine beliriverdi ve üzerlerini cennet yapraklarından örtmeye başladılar. (O zaman) Rableri kendilerine seslendi: "Ben sizi bu ağaçtan menetmemiş miydim? Ve şeytanın sizin gerçekten apaçık bir düşmanınız olduğunu söylememiş miydim?"

Dediler ki: "Rabbimiz, biz nefislerimize zulmettik, eğer bizi bağışlamazsan ve esirgemezsen, gerçekten hüsrana uğrayanlardan olacağız."

(Allah) Dedi ki: "Kiminiz kiminize düşman olarak inin. Yeryüzünde belli bir vakte kadar sizin için bir yerleşim ve meta (geçim) vardır."

Dedi ki: "Orada yaşayacak, orada ölecek ve ordan çıkarılacaksınız." (Araf Suresi, 19-25)

Hz. Adem Allah'a tevbe etti ve Allah onu bağışladı. Ancak İblis'in insanların aleyhine yürüttüğü mücadelesi bu olayla son bulmadı. Kuran'ın Maide Suresi'nde bildirildiği gibi şeytan Hz. Adem'in iki oğlundan birini aldattı ve onu kardeşini öldürmeye sürükledi. (Maide Suresi, 27)

O tarihten sonra da İblis insan neslinden pek çok kişiyi kandırdı ve kendi safına çekti. Öte yandan diğer cinlerden de pek çok yandaşı oldu. İblis'in yolunu izleyen bu cinler, aynı onun gibi insanları saptırmak için onlara sokulmaya, onların **"kalplerine gizlice vesvese vermeye" (Nas Suresi, 4)** başladılar. İblis'in yandaşı olan bu cinler ve insanlar da onun sahip olduğu "şeytan" sıfatını kazandılar.

(Şeytan, "uzak olmak" kökünden gelen bir kelimedir ve Allah'ın rahmetinden kovulup uzaklaştırılmış her azgın ve isyankar kulun sıfatıdır.)

Dolayısıyla insanoğlunun karşı karşıya olduğu en büyük tehlike olan şeytan, liderliğini İblis'in yaptığı bir grup cin ve insandır. Bu cin ve insanlar, İblis'in yolunu izlerler, kendileri saptıkları gibi diğer insanları da saptırmaya çalışırlar. "Cinni" (cinlerden olan) şeytanlar, insanlar tarafından görülmedikleri için kendilerini onlara fark ettirmeden yanaşır, zihinlerine saptırıcı düşünceler sokarlar. "İnsi" (insanlardan olan) şeytanlar ise diğer insanlara açıkça sokulur, onları Allah'ın yolundan alıkoymak için telkinde bulunurlar. Bu, insanın yakın dostu gibi görünen bir insan olabileceği gibi, toplumda kabul gören bir "fikir adamı" da olabilir. Kuran'da, bu tehlikeye karşı müminlere şu dua öğretilmektedir:

De ki: İnsanların Rabbine sığınırım.

İnsanların malikine,

İnsanların (gerçek) ilahına;

"Sinsice, kalplere vesvese ve şüphe düşürüp duran" vesvesecinin şerrinden.

Ki o, insanların göğüslerine vesvese verir (içlerine kuşku, kuruntu fısıldar);

Gerek cinlerden, gerekse insanlardan. (Nas Suresi, 1-6)

Şeytan insana bu denli sinsice yaklaşabilen bir düşman olduğuna göre, ondan sakınmak için azami dikkat göstermek gerekir. Bunun en başta gelen şartı, şeytanı tanımaktır. Şeytanı tanımak için ona baktığımızda ise onun oldukça garip ve esrarengiz bir mantığa sahip olduğunu görürüz. Önce İblis tarafından kullanılan ve sonra da onun tüm takipçileri tarafından devralınan bu mantığın temelinde, kibir ve büyüklenme yatmaktadır.

Şeytanın Esrarengiz Mantığı

Kuran'daki şeytan kıssasında, İblis'in Allah'a isyanının sebebi şöyle bildirilir:

(Allah) Dedi: "Sana emrettiğimde, seni secde etmekten alıkoyan neydi?" (İblis) Dedi ki: "Ben ondan hayırlıyım; beni ateşten yarattın, onu ise çamurdan yarattın." (Araf Suresi, 12)

İblis kendisinin daha üstün bir varlık olduğunu öne sürerek, insana secde etmeyi reddeder. Ancak isyanını dayandırdığı temel oldukça zahiri ve çürüktür. Kendisinin ateşten, insanın çamurdan yaratıldığını belirtir ve ateşin çamura göre daha üstün bir madde olduğunu öne sürer. Yani kibirlenmesinin bütün nedeni, iki madde arasındaki fiziksel yapı farkıdır. Ancak yapıları ister çamur ister ateş olsun, İblisi de insanı da Allah yaratmıştır. Yaratılmış bir varlığın, kendisini yaratanın emrine, yaratıldığı maddeyi öne sürerek isyan etmesi, hem büyük bir akılsızlık, hem de büyük bir nankörlüktür. Ancak İblis'in insana karşı duyduğu kıskançlık ve içindeki büyüklük hissi bunu kavramasını engeller, fiziksel bir farklılığa takılır ve kendisini yaratan Allah'ın emrine isyan eder. İblis'in şuurunun, kendisini üstün ve farklı gördüğü için kapandığı diğer ifadelerinden de anlaşılır:

Dedi ki: "Ben, kuru bir çamurdan, şekillenmiş bir balçıktan yarattığın beşere secde etmek için var değilim." (Hicr Suresi, 33)

İblis kendisini Allah'ın yarattığını inkar etmez. İsyanının nedeni bu değildir. Aksine kendisini yaratanın Allah olduğunu bizzat söyler. Ancak "ben ondan daha hayırlıyım, beni ateşten yarattın, onu ise çamurdan yarattın" der. Bu akılalmaz isyanın hiçbir mantığı yoktur.

İblis'in mantık bozukluğunu gösteren bir diğer ifadesi ise şöyledir:

Hani, meleklere: "Adem'e secde edin" demiştik. İblis'in dışında (hepsi) secde etmişlerdi. Demişti ki: "Bir çamur olarak yarattığın kimseye ben secde eder miyim?" (İsra Suresi, 61)

Buradaki son ifade, İblis'in ne kadar büyük bir gaflet ve yanılgı içinde olduğunu çok açık gösterir. Hz. Adem'in yüceltilmesi, kendisinin ise geri planda kalması, hatta o kimseye secde etmesinin istenmesi onu korkunç bir kıskançlığa sürükler. Bu ruh hali içinde, Allah'a karşı itaatsiz bir tavır takınır:

(Allah) Dedi ki: "Ey İblis, iki elimle yarattığıma seni secde etmekten alıkoyan neydi? Büyüklendin mi, yoksa yüksekte olanlardan mı oldun?"

Dedi ki: "Ben ondan daha hayırlıyım; Sen beni ateşten yarattın, onu ise çamurdan yarattın." (Sad Suresi, 75-76)

İblis'in Hz. Adem'e secde etmeyi reddetmesindeki şeytani zihniyet, Allah'ın elçisini kabul etmeyen, ona itaat etmeyi reddeden kişilerde -bir başka deyişle insi şeytanlarda da- görülmüştür. Bu kişiler görünüşte kendileri gibi bir insan olan peygamberleri Allah'ın elçisi olarak kabul etmeyi reddetmişlerdir. Allah'ın elçisi olarak kabul edecekleri kimsede çok büyük bir üstünlük görmek istediklerini söylemiş, bu üstünlüğün siyasi veya maddi bir güce dayanması gerektiğini iddia etmişlerdir. Hz. Muhammed (sav) dönemindeki inkarcıların ifadeleri buna bir örnektir:

Ve dediler ki: "Bu Kuran, iki şehirden birinin büyük bir adamına indirilmeli değil miydi?" (Zuhruf Suresi, 31)

Ya da inkarcılar elçiye iman etmek için, doğa üstü bir güç veya başka boyuttan bir delil görmek isterler. Kuran'ın birçok ayetinde bu kişilerin isteklerine örnekler verilmiştir:

Dediler ki: "Bize yerden pınarlar fışkırtmadıkça sana kesinlikle inanmayız. Ya da sana ait hurmalıklardan ve üzümlerden bir bahçe olup aralarından şarıl

şarıl akan ırmaklar fışkırtmalısın. Veya öne sürdüğün gibi, gökyüzünü üstümüze parça parça düşürmeli ya da Allah'ı ve melekleri karşımıza (şahit olarak) getirmelisin. Yahut altından bir evin olmalı veya gökyüzüne yükselmelisin. Üzerimize bizim okuyabileceğimiz bir kitap indirinceye kadar senin yükselişine de inanmayız."

De ki: "Rabbimi yüceltirim; ben, elçi olan bir beşerden başkası mıyım?" (İsra Suresi, 90-93)

Elçilere muhalefet eden, onlara karşı savaşan insanların kabullenemedikleri noktalardan biri işte budur. İnkarcılar kendileri gibi normal bir insana elçilik verilmesini ve bu insana itaat etmeyi gururlarına yediremezler. Bu haset ve kibir dolu isyan, İblis'in Hz. Adem'e secde etmeyi reddetmesiyle aynı temel üzerine kurulmuştur. Ayetin devamında insanların çoğunun sırf bu yüzden hidayete eremediklerinden bahsedilir:

Kendilerine hidayet geldiği zaman, insanları inanmaktan alıkoyan şey, onların: "Allah, elçi olarak bir beşeri mi gönderdi?" demelerinden başkası değildir. (İsra Suresi, 94)

İblis'in isyanına bir esrarengizlik hakimdir. İblis ilim sahibi bir varlıktır, Allah'ın varlığına bizzat şahittir. Etrafında melekler vardır, insanın yaratılışından haberdardır. Allah'ın izzetini, gücünü ve sonsuz cehennem azabını da bilmektedir.

İşte İblis'in ve onu izleyen tüm şeytanların esrarengiz mantığı burada gizlidir: Allah'ın varlığını ve birliğini bildiği halde onun hükmüne karşı gelebilmek ve kafirlerden olmak... Bu son derece mucizevi bir olaydır. Çünkü bu bilgilere ve ilme sahip olan İblis'in, çok üstün bir imana sahip olması gerekir. Şuur seviyesi de aynı oranda yüksek olmalı, Allah'a son derece itaatli ve saygılı olmalıdır. Oysa İblis en şuursuz kişinin bile cesaret edemeyeceği bir işe kalkışmıştır.

İblis'in yapısındaki esrarengizlik bununla da kalmaz. İnsanlara inkarı telkin etmek gibi çok büyük bir günah işlediği halde aslında Allah'tan korktuğunu söyler. Bu da oldukça hastalıklı bir mantığa işarettir:

Şeytanın durumu gibi; çünkü insana "inkar et" dedi, inkar edince de: "Gerçek şu ki ben senden uzağım, doğrusu ben alemlerin Rabbi olan Allah'tan korkarım" dedi. (Haşr Suresi, 16)

Bir başka ayette şeytanın kafirleri müminler aleyhine kışkırttıktan sonra, onları yüz üstü bıraktığı ve Allah'tan korktuğunu itiraf ettiği bildirilir:

O zaman şeytan onlara amellerini çekici göstermiş ve onlara: "Bugün sizi insanlardan bozguna uğratacak kimse yoktur ve ben de sizin yardımcınızım"

demişti. Ne zaman ki, iki topluluk birbirini görür oldu (karşılaştı) o, iki topuğu üstünde geri döndü ve: "Şüphesiz ben sizden uzağım. Çünkü ben sizin görmediğinizi görüyorum, ben Allah'tan da korkuyorum" dedi. Allah (ceza ile) sonuçlandırması pek şiddetli olandır. (Enfal Suresi, 48)

İblis'in bir yandan Allah'ın varlığını, O'nun sonsuz gücünü ve ilmini kabul edip, bir yandan da O'na bile bile isyan etmesi son derece çelişkili bir durumdur.

Aynı şekilde, Allah'ın Kuran'da bildirdiği emirleri yargılamaya, reddetmeye, Allah'ın hüküm verdiği bir konu hakkında kendi kafasına göre muhakemeler yapıp, ilahi hükmü geçersiz göstermeye çalışan herkesin durumu, İblisin hali gibidir. Bu kimseler de Allah'ın varlığını tıpkı İblis gibi bilirler, ancak kendilerini bilmez tavırlarıyla onun konumuna düşerler.

İblis itaatsizliği yüzünden küçük düşürülür, aşağılanır ve Allah Katındaki konumundan horlanarak kovulur. Gururu ve kibiri yüzünden isyan eden İblis, bu karakterine en ağır gelecek muameleyle, aşağılanmayla kovulur. Allah'ın huzurundan ayrılmadan önce Allah'tan süre ve izin ister. Ancak bu süreyi Allah'tan bağışlanma dilemek, O'na tekrar yönelmek ve pişmanlığını dile getirmek için istemez. Amacı insanı da aynı aşağılık konuma düşürebilmektir.

İşte şeytanın insana karşı düşmanlığı ve mücadelesi böyle başlamıştır. Ancak unutulmamalıdır ki şeytanı da bütün özellikleriyle birlikte Allah yaratmıştır, o da Rabbimiz'in kontrolünde olan bir güçtür. Yani şeytanın Allah'a karşı hiçbir müstakil gücü yoktur. Ancak cahiliye toplumunda yaygın olan sapkın inanca göre, şeytanla Allah arasında bir mücadele mevcuttur. Yine bu insanlara göre şeytan, insanları saptırmayı başardığı zaman Allah'a karşı zafer kazanmaktadır. (Allah'ı tenzih ederiz)

Oysa şeytan bütün faaliyetlerini Allah'ın izni ve dilemesiyle gerçekleştirebilmektedir. Ancak bu sayede insanların büyük bir kısmı üzerinde etkili olabilir. Allah'ın izni dışında birşey yapamaz. Kuran'da şeytanın istediği süre ve Allah'ın verdiği izin şöyle bildirilmiştir.

(**Şeytan) Dedi ki: "Rabbim, öyleyse onların dirileceği güne kadar bana süre tanı."**

(Allah) Dedi ki: "Öyleyse, sen (kendisine) süre tanınanlardansın." (Hicr Suresi, 36-37)

Bir başka ayette şeytanın aldığı izin şöyle belirtilmiştir:

(Şeytan) Demişti ki: "Şu bana karşı yücelttiğine bir bak; andolsun, eğer bana kıyamet gününe kadar süre tanırsan, onun soyunu -pek az dışında- kuşkusuz kendime bağlı kılacağım.

(Allah) Demişti ki: "Git, onlardan kim sana uyarsa, şüphesiz sizin cezanız cehennemdir; eksiksiz bir ceza." (İsra Suresi, 62-63)

Ayetlerden de anlaşıldığı gibi şeytan Allah'ın irade ve takdiri içinde faaliyet gösterir. Faaliyetleri insana zarar vermek içindir. Zaten şeytan Allah'ın alemlerin Rabbi olduğunun bilincindedir. Hatta İblis, insanları azdıracağını belirtirken, Allah'ın büyüklüğü adına yemin eder:

Dedi ki: "Senin izzetin adına andolsun, ben, onların tümünü mutlaka azdırıp-kışkırtacağım." (Sad Suresi, 82)

Allah şeytanı huzurundan kovmadan önce bunları ona bildirir:

Onlardan güç yetirdiklerini sesinle sarsıntıya uğrat, atlıların ve yayalarınla onların üstüne yaygarayı kopar, mallarda ve çocuklarda onlara ortak ol ve onlara çeşitli vaadlerde bulun. Şeytan, onlara aldatmadan başka bir şey vaadetmez. (İsra Suresi, 64)

Şeytanın, Allah'ın izni dahilinde kullandığı taktikleri önümüzdeki sayfalarda ayrıntılarıyla inceleyeceğiz. Ancak burada unutulmaması gereken çok önemli bir nokta vardır:

Şeytanın Allah'ın kendisine tanıdığı imkan dışında bir gücü yoktur. Şeytanın görevi, cehennem için yaratılmış insanların, ait oldukları yere gitmelerine vesile olmaktır. Şeytana uyanlar, Allah'ın cennetine layık olmayan, ahlak olarak hayvandan daha aşağılık olan varlıklardır. Allah bunu ayetlerinde şöyle açıklar:

Andolsun, cehennem için cinlerden ve insanlardan çok sayıda kişi yarattık (hazırladık). Kalpleri vardır bununla kavrayıp-anlamazlar, gözleri vardır bununla görmezler, kulakları vardır bununla işitmezler. Bunlar hayvanlar gibidir, hatta daha aşağılıktırlar. İşte bunlar gafil olanlardır. (Araf Suresi, 179)

Bunun yanı sıra şeytanın Allah'ın muhlis kulları üzerinde hiçbir etkisi yoktur. Allah izin vermediği için, şeytan, müminleri saptırmaya güç yetiremez. Allah, kendisini Allah'a adayan ve O'na ortak koşmayan ihlaslı kullarını şeytanın saptırıcı etkisinden korumuştur.

Gerçek şu ki, iman edenler ve Rablerine tevekkül edenler üzerinde onun (şeytanın) hiçbir zorlayıcı-gücü yoktur. (Nahl Suresi, 99)

Sonuç olarak şeytanı da tüm diğer varlıklar gibi, Allah görevlendirmiştir. Görevi, Allah'ın cennet için yarattığı müminler ile cehennem için yarattığı diğer insanların birbirlerinden ayrılmalarına vesile olmaktır. Bu bir nevi temizlik anlamına gelir. Kalbinde hastalık ve pislik bulunanlar, şeytan sayesinde müminlerden uzaklaşır, ayrılırlar. Ayette şeytanın etkisinin yalnızca bu kimseler üzerinde olacağı bildirilmiştir:

Şeytanın (bu tür) katıp bırakmaları, kalplerinde hastalık olanlara ve kalpleri (her türlü) duyarlılıktan yoksun bulunanlara (Allah'ın) bir deneme kılması içindir. Şüphesiz zalimler, (gerçeğin kendisinden) uzak bir ayrılık içindedirler. (Hac Suresi, 53)

Dahası şeytanın müminlere vermeye çalıştığı sıkıntılar, müminlerin dünyada Allah'a yakınlaşmalarına, Allah'a daha sıkı sarılmalarına ve hidayetlerinin artmasına vesile olur:

(Bir de) Kendilerine ilim verilenlerin, bunun (Kuran'ın) hiç tartışmasız Rablerinden olan bir gerçek olduğunu bilmeleri için; böylelikle ona iman etsinler ve kalpleri ona tatmin bulmuş olarak bağlansın. Şüphesiz Allah, iman edenleri dosdoğru yola yöneltir. (Hac Suresi, 54)

Şeytanın Özellikleri

Şeytan her insanın hayatı boyunca binlerce defa karşılaşacağı en büyük düşmanıdır. Düşmandır çünkü, insan yüzünden Allah Katındaki makamını kaybetmiştir. Yeryüzünde bulunmasının tek nedeni de insanları saptırmak için Allah'tan aldığı izindir. Kıyamete kadar, bu izin doğrultusunda olabildiği kadar çok insanı cehennem ateşine sürükleyecek, bunu başarmak için her türlü yolu deneyecektir. Bu amaçla şeytan, insanları her an gözler (Araf Suresi, 27), insana zarar verecek planlar ve oyunlar hazırlar.

Çoğu insan şeytanın ne kadar büyük bir tehlike olduğunun farkında bile değildir. Şeytan bu insanların mantığına göre, uzak, hatta hayali bir varlıktır. Onlara göre yalnızca çok büyük kötülükleri yapan, vahşi, cani kimseler şeytana uyarlar. Kendilerini ve kendileri gibi insanları, şeytanla hiçbir alakası olmayan, temiz kalpli kişiler olarak görürler. Ancak arada yapılan ufak tefek hatalar için "şeytana uydum" denir.

Oysa bu gaflet, insanın hayatı boyunca yapabileceği en büyük hatalardan biridir. Çünkü şeytan -iman eden küçük bir grup dışında- insanların tamamına yakınını kendi kontrolü altına almıştır. Bu insanlar farkında olmadan en büyük düşmanları olan şeytanın istediği hayatı yaşar ve onun peşinden cehenneme giderler. Oysa insanların yapması gereken, şeytanı çok iyi tanımak ve onu düşman edinmektir. Allah bunu insanlara Fatır Suresi'nde emretmiştir:

Gerçek şu ki, şeytan sizin düşmanınızdır, öyleyse siz de onu düşman edinin... (Fatır Suresi, 6)

Şeytanın farkına varmak, onu bir düşman olarak kavramak insanı kurtuluşa götüren adımlardan biridir. Bunun için öncelikle şeytanın özelliklerini, daha sonra da kullandığı taktikleri bilmek gerekir. Birçok Kuran ayetinde ayrıntılı olarak tarif edilen bu özellikler aşağıda ana başlıklar altında sıralanmıştır.

Sinsi ve Yalancıdır

Şeytan, insanları doğru yoldan alıkoyabilmek için öncelikle gerçekleri örter. Bunun en geçerli yolu ise sinsice yalan söyleyerek insanları kandırmaktır. Yalan yoluyla, sahte ve boş vaadler vererek insanları kendi tarafına çekmeye çalışır. Daha iyi bir sosyal statü, daha çok para, daha çok cinsellik, daha rahat bir hayat, hatta ahirette daha üstün bir konum bile vaad eder. Ancak yalan söylediğini ve boş vaadlerde bulunduğunu ahirette kendisi itiraf edecektir:

İş hükme bağlanıp-bitince, şeytan der ki: "Doğrusu, Allah, size gerçek olan vaadi vaadetti, ben de size vaadde bulundum, fakat size yalan söyledim... (İbrahim Suresi, 22)

Fakat bu itiraf ancak dünya hayatı sona erdikten sonra, şeytan ve dostları kıyamet günü haşredildikleri zaman gerçekleşir. Elbette bu gerçeği öğrenmek şeytanın dostlarına hiçbir fayda sağlamaz. Hepsi tarih boyu şeytana tabi olan diğer insanlarla beraber cehenneme girerler.

İtaatten Çıkmış, Saygısız ve Nankördür

Şeytan kendisini yoktan var eden ve sahip olduğu bütün özellikleri veren Allah'a karşı büyük bir nankörlük içindedir. (İsra Suresi, 27) Bu nankörlük ve kendini bilmezlik içinde başkaldırmış ve itaatten çıkmıştır.

Azgın ve Kaypaktır

Şeytanın dikkat çekilen bir başka özelliği de hem azgın, hem de kaypak (Hac Suresi, 3) oluşudur.

Düzeni İnananlar İçin Çok zayıftır

Şeytanın iman edenlere karşı kurduğu tuzaklar ve hileli düzenler dıştan bakıldığında güçlü gibi gözükse de bu aslında bir aldanıştır. Çünkü gerçekte şeytanın hileli düzeni zayıftır ve yıkılmaya mahkumdur:

İman edenler Allah yolunda savaşırlar; inkar edenler ise tağut yolunda savaşırlar, öyleyse şeytanın dostlarıyla savaşın. Hiç şüphesiz, şeytanın hileli-düzeni pek zayıftır. (Nisa Suresi, 76)

Gücü Yalnızca Çağırmaya Yeter

Şeytanın insan üzerinde zorlayıcı bir gücü yoktur. O yalnızca insanları davet eder. Bu davete uyan insanın kendisidir. Yani insan bir vicdansızlık yaptığında, bunun sorumluluğunu şeytana yükleyip bırakamaz. Asıl kınaması gereken şeytana uyan nefsidir. Şeytan bu gerçeği ahirette kendisini suçlayan inkarcılara karşı şöyle bildirecektir:

... Benim size karşı zorlayıcı bir gücüm yoktu, yalnızca sizi çağırdım, siz de bana icabet ettiniz. Öyleyse beni kınamayın, siz kendinizi kınayın... (İbrahim Suresi, 22)

İnsanların Düşmanıdır

Şeytanın insanın başdüşmanı olduğu birçok ayette belirtilmiştir. (Enam Suresi 142, Kehf Suresi 50, Yasin Suresi 60) Çünkü şeytanın insana vermek istediği zarar, yeryüzünde hiç kimsenin veremeyeceği kadar büyüktür. Şeytan insanın cehennemde sonsuza kadar yanmasını ister. Bu sebeple de insanın en büyük düşmanıdır. Bu gerçek ayetlerde bildirilmektedir:

Ey insanlar, yeryüzünde olan şeyleri helal ve temiz olarak yiyin ve şeytanın adımlarını izlemeyin. Gerçekte o, sizin için apaçık bir düşmandır. (Bakara Suresi, 168)

... Çünkü şeytan, insan için apaçık bir düşmandır. (Yusuf Suresi, 5)

İyilikten ve Hayırdan Yana Hiçbir Yönü Yoktur

Varlığını insana zarar ve sıkıntı vermeye adamış olan şeytan, insanlar için hiçbir hayır ve iyilik sahibi değildir. Şeytanın bu özelliği ayetlerde de **"her türlü hayırla ilişkisi kesilmiş" (Nisa Suresi, 117)** olarak bildirilmiştir.

İnsanlar Üzerinde Bir Pisliktir

Şeytanın insan üzerindeki etkisi, Kuran'da "pislik" olarak tanımlanır:

... Sizi kendisiyle tertemiz kılmak, sizden şeytanın pisliklerini gidermek, kalplerinizin üstünde (güven ve kararlılık duygusunu) pekiştirmek ve bununla ayaklarınızı (arz üzerinde) sağlamlaştırmak için size gökten su indiriyordu. (Enfal Suresi, 11)

Allah Katından Kovulmuştur

Şeytan itaatsizliği ve nankörlüğü yüzünden Allah Katından aşağılanarak ve horlanarak kovulmuştur. Zaten "şeytan" kelimesi de bizzat bu kovulmuşluk anlamını içermektedir. Şeytanın bu özelliği Tekvir Suresi 25 ve Hicr Suresi 17. ayetlerde bildirilmektedir.

Şeytanın Taktikleri

Kıyamete kadar sürecek mücadele sonucunda şeytan, milyarlarca insanı kendisiyle birlikte cehennem ateşinin içine sürükler. Ancak bir grup vardır ki şeytan onlara karşı asla zafer kazanamayacaktır; müminler. Çünkü müminler Allah'tan korkarlar, Allah'ın yeryüzündeki halifeleridir ve O'nun koruması altındadırlar. Dolayısıyla şeytanın telkinleri onlar üzerinde etkisiz kalır. Şeytan tarafından da itiraf edilen bu gerçek Kuran'da şöyle haber verilir:

Dedi ki: "Rabbim, beni kışkırttığın şeye karşılık, andolsun, ben de yeryüzünde onlara, (sana başkaldırmayı ve dünya tutkularını) süsleyip-çekici göstereceğim ve onların tümünü mutlaka kışkırtıp-saptıracağım. Ancak onlardan muhlis olan kulların müstesna." (Hicr Suresi, 39-40)

Ayetten de anlaşıldığı gibi şeytanın gücü gerçek müminleri saptırmaya yetmez. Ancak hiç kimse de kendisini kesin olarak "cennetlik" göremez. Mümin bir kimse **"şüphesiz Rablerinin azabından emin olunamaz" (Mearic Suresi, 28)** ayeti gereğince imanını korumak için, her zaman **"Allah'ın ipine sımsıkı sarılmak" (Al-i İmran Suresi, 103)** zorundadır. Şeytan, insanların **"dosdoğru yollarına oturacağı" (Araf Suresi, 16)**, onların **"ayaklarını kaydırmak" (Al-i İmran Suresi, 155)** isteyeceği için, mümin onun hile ve oyunlarına karşı uyanık olmalıdır. Aksi takdirde hiç farkında bile olmadan bu tuzaklara düşebilir ve hatta bir süre sonra dinden dahi çıkabilir. Şimdi şeytanın insanları cehenneme sürüklemek için kullandığı taktikleri ayrı ayrı inceleyelim.

Vesvese Verir

Müminlerin en büyük düşmanlarına karşı mücadeleleri ömür boyu sürer. Bu savaş sırasında şeytan çok kurnaz yöntemler kullanır. İnsana hiçbir zaman gerçek yüzünü göstermez, karşısına çıkıp "ben şeytanım, ve senin cehennemde yanmanı istiyorum" demez. Onun yerine, "sinsice göğüslere ve kalplere vesvese vererek" (Nas Suresi, 4-5) kendi varlığını ustaca gizler. Şeytanın farkında olmayan bir insan, onun telkinlerini kendi kafasından geçen düşünceler zanneder. Dahası şeytan bu fikirlerin doğruluğuna onları inandırır. Bu sayede birçok insanı -kendileri şuurunda değilken- tamamen kontrolü altına alır.

Ancak müminler, göğüslere ve kalplere kadar girip fısıldayabilme yeteneğine sahip bu düşmanı, Kuran sayesinde saf dışı edebilirler. Mümin öncelikle, kalbinden gelen bu sesin, şeytana mı yoksa kendi vicdanına mı ait olduğunu teşhis edecek bir nur ve feraset

sahibidir. Şeytanın oyununun farkına vardıktan sonra, Kuran'da emredilen hareketi yapar, Allah'a sığınır. Çünkü Allah'ı anan bir mümin karşısında şeytanın vesvesesinin hiçbir etkisi kalmaz. Allah bu önemli sırrı Kuran'da şöyle bildirir:

Eğer sana şeytandan yana bir kışkırtma (vesvese veya iğva) gelirse, hemen Allah'a sığın. Çünkü O, işitendir, bilendir.

(Allah'tan) Sakınanlara şeytandan bir vesvese eriştiğinde (önce) iyice düşünürler (Allah'ı zikredip-anarlar), sonra hemen bakarsın ki görüp bilmişlerdir. (Araf Suresi, 200-201)

Dünya hayatının bir imtihan yeri olması nedeniyle insanın karşısına birçok farklı durum ve değişik ortam çıkabilir. Şartlar ve ortam ne olursa olsun, şeytan hep pusuda bekler. Bunlardan herhangi birinde müminin gösterebileceği en küçük zayıflık, şeytan için büyük bir fırsattır. Ve şeytan bu fırsatların hepsini kullanır. Ancak kendi varlığını hiçbir şekilde fark ettirmemeye çalışır.

Eğer mümin, içinde bulunduğu ruh halinde veya ortamda bir şeylerin sıkıntı verdiğini veya vicdanını rahatsız ettiğini hissediyorsa -ki bu sıkıntı genelde vicdan yoluyla yapılan rahmani bir uyarıdır- hemen durup düşünmesi gerekir. Bunun için en kolay yol, insanın kendisine dışarıdan tarafsız bir yabancı gözüyle bakmasıdır. Böylece karşısındaki insanı -yani kendisini- şu sorular yardımıyla inceleyebilir:

O an için kafasından geçen düşünceler Kuran'a uygun mu?

Allah'ı anmada gevşeklik mi gösteriyor?

Kuran'ın sınırlarını korumada, hükümlerini gözetmede gevşek mi davranıyor?

Planları Allah'ın rızası ve ahireti dışında bir amaca mı yönelik?

O an için kendi çıkarı diğer müminlerden daha mı ön planda?

Kendisine veya bir başka mümine yönelik kuşkusu, zannı mı var?

Olaylar karşısında tevekkülsüz davranıp haksızlığa uğradığını mı düşünüyor?

Yaptığı fedakarlığın diğer insanlar tarafından bilinmesini, bunun konuşulmasını mı istiyor?

Sevdiği bir maldan fedakarlık etmesi gerekiyor da, bunu bir bahane bulup yapmamaya mı çalışıyor?

Herhangi bir dünya malına karşı hırsı mı var?

Gelecek korkusu mu taşıyor?

Kendisine Kuran doğrultusunda yapılan bir uyarıya karşı tahammülsüz mü?

Allah'a ve dine düşman bir kimseye karşı içinde bir sevgi, bağlılık mı oluştu?

Kuran okumayı, dua etmeyi veya salih amellerde bulunmayı geçersiz mazeretlerle erteledi mi?

Eğer içindeki sıkıntı burada sayılanlar veya bunlara benzer bir durumdan kaynaklanıyorsa, bu insana şeytan o an için musallat olmuş demektir. Kendinizin zannetiğiniz bu düşüncelerin hepsi de, şeytanın kalbinize fısıldadığı sözleridir.

Şeytan farklı insanlar için farklı taktikler kullanır. Örneğin dinden uzak, Kuran'dan gafil yaşayan bir kimseyi, bu hayat tarzına devam ettirecek taktikler izler. Onları tamamen dünya hayatına yöneltir, dünyanın gelip geçici süsüne iyice daldırır, böylece ömür boyu hak dinden uzak tutar.

Dine yeni yeni ilgi duymaya başlayan kimseyi, çevresi tarafından dışlanacağı, dinin hayatını kısıtlayacağı, eğer din ahlakını yaşamaya başlarsa bunu devam ettiremeyeceği gibi boş ve yersiz endişelere düşürerek dinden uzaklaştırmaya çalışır.

Şeytan müminlere karşı da faaliyetini sürdürür. Örneğin bir müminin herhangi bir mümine karşı sinirlenmesi veya Kuran okumayı aklından geçirdiğinde önemsiz bir bahane bulup bundan vazgeçmesi bu fısıltıların etkisindendir. Ancak şeytan mümine doğrudan "Kuran okuma", "Allah'ı anma" diye fısıldamaz. Çünkü bunun etkisiz olacağını bilir. Onun yerine insanın kafasını boş ve uzun emellerle oyalamaya çalışır. Eğer insan bu fısıltıların etkisinde kalır, ahireti unutup dünya hayatına dalarsa, bu gafletin etkisiyle doğal olarak Kuran'da Allah'ın emrettiği yaşam biçiminden uzaklaşır. Bu tuzağa düşmemenin tek yolu şeytanın fısıltılarını zamanında teşhis edip Allah'a sığınmaktır.

Sağlıklı bir teşhis ise şeytanın özellikleri, taktikleri ve insan üzerinde oynadığı oyunlar bilindiği takdirde yapılabilir. Bunun için de yol göstericimiz ise Kuran'dır. İlerleyen sayfalarda Kuran ayetlerine göre şeytanın taktikleri, insanları Allah yolundan saptırmak için kurduğu tuzak ve hileleri incelenecektir.

Şirk

Şirk, Kuran'da, Allah'a ortak koşarak O'ndan başkasını ilah edinmek anlamında kullanılan bir kelimedir. Ancak içinde bulundukları şirk yüzünden cehenneme gidebilecek milyarlarca insan, gerçekte şirk kelimesinin anlamını bile bilmezler. "Şirk koşmak, Allah'tan başkasını ilah edinmek" ifadesiyle, yaratıcı olarak Allah'tan başka bir yaratıcı kabul etmek, putlara tapmak gibi yüzyıllar öncesinin çok tanrılı dinlerin kastedildiğini zannederler. Bu mantıktan yola çıkan cahiliye toplumu fertleri, "ben Allah'a inanıyorum, kimseye zararım yok, insanlara faydalıyım, cehenneme gideceğimi zannetmiyorum" gibi tamamen Kuran dışı, sapkın mantıklara sahip olurlar. Oysa Allah'tan başka bir varlığı koruyucu güç olarak kabul etmek, Allah'tan başkasından korkmak, Allah'tan başkasına karşı müstakil bir sevgi duymak, Allah'a eş ve ortak koşmak anlamına gelir.

Allah'tan başka yol göstericiler edinmek de en yaygın şirk çeşitlerindendir. Günümüz cahiliye toplumları da, Allah'tan başka yol göstericiler kabul ederek ve bu yol göstericileri izleyerek, yüzyıllar öncesinin puta tapıcılığını yaşatırlar. Çok tanrılı dinlerin yerini insanlar tarafından ortaya atılan din-dışı ideolojiler, önünde bel bükülen putların yerini bu ideolojilerin kurucuları ya da kurucularının heykelleri almıştır. Ülkeler ve milliyetler ne olursa olsun, bu yolla milyarlarca insan Allah'ın dinini yaşamaktan alıkonulmuştur.

Elbette bu sapkınlığı en çok tahrik eden de şeytandır. Çünkü insanın Allah'tan uzaklaştığı her nokta şeytanın insana karşı başarı kazandığı bir cephedir. Bu yüzden şeytan, şirk sayesinde cahiliye insanlarının beyinlerini uyuşturur. Bütün yaşamlarını çepeçevre saran şirk, bu insanların sağlıklı düşünmelerini engeller. Yaşamlarını Allah'ın istediği şekilde, Kuran'ın emirleri ve Peygamber Efendimizin sünneti çerçevesinde değil, şeytanın telkinleri altında geçirirler.

Şirk içinde geçen bir yaşam, şeytan tarafından hazırlanmış öyle sinsi bir tuzaktır ki, bu tuzağın içindekiler kendi durumlarının farkına bile varmazlar. Bu insanların çoğu kendilerini doğru yolda, hatta herkesten daha çok cennetlik görürler. Şirk koştuklarının bilincinde olmayan ve kendilerini kandıran bu insanların, ahiret günü aslında birer müşrik olduklarını öğrendikleri zaman uğradıkları yıkım ayetlerde şöyle anlatılmıştır:

Onların tümünü toplayacağımız gün; sonra şirk koşanlara diyeceğiz ki: "Nerede (o bir şey) sanıp da ortak koştuklarınız?" (Bundan) Sonra onların: "Rabbimiz olan Allah'a and olsun ki, biz müşriklerden değildik" demelerinden başka bir fitneleri olmadı (kalmadı.) Bak, kendilerine karşı nasıl yalan söylediler ve düzmekte oldukları da kendilerinden kaybolup-uzaklaştı. (Enam Suresi, 22-24)

Şirki doğuran unsurlardan birisi de insana yaratılıştan verilen sevgi duygusunun yanlış yönlendirilmesidir. İslam'da insanın Allah'a yakınlaşmasına vesile olan bu duygu, cahiliyede Allah'tan uzaklaştıran şeytani bir tutku olmuştur. Müminler fıtratlarındaki sevgiyi asıl olarak Allah'a yöneltirler. Bu sevgi bütün sevgilerin üzerindedir. Diğer insanları ve varlıkları ise, Allah'a olan sevgilerinin bir tecellisi olarak severler. Bir insana bağımsız bir sevgi duymaları, örneğin Allah'a isyankar olan bir inkarcıya sevgi beslemeleri, Kuran'a göre mümkün değildir. Müminler Allah'ın hoşnutluğu için, Allah'ın rızasına uygun hareket edeni sever, etmeyeni ise sevmezler. Müminlerin insan sevgisi Allah'a yöneltilen sevginin bir sonucu olarak köklü ve kalıcıdır. Müşriklerin sözde sevgileri ise gördüklerini beğenmenin ötesine geçmez. Müşrikler için sevgi, sahip oldukları sayısız ilaha karşı beslenir. Bu kimseler Allah'ı da sevdiklerini iddia ederler. Ancak bu sevgi sözde kalır. Bütün yaşamlarını gerçek sevgilerini yönelttikleri putlar için harcarlar. Örneğin babalarını, oğullarını, eşlerini, parayı, makam ve mevkiyi Allah'tan daha çok severler. İnkar edenlerin bu sevgileri bir ayette şöyle geçer:

İnsanlar içinde, Allah'tan başkasını "eş ve ortak" tutanlar vardır ki, onlar (bunları), Allah'ı sever gibi severler. İman edenlerin ise Allah'a olan sevgileri daha güçlüdür... (Bakara Suresi, 165)

Cahiliyede en yaygın olan şirk unsurlarından biri kadınlara duyulan tutku dolu sevgidir. Eğer herhangi bir kadına duyulan sevgi, Allah'a karşı duyulan sevgiden öte bir

sevgiyse, söz konusu durum şirki doğurur. Oysa bir insana yöneltilen sevgi, ancak o kişideki güzelliklerin sahibinin Allah olduğu kalbe tam olarak yerleştirilmişse bir anlam kazanır. Allah'a karşı beslenecek sevgide bir sınır olmadığından, Allah için seven bir insanın karşısındakine yönelttiği sevgi de çok güçlü ve kalıcı olur.

Allah, kadınlara duyulan bu tutkunun, şeytanın bir oyunu olduğunu şöyle bildirmiştir:

Onlar, O'nu bırakıp da (bir takım) dişilere taparlar. Onlar o her türlü hayırla ilişkisi kesilmiş şeytandan başkasına tapmazlar. (Nisa Suresi, 117)

Şirk Allah'a karşı işlenmiş büyük bir günah ve nankörlüktür. Bu yüzden Allah bütün günahları affedebileceğini, ancak şirki kesinlikle affetmeyeceğini bildirmiştir:

Gerçekten, Allah, Kendisi'ne şirk koşulmasını bağışlamaz. Bunun dışında kalanı ise, dilediğini bağışlar. Kim Allah'a şirk koşarsa, doğrusu büyük bir günahla iftira etmiş olur. (Nisa Suresi, 48)

Şirk o kadar büyük bir tehlikedir ki, bütün bir ömrünü Allah'a ibadet etmekle geçiren kimseleri bile tehdit eder. Çünkü yapılan bütün salih ameller, şirk olduğu takdirde boşa gider. Bu yüzden şeytan, hayatlarını Allah'a adamış müminlere şirk koşturmak için türlü tuzaklar hazırlar, uygun fırsatlar bekler. Kimi zaman insanları, kimi zaman parayı, kimi zaman da başka yolları kullanmayı dener. Örneğin kazanılan bir zaferin ardından yapılan "bunu sen başardın" telkini de şeytanın bu amaçla hazırladığı bir tuzaktır. Böylece kişiyi, Allah'ın kontrolü dışında şahsi bir gücü olduğuna inandırmaya çalışır.

Peygamber Efendimiz (sav) de bir hadisinde Allah'tan başka güç sahibi olmadığını hatırlatarak şeytandan Allah'a sığınmanın önemiyle ilgili olarak şöyle buyurmuştur:

Allah'tan başka ilah yoktur, o tektir, şeriksizdir. Arz ve semanın mülkü O'na aittir. Bütün hamdler O'nadır, O herşeye kadirdir." de... Taşlanmış şeytandan Allah'a sığın. (Kütüb-i Sitte, Muhtasarı Tercüme ve Şerhi, Prof. Dr. İbrahim Canan, 16. cilt, s. 311)

Müminler, amellerinin boşa gitmesine neden olabilecek her türlü tehlikeye karşı son derece dikkatli olmalıdırlar. Bunun için Kuran'da müminlere yapılmış çok açık bir uyarı vardır:

Andolsun, sana ve senden öncekilere vahyolundu (ki): "Eğer şirk koşacak olursan, şüphesiz amellerin boşa çıkacak ve elbette sen, hüsrana uğrayanlardan

olacaksın. "Hayır, artık (yalnızca) Allah'a kulluk et ve şükredenlerden ol." (Zümer Suresi, 65-66)

İnsanların Şükretmelerini Engeller

Şeytan Allah'ın huzurundan kovulmadan önce, kendi kendine önemli bir söz vermiştir. Bu söz, şeytanın insanlara karşı kullanacağı çok önemli taktiklerden birini gösterir:

"Sonra muhakkak önlerinden, arkalarından, sağlarından ve sollarından sokulacağım. Onların çoğunu şükredici bulmayacaksın." (Araf Suresi, 17)

Şeytan insanların şükretmelerini engellemek ister. Çünkü şükür Allah'ın Kuran'da en çok üzerinde durduğu konulardan biridir. Yaklaşık 60 ayette şükürden ve şükretmenin öneminden bahsedilir. Allah'ın bu kadar önemle hatırlattığı bir konuyu insanlara göz ardı ettirmek, şeytanın elbette başlıca amaçlarından biri olacaktır.

Şükredebilmek için öncelikle şükrün önemini kavrayabilecek şuura sahip olmak gerekir. Şükreden bir insan, sahip olduğu nimetin tek sahibinin ve onu kendisine verenin Allah olduğunu ve Allah karşısındaki acizliğini bilir. Allah'ın büyüklüğünü, azametini gözardı eden, bunu kalbine sindiremeyen bir insanın şükrü de aynı derecede yüzeysel olur.

Şeytan tarafından yönlendirilen cahiliye toplumu zaten şükürden uzaktır. Şükretmek gibi temel bir ibadeti ancak başlarına gelen bir bela geçtikten sonra veya istenmeyen bir durum ortadan kalktığında oldukça kısa bir süre hatırlar, sonra tekrar küfür içindeki yaşamlarına geri dönerler. Kuran'da bu yapıya örnek olarak felakete uğradığı zaman dua eden, üzerlerinden sıkıntı kalktığı zaman şirk koşan insanların durumları verilmiştir:

De ki: "Sizi karanın ve denizin karanlıklarından kim kurtarmaktadır ki, siz (açıktan ve) gizliden gizliye ona yalvararak dua etmektesiniz: Andolsun, bizi bundan kurtarırsan, gerçekten şükredenlerden oluruz."

De ki: "Ondan ve her türlü sıkıntıdan sizi Allah kurtarmaktadır. Sonra siz yine şirk koşmaktasınız." (Enam Suresi, 63-64)

Oysa şükretmek insanın en önemli sorumluluklarından biridir. Çünkü her insanın hayatı şükredeceği sayısız nimetlerle doludur. Öyle ki bu nimetlerin bir genelleme yapılarak bile bitirilemeyeceği Nahl Suresi'nin 18. ayetinde belirtilmiştir. Kuran'da şükür için belirli bir sınır koyulmadığından, insan elindeki bütün nimetleri bir şükür vesilesi olarak görebilir. Örneğin Hz. İbrahim gibi, kendisini yediren ve içirenin Allah olduğunun bilincinde olan bir kişi (Şuara Suresi, 79), her yemek yediğinde veya bir şey içtiğinde, bunları kendisine lütfeden Allah'a şükretmelidir.

Ancak şükretmek yalnızca yeme-içme ile sınırlı kalmamalıdır. İnsanın gün boyu istifade ettiği halde çoğu zaman aklına getirmediği, tefekkür etmediği, ancak kaybettiği zaman değerinin farkına vardığı sayısız nimet vardır. Kuran'da sık sık bahsi geçen ve şükür vesilesi olarak bildirilen "görme" ve "işitme" nimetleri de bunlara örnektir.

Görme ve işitme tesadüfen ortaya çıkmış özellikler değildir. Allah insanlara Kendisi'ne şükretmeleri için gözler, kulaklar vermiştir:

Allah, sizi annelerinizin karnından hiçbir şey bilmezken çıkardı ve umulur ki şükredersiniz diye işitme, görme (duyularını) ve gönüller verdi. (Nahl Suresi, 78)

Aynı şekilde insanlar için ulaşım ve taşıma aracı olan gemilerin, dünyanın dörtte üçünü oluşturan denizlerin ve rüzgarların bile varlığı insanların şükretmelerine vesile olmalıdır. Allah bunu şöyle bildirir:

Denizi de sizin emrinize veren O'dur, ondan taze et yemektesiniz ve giyiminizde ondan süs-eşyaları çıkarmaktasınız. Gemilerin onda (suları) yara yara akıp gittiğini görüyorsun. (Bütün bunlar) O'nun fazlından aramanız ve şükretmeniz içindir. (Nahl Suresi, 14)

Size Kendi rahmetinden tattırması, emriyle gemileri yürütmesi ve O'nun fazlından (rızkınızı) aramanız ile umulur ki şükretmeniz için, rüzgarları müjde vericiler olarak göndermesi, O'nun ayetlerindendir. (Rum Suresi, 46)

Allah; Kendi emriyle gemiler akıp gitsin ve O'nun fazlından ararsınız diye, sizin için denize boyun eğdirdi. Umulur ki şükredersiniz. (Casiye Suresi, 12)

Müminin kendisine verilen nimete şükretmesi, bu nimete ehil olduğunu gösteren bir delildir. Böylece hem nimetin hakkını vermiş olur, hem de daha üstün bir nimet için önünde yol açılır. Allah şükreden kullarına nimetlerini artıracağını bildirirken, şükretmeyen nankörleri azabıyla tehdit eder:

Rabbiniz şöyle buyurmuştu: "Andolsun, eğer şükrederseniz gerçekten size artırırım ve andolsun, eğer nankörlük ederseniz, şüphesiz, Benim azabım pek şiddetlidir. (İbrahim Suresi, 7)

Kendisine peygamberlik makamı verilmiş Hz. Süleyman'ın Allah'tan kendisine şükretmeyi ilham etmesini istemesi (Neml Suresi, 19) tüm müminlere örnek olmalıdır. Çünkü şeytan, insanlara önlerinden, arkalarından, sağlarından, sollarından yaklaşarak;

nimetlere karşı alışkanlık duygusu vermek, önemsetmemek gibi hilelerle onları şükretmekten alıkoymaya çalışmaktadır.

Korku Vermesi

Müminlerin Allah'a olan yakınlıkları şeytana karşı manevi bir kalkan oluşturur. Allah'a teslim olmak, O'nu zikretmek, yeryüzündeki her olayın O'nun kontrolünde olduğunu bilmek ve katıksızca O'na yönelmek, müminlere önemli bir manevi güç sağlar. Şeytan her fırsatta müminlerin bu manevi güçlerini zayıflatacak yollar dener. Bu yollardan biri de insana Allah korkusu dışında başka "korku"lar vermektir.

Şeytanın bu silahı kullanmasının önemli bir nedeni vardır. Korku, şuurun kapanmasına, Allah ile bağlantının kopmasına ve tevekkülün ortadan kalkmasına sebep olabilir. İhlasını koruyan bir mümin için böyle bir durum söz konusu olmaz. Şeytan ancak vicdani hasta olanları gaflet içinde olan, şuuru geçici olarak veya tümüyle kapanmış kimseleri etkiler. Bir Kuran ayetinde asıl korkulması gereken gücün Allah olduğu şöyle bildirilir:

İşte bu şeytan, ancak kendi dostlarını korkutur. Siz onlardan korkmayın, eğer mü'minlerseniz, Benden korkun. (Al-i İmran Suresi, 175)

Müminler için dünya, bir kadere bağlı olarak yaşadıkları geçici bir mekandır. Korkacakları tek varlık da bu dünyanın ve kaderin yegane hakimi Allah'tır.

Mümin olmayanlar ise dünyayı, birbirinden bağımsız olay ve insanların yer aldığı kontrolsüz bir mekan zannederler. Şeytan herhangi bir vesile ile bu insanların kalplerine kolaylıkla korku sokar. Artık karşılarına çıkan her olay onlara göre sonu belli olmayan bir bilinmeyendir. Ölüm korkusuyla, fakirlik korkusuyla, gelecek korkusuyla Allah'a değil, sayısız putlarına sıkıca sarılırlar.

Şeytanın "korku" telkini mümin topluluğu içinde bulunan, ancak kalplerinde hastalık bulunan kimseler üzerinde de etkili olur. Allah yolunda bir güçlükle karşılaştıklarında kendilerini teslim alan bu korku, içinde bulundukları gafletin ortaya çıkmasını sağlar. Örneğin sıcak savaş ortamında korkularına yenik düşen bir grup insanın durumu Kuran'da şöyle bildirilmiştir:

İman edenler, derler ki: "(Savaş izni için) Bir sure indirilmeli değil miydi?" Fakat, içinde savaş (kıtal) zikri geçen muhkem bir sure indirildiği zaman, kalplerinde hastalık olanların, üzerine ölüm baygınlığı çökmüş olanların bakışı gibi sana baktıklarını gördün... (Muhammed Suresi, 20)

Tevekküllü kişi kendisini tam olarak Allah'a ve kadere teslim eder. Korkudan tamamen arınır ve Allah'a tam teslimiyetin verdiği cesaretle Allah dışında hiçbir güçten korkmaz.

Yalnız burada unutulmaması gereken, müminlerin cesaretinin, inkarcıların şuursuz ve akılsız cesaretlerinden çok farklı olduğudur. Bu duygu kadere tam olarak iman etmenin, Allah'a teslimiyetin verdiği kendine güven duygusudur. Samimi olarak iman etmeyenler tarafından asla taklit edilemez. Müminlerin bu cesaretinin Kuran'da birçok örneği vardır.

Örneğin Hz. Musa ve beraberindekiler, deniz ile Firavun'un ordusu arasında sıkıştıklarında, aralarındaki imanı zayıf olan kimseler yakalandıkları zannıyla korkuya kapılırlar. Oysa Hz. Musa, "Hayır, Rabbim benimledir" (Şuara Suresi, 62) diyerek Allah'a teslimiyetini ve güvenini ifade eder. Allah'a iman ettikleri için, Firavun tarafından kolları ve bacakları kesilmekle tehdit edilen büyücüler de aynı korkusuzluğu göstermişlerdir. Ateşe atılan Hz. İbrahim de aynı şekilde hiçbir korku duymamıştır. Kuran'ın Ahzab Suresi'nde bahsi geçen müminlerin, düşman birlikleriyle karşılaştıkları zaman "imanları ve teslimiyetleri" artmıştır. Çünkü şeytanın korku telkini tevekkül eden kimse üzerinde etkisizdir. Allah'ın ayetinde de bildirdiği gibi, şeytanın **"...iman edenler ve Rablerine tevekkül edenler üzerinde hiçbir zorlayıcı-gücü yoktur". (Nahl Suresi, 99)**

Müminlerin Arasını Bozmaya Çalışır

Kuran'da müminlerin birlik içinde, birbirlerine destek ve yardımcı olmaları, birbirlerini gözleyip kollamaları emredilir. İman edenlerin aralarındaki bağın nasıl olması gerektiği aşağıdaki ayetle bildirilmiştir:

Şüphesiz Allah, Kendi yolunda, sanki birbirlerine kenetlenmiş bir bina gibi saf bağlayarak çarpışanları sever. (Saf Suresi, 4)

İşte şeytan bu önemli hükmü göz ardı ettirmeye ve müminlerin aralarındaki birliği yıpratmaya çalışır. Bu amaç doğrultusunda en büyük çabayı müminler arasındaki konuşmaları olumsuz yönde etkilemek için harcar. Kötü söz söyleme, imalı konuşma, laf dokundurma gibi cahiliye insanlarına ait çirkinlikleri yapmaya teşvik ederek müminlerin aralarını açmaya çalışır. İman eden bir kimse, şeytana karşı boş bulunduğu her an böyle bir tehlikeyle karşı karşıya kalabilir. Bu yüzden Kuran'da, müminler bu tehlikeye karşı uyarılır, birbirlerine karşı güzel söz söylemeleri emredilir ayrıca şeytanın müminlerin düşmanı olduğu şöyle hatırlatılır:

Kullarıma, sözün en güzel olanını söylemelerini söyle. Çünkü şeytan aralarını açıp bozmaktadır. Şüphesiz şeytan insanın açıkça bir düşmanıdır. (İsra Suresi, 53)

Gerçekten şeytan, içki ve kumarla aranıza düşmanlık ve kin düşürmek, sizi, Allah'ı anmaktan ve namazdan alıkoymak ister. Artık vazgeçtiniz değil mi? (Maide Suresi, 91)

Öğüt Verdiğine İnsanları İnandırır

Şeytan, başdüşmanı olarak kabul ettiği insanı sonsuz yıkıma uğratmak ister ve hiçbir şekilde bu niyetini ona sezdirmez. Tam aksine insana, öğüt vermek isteyen bir yardımcı kimliği altında yaklaşır. İnsanı, onun iyiliğini istediğine inandırdıktan sonra, kontrolü altına alır. Kişinin zaaflarını kullanarak, ona bu yönde telkinler yapar. Hz. Adem'in, cennetten çıkarılmasına neden olan hatayı yapmasının sebebi de, bu sinsi tuzaktır. Şeytan Hz. Adem'e ve eşine bir dost gibi yaklaşmış ve onlara kendilerine öğüt verdiğine dair yemin etmiştir:

Şeytan, kendilerinden "örtülüp gizlenen çirkin yerlerini" açığa çıkarmak için onlara vesvese verdi ve dedi ki: "Rabbinizin size bu ağacı yasaklaması, yalnızca, sizin iki melek olmamanız veya ebedi yaşayanlardan kılınmamanız içindir." Ve: "Gerçekten ben size öğüt verenlerdenim" diye yemin de etti. (Araf Suresi, 20-21)

Şeytan Hz. Adem'i ve eşini aldatarak cennetten kovulmalarını sağlamıştır. Hz. Adem ancak tevbe ettikten ve Allah'tan bağışlanma diledikten sonra tekrar doğru yolu bulabilmiştir.

Şeytanın düşmanı olduğu uyarısını Allah'ın haber verdiği Hz. Adem'in, bu uyarıdan sonra bile şeytan tarafından kandırılması, insanın ömrü boyunca karşı karşıya olduğu gizli düşmanının ne kadar usta ve sinsi bir yalancı olduğunun bir delilidir.

Hz. Adem'e tüm şeytanların en büyüğü olan İblis tarafından verilen "ben size öğüt verenlerdenim" telkini, diğer insanlara da insi şeytanlar tarafından yapılır. Kendi kavmini Allah'ın yolundan alıkoyarken onlara, "... ben, size yalnızca gördüğümü (kendi görüşümü) gösteriyorum ve ben sizi doğru yoldan da başkasına yöneltmiyorum" (Mümin Suresi, 29) diyen Firavun bunun bir örneğidir.

Benzer telkinlere bugünkü cahiliye toplumunda da sıkça rastlamak mümkündür. Dini yaşamak isteyen birine yapılan "sen daha çok gençsin, hayatını yaşa, yaşlanınca zaten ibadet edersin" telkini buna bir örnektir. Telkini yapan kişi bunu kendisinin iyiliğini istediği için yaptığını öne sürer. Oysa çağırdığı yol cehennem yoludur. Şeytan "öğüt verme" taktiğini uygulamak için öncelikle kişinin yakın çevresinde bulunan ve daha önceden kontrolü altına aldığı kimseleri kullanacaktır. Örneğin Kuran'da, iman ettikten sonra şeytan tarafından ayartılan, bu aşamadan sonra arkadaşlarının telkinleriyle sapan kişilerden bahsedilir. Bu "arkadaş"ların sözleri, şeytanın taktiğini çok net gözler önüne serer: "Doğru yola, bize gel..." Şeytanın bu taktiğinin bildirildiği ayetin tamamı şöyledir:

De ki: "Bize yararı ve zararı olmayan Allah'tan başka şeylere mi tapalım? Allah bizi hidayete erdirdikten sonra, şeytanların ayartarak yerde şaşkınca

bıraktıkları, arkadaşlarının da: "Doğru yola, bize gel" diye kendisini çağırdığı kimse gibi topuklarımız üzerinde gerisin geri mi döndürülelim?" De ki: "Hiç şüphesiz Allah'ın yolu, asıl yoldur. Ve biz alemlerin Rabbine (kendimizi) teslim etmekle emrolunduk." (En'am Suresi, 71)

İnsan bu düşmana karşı son derece dikkatli olmak zorundadır. Yalnızca Allah'a tam olarak teslim olmuş ve O'nun zikrine sıkı sıkıya sarılmış bir kimse bunu başaracak şuura sahip olur. Şeytanın telkinlerinin kaynağını hemen teşhis eder ve zihninden söküp atar. Aksi takdirde kişi bunları kendi düşüncesi zanneder ve iradesini ona teslim eder.

Allah'ın Adını Kullanarak Saptırması

Şeytanın en sinsi ve aldatıcı hilelerinden biri de insanlara Allah'ın ismini kullanarak yaklaşmasıdır. Bu yöntemle, Allah'ın razı olmadığı hareketlerin din ve Allah adına yapıldığını telkin eder. Söz konusu hareketleri hizmet ve ibadet kisvesi altında yaptırır. Bu oyuna gelen bir insan, İslam'ın kendisine Allah yolunda mücadele etmesi için sağladığı imkanları ve tanıdığı özgürlükleri, tamamen kendi nefsini tatmin için kullanmaya başlar.

Örneğin böyle bir kişi, din ahlakını anlatmak amacıyla inkarcıların yoğun olarak bulunduğu, aldatıcı dünya süsleriyle dolu bir ortama girdiğinde, sadece kendi nefsi doğrultusunda hareket eder. Başlangıçta meşru olan nimetlerden zevk almasında hiçbir sakınca yokken bir süre sonra durum değişir. İslamın hayrı için başlayan bir hareket amacından sapar, nimetler amaç haline gelir.

Belki görünüşte Allah'ın sınırları içinde hareket ediliyordur, ama kalpte Allah'ın rızası değil, nefsin doyurulması hırsı vardır. Yaptığı hareketten hiçbir ecir alamayacağı gibi imanı gittikçe zedelenmeye başlayabilir. (En doğrusunu Allah bilir) Şeytan söz konusu kişiye Allah'ın adıyla yaklaşmış ve bir kez daha dünya hayatının aldatıcı süsünü kullanarak ahireti terk ettirmiştir:

Ey insanlar, hiç şüphesiz Allah'ın va'di haktır; öyleyse dünya hayatı sizi aldatmasın ve aldatıcı(lar) da, sizi Allah ile (Allah'ın adını kullanarak) aldatmasın. Gerçek şu ki, şeytan sizin düşmanınızdır, öyleyse siz de onu düşman edinin. O, kendi grubunu, ancak çılgınca yanan ateşin halkından olmaya çağırır. (Fatır Suresi, 5-6)

Küçük hesapların ve geçici dünya hayatının peşine düşerek imanları zayıflayan, üstelik çıkarlarını korumak için Allah rızasını siper edinen bu insanlar, Kuran'a göre münafık konumuna girerler:

(Münafıklar) Onlara seslenirler: "Biz sizlerle birlikte değil miydik?" Derler ki: "Evet, ancak siz kendinizi fitneye düşürdünüz, (Müslümanları acıların ve

yıkımların sarmasını) gözetip-beklediniz, (Allah'a ve İslam'a karşı) kuşkulara kapıldınız. Sizleri kuruntular yanıltıp-aldattı. Sonunda Allah'ın emri (olan ölüm) geliverdi; ve o aldatıcı da sizi Allah ile (Allah'ın adını kullanarak, hatta masumca sizden görünerek) aldatmış oldu." (Hadid Suresi, 14)

Bu hile oldukça kafa karıştırıcı ve aldatıcıdır. Çünkü şeytan bu sefer insanın dosdoğru yolunun üzerine oturarak (Araf Suresi, 16) bir tuzak hazırlamıştır. Ancak Allah'tan gerektiği gibi korkup sakınan kimseler şeytanın bu oyununa gelmezler. Çünkü Allah Kendisi'nden korkup sakınana, onu doğru yola ulaştıracak, doğruyu yanlıştan ayırmasını sağlayacak bir anlayış verir:

Ey iman edenler, Allah'tan korkup-sakınırsanız, size doğruyu yanlıştan ayıran bir nur ve anlayış (furkan) verir, kötülüklerinizi örter ve sizi bağışlar. Allah büyük fazl sahibidir. (Enfal Suresi, 29)

Şeytanın insanı Allah'ın adıyla aldatmasının bir başka yolu da, Allah'ın affediciliğini öne sürerek insanı günah işlemeye teşvik etmesidir. Allah elbette ki büyük bir merhamet sahibidir ve tevbe edip Kendisi'nden bağışlanma dileyen her kulunun günahlarını affedebilir. Ama bir insan, "nasıl olsa Allah affeder" diyerek bile bile günah işlemeye başlarsa, çok tehlikeli bir yola girmiş olur. Bu davranışı nedeniyle zamanla kalbi katılaşabilir, duyarsızlaşıp, Allah korkusunu tümüyle yitirebilir. Kuran'da, "yakında bağışlanacağız" diyerek bile bile günah işleyen insanlardan (Araf Suresi, 169) söz edilirken, şeytanın insanı Allah adıyla aldatışının bir örneği haber verilir.

Müminin Zamanla Yıpranmasını İster

Şeytan zamanın mümini yıpratmasını ister, müminin açık vermesini sabırla bekler. Kişinin maneviyatından zaman içinde kopardığı küçük tavizler, bir süre sonra kalbinin üzerinin kabuk bağlamasına ve aklının örtülerek şeytanın daha büyük telkin ve vesveselerine kapılabilmesine sebep olur. Bir Kuran ayetinde, zaman içinde kazandıkları yüzünden, şeytan tarafından ayakları kaydırılmak istenen bir grup müminin haberi şöyle verilmiştir:

İki topluluğun karşı karşıya geldikleri gün, sizden geri dönenleri, kazandıkları bazı şeyler dolayısıyla şeytan onların ayağını kaydırmak istemişti... (Al-i İmran Suresi, 155)

Vaadlerde Bulunur

Şeytan insanları kandırmak için her sahtekarın ortak taktiğine başvurur. Karşısındakine boş vaadlerde bulunur. Münafıklar ve müşrikler de bu vaadlere inanırlar.

Oysa bu basit bir aldanma değildir. İnsan sonsuz ahiretini, bu boş vaadler sonucunda kaybeder.

Bu vaadlerin ortak özellikleri gelip geçici dünya hayatına yönelik olmalarıdır. Şeytan kimi zaman eğlence, cinsellik, ticaret, para, mülk, kimi zaman da daha güzel ve uzun bir hayat, sosyal statü, mevki, saygınlık vaad eder. **"Yaldızlı sözler" fısıldar (Enam Suresi, 112)**. Ancak sebep her ne olursa olsun şeytana kananlar için sonuç hep aynıdır; sonsuz azap ve cehennem. Bu gerçek Kuran'da şöyle bildirilir:

(Şeytan) Onlara vaadler ediyor, onları en olmadık kuruntulara düşürüyor. Oysa şeytan, onlara bir aldanıştan başka bir şey va'detmez. (Nisa Suresi,120)

İş hükme bağlanıp-bitince, şeytan der ki: "Doğrusu, Allah, size gerçek olan va'di va'detti, ben de size vaadde bulundum, fakat size yalan söyledim... (İbrahim Suresi, 22)

Allah'ın hoşnutluğunu, sevgisini, rahmetini ve cennetini kazanmayı hedefleyen bir mümin, geçici dünya hayatına ait bir vaadi elbette ciddiye almaz. Çünkü yeryüzünde ulaşacağı herhangi bir makam, kazanacağı herhangi bir mülk veya sahip olacağı herhangi bir nimetin gerçekte önemi yoktur. Bunlar ancak çok kısa bir süre varlığını koruyacak, ölümle beraber yok olup gidecektir.

Kuruntulara ve Kuşkulara Düşürür

Şeytanın kullandığı bir başka yöntem ise kuşku ve kuruntu vermektir. Gerçekte var olmayan olayları insanların kafalarında sanki varmış gibi gösterir. Kalplerinde hastalık bulunan, zayıf karakterli kişiler bir süre sonra tamamen bu kuruntuların etkisi altına girerler. Her olayı kendi aleyhlerine planlanmış bir hareket olarak görürler. (Münafikun Suresi, 4) Hatta elçi tarafından aldatıldıkları zannına kapılırlar. Sürekli tedirgin, korku içinde, ne yapacaklarını bilemeyen bir karakter sergilerler. Şuurlu bir insanın aklına bile getirmeyeceği olmadık kuruntulara düşerler.

Onları -ne olursa olsun- şaşırtıp-saptıracağım, en olmadık kuruntulara düşüreceğim... (Nisa Suresi, 119)

(Şeytan) Onlara vaadler ediyor, onları en olmadık kuruntulara düşürüyor. Oysa şeytan, onlara bir aldanıştan başka bir şey va'detmez. (Nisa Suresi, 120)

Mümin şeytanın en büyük düşmanı olduğu için, kendisini böyle bir tehlikeden müstağni göremez. Zira göstereceği en küçük bir gevşeklik, şeytanın kuruntu vermek, şüpheye sevk etmek gibi taktiklerle üzerine saldırmasına imkan tanır. Ancak kesin bir bilgiyle ahirete inanan, her an katıksızca Allah'a yönelen bir mümine karşı bu kuruntular kesinlikle etkisiz kalır.

Sapkın Amelleri Süslü ve Çekici Gösterir

Şeytan etkisi altına giren kimselere, yapmakta oldukları sapkın işleri süslü ve çekici gösterir. Bu yüzden içinde bulundukları sapıklığa tutkuyla bağlanırlar.

... Şeytan onlara yaptıklarını süslemiştir, böylece onları (doğru) yoldan alıkoymuştur; bundan dolayı onlar hidayet bulmuyorlar. (Neml Suresi, 24)

... Onların kalpleri katılaştı ve şeytan onlara yapmakta olduklarını çekici (süslü) gösterdi. (En'am Suresi, 43)

Kalpleri katılaşan kimseler iyi ve kötüyü ayırt edecek duyarlılığı kaybettiklerinden, şeytan işledikleri kötülükleri onlara süslü gösterir. Bu katılaşma yüzünden de şeytanın etkisi altındaki kimseler, kendilerine çekici gösterilen sapıklıklarında büyük kararlılık gösterirler. Bu kararlılık kimi zaman geleneklerle bozulan ve Kuran'da "ataların dini" olarak adlandırılan sapkın dinin temsilcilerinde, kimi zaman da Allah'ın elçisine isyan eden, ona karşı mücadele eden münafıklarda görülür. Kimi zaman da inkarcıların müminlerin aleyhine yürüttükleri faaliyetlerde ortaya çıkar. İster müşrik olsun ister kafir, tümünün ortak özelliği şeytan tarafından kandırılmış ve oyuna getirilmiş olmalarıdır. Bir Kuran ayetinde bu insanlar üzerindeki şeytani etki şöyle bildirilir:

O zaman şeytan onlara amellerini çekici göstermiş ve onlara: "Bugün sizi insanlardan bozguna uğratacak kimse yoktur ve ben de sizin yardımcınızım" demişti... (Enfal Suresi, 48)

Fakirlik Korkusu Verir

Şeytan ahirete karşılık insana dünya hayatını sunar. Bu yüzden şeytanın etkisi altındaki insanlar sanki sonsuza dek ölmeyeceklermiş gibi dünya için çalışır, ahiret için hiçbir çaba harcamazlar. Şeytan binlerce yıldır insanlara bu tuzağı kurar. Bugüne kadar milyarlarca insan yaşamları boyunca çalışmış, çabalamış, para, mal-mülk kazanmış, sonra bunların hepsini arkalarında bırakarak ölmüşlerdir. Şu an yaşayanlar ise, kendilerinden önce ölen bu insanların durumlarından hiçbir ders almaz, sanki kendileri hiç ölmeyeceklermiş gibi mal-mülk biriktirirler.

Şeytan dünya hayatını değerli ve kalıcı göstererek müminlere de zarar vermeye çalışır. İmanı zayıf olanlara ve münafıklara fakirlik korkusu verir. Bu sayede onları, dünya hayatı için daha çok çaba harcamaya, cimrilik yapmaya iter. Bir Kuran ayetinde şeytanın çabası şöyle bildirilmiştir:

Şeytan, sizi fakirlikle korkutuyor ve size çirkin-hayasızlığı emrediyor. Allah ise, size Kendisi'nden bağışlama ve bol ihsan (fazl) vaadediyor. Allah (rahmetiyle) geniş olandır, bilendir. (Bakara Suresi, 268)

Mal-mülk hırsı vererek tuzak kurmak şeytanın çok eski bir yöntemidir. Hatta Hz. Adem'e de ayette haber verildiği üzere, "sana sonsuzluk ağacını ve yok olmayacak bir mülkü haber vereyim mi?" (Taha Suresi,120) yalanını söylemiş, mülk vaadinde bulunmuştur. Bu yüzden Allah, müminlere mal sevgisine karşı birçok uyarıda bulunur. Bir Kuran ayetinde şöyle bildirilir:

İşte sizler böylesiniz; Allah yolunda infak etmeye çağrılıyorsunuz; buna rağmen bazılarınız cimrilik ediyor. Kim cimrilik ederse, artık o, ancak kendi nefsine cimrilik eder. Allah ise, Ganiy (hiçbir şeye ihtiyacı olmayan)dır; fakir olan sizlersiniz. Eğer siz yüz çevirecek olursanız, sizden başka bir kavmi getirip-değiştirir. Sonra onlar, sizin benzeriniz de olmazlar. (Muhammed Suresi, 38)

Her kim olursa olsun, dünya çapında ünlü ve zengin bir işadamının veya bir dilencinin, Allah'ın rızasına uygun olarak harcamadığı her kuruşta, farkında olmadığı güçlü bir ortağı vardır. Allah inkar edenlerin mallarına şeytanı ortak kılmıştır. Bu ortaklık emri ayette şöyle geçer:

"Onlardan güç yetirdiklerini sesinle sarsıntıya uğrat, atlıların ve yayalarınla onların üstüne yaygarayı kopar, mallarda ve çocuklarda onlara ortak ol ve onlara çeşitli vaadlerde bulun." Şeytan, onlara aldatmadan başka bir şey vadetmez. (İsra Suresi, 64)

Kibir Verir

Kibir şeytanın en önemli özelliklerinden biridir. Allah'ın huzurundan da kibiri ve itaatsizliği yüzünden kovulmuştur:

Yalnız İblis hariç. O büyüklük tasladı ve kafirlerden oldu. (Allah) Dedi ki: "Ey İblis, iki elimle yarattığıma seni secde etmekten alıkoyan neydi? Büyüklendin mi, yoksa yüksekte olanlardan mı oldun?" (Sad Suresi, 74-75)

Şeytanın bu önemli hastalığı insanlar için de büyük bir tehlikedir. Çünkü şeytan bir insanı kendisine yakın kılmak için öncelikle kendi hastalığını o insana bulaştırmaya çalışır. Bu hastalığa yakalanan bir kimsenin aklı örtülür, şuuru kapanır. Bu tehlike nedeniyle Kuran'da müminler alçak gönüllü olmaları için şöyle uyarılmışlardır:

Yeryüzünde böbürlenerek yürüme; çünkü sen ne yeri yarabilirsin, ne dağlara boyca ulaşabilirsin. (İsra Suresi, 37)

(Lokman dedi ki) İnsanlara yanağını çevirip ve böbürlenmiş olarak yeryüzünde yürüme. Çünkü Allah, büyüklük taslayıp böbürleneni sevmez. Yürüyüşünde orta bir yol tut, sesinden de (yüksek perdeleri) eksilt. Çünkü, seslerin en çirkin olanı gerçekten eşeklerin sesidir. (Lokman Suresi, 18-19)

Mümin, şeytanın vasfı olan kibirden mümkün olduğunca sakınmalı ve bunun için büyük bir dikkat sarf etmelidir. Aksi takdirde ecir kaybına uğrar, imanı büyük bir tehlike içine girer.

Şeytanın etkisi farklı şekillerde ortaya çıkabilir. Örneğin bir insan İslam'a büyük hizmetlerde bulunmuş olabilir. Ama bu hizmet, Allah'ın kendisine lütfettiği bir ecir kazanma imkanıdır. Kişi Allah'ın kontrolü dışında, kendi başına bir hareket yapamayacağı için, herhangi bir başarısıyla övünmesi söz konusu olamaz. Bunun tersini yapanlara Kuran'da çok büyük bir tehdit vardır. Ayette şöyle buyrulur:

Getirdikleriyle sevinen ve yapmadıkları şeyler nedeniyle övülmekten hoşlananları (kazançlı) sayma; onları azaptan kurtulmuş olarak sayma. Onlar için acı bir azap vardır. (Al-i İmran Suresi, 188)

Nitekim Allah, sahip olduğu zenginliği kendi kişisel özelliklerinin bir sonucu sayan ve **"... bu, bende olan bir bilgi dolayısıyla bana verilmiştir" (Kasas Suresi, 78)** diyen Karun'u, şiddetli bir cezaya çarptırmıştır.

Şeytan kibir telkini vererek aynı zamanda müminler arasındaki huzuru bozmaya çalışır. Çünkü kibir müminler arasında hoşa gitmeyen bir ahlak zayıflığıdır ve bu tür bir tavra sahip bir insan onları son derece rahatsız eder.

Şeytanın kendisini fark ettirmemeye çalışarak, insana çok sinsice yaklaşacağı unutulmamalıdır. Şeytanın acelesi de yoktur. Kendini üstün görme telkinini, uzun vadede, birçok farklı olay için yavaş yavaş yapar. Eğer kişi bu yönteme karşı çok uyanık olmazsa, bu telkinlerin etkisi zamanla katlanarak büyür. Örneğin kazanılan küçük bir başarının ardından şeytan mutlaka telkin yapmak isteyecektir. Eğer kişi, başarının tek sahibinin Allah olduğunu kalben hissetmezse, şeytanın fısıltısını da kendi teşhisi zanneder ve başarı sahibinin kendisi olduğuna inanır.

Şeytan başka taktikler de izler. Örneğin bir mümin hata yapabilir. Böyle bir durumda diğer müminlere düşen, hatayı yapan mümine şefkatle yaklaşmak ve o müminin de kendileri gibi aslında aciz bir kul olduğunu unutmamaktır. Çünkü şeytan, hata sahibine karşı öfke duymayı veya onu küçük görmeyi telkin eder. Bir mümini yaptığı hatadan veya başka bir sebepten dolayı içten içe küçük gören kişi, kendini üstün görme fısıltısının etkisi altında kalmaya başlamıştır.

Bu ruh hali devam ederse kibir insanın kişiliğine yerleşir ve diğer müminlere karşı şefkat ve merhamet duygusu azalır. Artık yalnızca kendi bildiğini okuyan, kendi başına buyruk, aklını diğer müminlerin akıllarından üstün gören bir insan ortaya çıkar. Kişinin

içindeki kendini üstün görme fısıltısı sesini yükseltir ve o, bunun kendi üstün teşhislerinden biri daha olduğunu zanneder. Bu psikolojiye giren kimsenin imanında zamanla çok ciddi yaralar oluşabilir. Bir süre sonra kalbi, Kuran'da da bildirildiği gibi, Allah'ın ayetlerine karşı duyarsızlaşabilir:

Bizim ayetlerimize, ancak kendilerine hatırlatıldığı zaman, hemen secdeye kapananlar, Rablerini hamd ile tesbih edenler ve büyüklük taslamayan (müstekbir olmayan)lar iman eder. (Secde Suresi, 15)

Ayetten anlaşıldığı üzere, ancak büyüklük taslamayan kimseler, Allah'ın ayetlerine iman edebilirler. Kendisini üstün görüp kibirlenen bir kimsenin ayetleri gerektiği gibi anlaması ise imkansızdır.

Gösteriş İçin İbadet Etmeye Teşvik Eder

Dünya hayatının en aldatıcı tuzaklarından biri, insanların birbirlerine gösteriş yapma ve sahip olduklarıyla övünme tutkusudur.

Gösteriş yapmanın şekli insanın içinde bulunduğu ortama göre değişir. Paranın ön planda olduğu bir ortamda zenginlik, saygınlığın geçerli olduğu bir toplulukta makam övünme konusudur. Şeytan bu tutkuyu ibadetler yerine getirilmeye çalışılırken de kullanmaya çalışır. Kalbinde iman olmayan kimseler için ibadet etmek, Allah'ın rızasını kazanmak maksatlı değil, dindar toplulukta itibar elde etmek için yapılan bir harekettir. Kuran'da bu tür kimselerden şöyle bahsedilir:

İşte (şu) namaz kılanların vay haline,
Ki onlar, namazlarında yanılgıdadırlar,
Onlar gösteriş yapmaktadırlar. (Maun Suresi, 4-6)

Şeytanın gerçek amacından saptırıp bir gösteriş aracı haline getirebileceği önemli ibadetlerden biri "infak", yani insanın malını Allah yolunda harcamasıdır. Bu ibadeti yaparken Allah'ın rızasını aramak yerine, insanların hoşnutluğunu gözeten kimseler aslında şeytana arkadaş olmuşlardır:

Ve onlar, mallarını insanlara gösteriş olsun diye infak ederler, Allah'a ve ahiret gününe de inanmazlar. Şeytan, kime arkadaş olursa, artık ne kötü bir arkadaştır o. (Nisa Suresi, 38)

İnfak, mümine arınması ve ahiretini kazanması için tanınmış en önemli fırsatlardan biridir. Böylesine önemli bir ibadete, şeytanın bir pisliği olan gösteriş yapma karışırsa, müminin ihtiyacı olan arınma gerçekleşmez, ahiret için çok önemli olan bir fırsat kaçırılmış olabilir. Bu yüzden mümin olan bir kimse, infak ederken şeytana karşı çok

uyanık olmalı, her ibadetinde olduğu gibi bunu da halis bir niyetle, yalnızca Allah'ın rızasını gözeterek yapmalıdır. Kuran'da müminler bu tehlikeye karşı şöyle uyarılırlar:

Ey iman edenler, Allah'a ve ahiret gününe inanmayıp, insanlara karşı gösteriş olsun diye malını infak eden gibi minnet ve eziyet ederek sadakalarınızı geçersiz kılmayın. (Bakara Suresi, 264)

Ayetlerden Uzaklaştırmaya Çalışır

Allah'ın hak kitabı olan Kuran'a tabi olmak büyük bir sorumluluktur. Böylesine önemli bir sorumluluğu ihmal etmenin cezası da aynı derecede şiddetli olur. İnsanın böyle bir cezaya çarptırılması ise bilindiği gibi şeytanın en büyük amacıdır.

Şeytanın etkisiyle Kuran'dan uzaklaşan bir kimse, gerçekte Allah'tan uzaklaşmış olur. Çünkü Kuran, Allah'ın sözüdür ve hem müminlerin hidayete ermelerini sağlayan, hem de onlara ömür boyu yol gösterici olan bir 'nur'dur.

Kuran'dan uzaklaşmak, Kuran'a tabi olmuş müminleri tehdit eden bir tehlikedir. Çünkü müşrikler ve kafirler zaten Kuran'dan tamamen gaflet içindedirler. Ayetlere karşı perdelenmiş oldukları için, Kuran'dan daha fazla uzaklaşmalarına imkan yoktur. Fakat ayetler vesilesiyle iman eden ve ayetlerde bildirildiği şekilde yaşayan müminler, Kuran'dan uzaklaşırlarsa, çok büyük bir tehlikeyle, şeytanla yüz yüze kalırlar. Dahası bunun farkına varmadan, kendilerini hala doğru yolda zannederek, şeytan tarafından kontrol altına alınırlar. Kuran'da bu durum, şeytanın insanın üzerine kabuk gibi bağlanması olarak ifade edilmiştir:

Kim Rahman (olan Allah)ın zikrini görmezlikten gelirse, Biz bir şeytana onun "üzerini kabukla bağlattırırız"; artık bu, onun bir yakın dostudur.

Gerçekten bunlar (bu şeytanlar), onları yoldan alıkoyarlar; onlar ise, kendilerinin gerçekten hidayette olduklarını sanırlar. (Zuhruf Suresi, 36-37)

Böyle bir gaflete de ancak, ahireti terk edip dünyevi çıkarlara yönelen, nefsinin istekleri doğrultusunda hareket eden biri dalabilir. Allah'ı değil, nefsini tatmin etmeye yönelip şeytanın peşine takılan bu kimse, insandan çok hayvana benzer. Çünkü hayvanın da, insanın da temel fiziksel ihtiyaçları ortaktır. İnsanı üstün yapan kendisini yaratan Allah'a bilinçli bir biçimde kulluk etmesidir. İşte bu nedenle Kuran'da nefsinin hevasına uyan ve bir zamanlar tabi olduğu ayetlerden uzaklaşan kimseler için şöyle bir benzetme yapılmaktadır:

Onlara kendisine ayetlerimizi verdiğimiz kişinin haberini anlat. O, bundan sıyrılıp-uzaklaşmış, şeytan onu peşine takmıştı. O da sonunda azgınlardan olmuştu.

Eğer Biz dileseydik, onu bununla yükseltirdik. Ama o yere meyletti (veya yere saplandı), hevasına uydu. Onun durumu, üstüne varsan dilini sarkıtıp soluyan, kendi başına bıraksan dilini sarkıtıp soluyan köpeğin durumu gibidir. İşte ayetlerimizi yalanlayan topluluğun durumu böyledir. Artık gerçek haberi onlara aktar. Ki düşünsünler. (Araf Suresi, 175-176)

Bir mümin yıllar boyunca, birçok defa Kuran'ı okumuş olabilir. Ama bu onu şeytanın oyunlarından müstağni kılmaz. Şeytan birçok oyunla karşısına çıkar. Müminin Kuran'ı inkar etmeyeceğini bildiğinden, çeşitli hilelerle, müminleri günlük hayatlarında Kuran'da emredilen yaşam tarzından uzaklaştırmaya çalışır.

Örneğin Kuran'da, yaşanan ve yaşanacak her anı Allah'ın bir kader çerçevesinde önceden yarattığı bildirilmiştir. Bu bilgiye rağmen başına gelen olaylar karşısında sıkıntılı, tevekkülsüz bir ruh hali sergilemek, Allah'ın ayetlerini gözardı ederek hareket etmek anlamına gelir. Uzun süre bu ruh halinde kalan bir kimsenin kalbi, Kuran'ın berraklığını yitirir ve giderek kararmaya başlar. Sonunda bu kimse Kuran'dan etkilenmeyen, duyarsız bir insan haline gelebilir.

Kuran'da emredildiği gibi bir hayat sürme gayretindeki herkes bu tehlikeyle karşı karşıyadır. Her kim olursa olsun, kendisine kitap verildikten sonra bu yükümlülüğü hakkıyla yerine getiremezse, kalbi katılaşabilir. Kuran'da, daha önce kendilerine kitap verilen, ancak bu sorumluluğu taşıyamayan kimselerin durumu şöyle hatırlatılmaktadır:

İman edenlerin, Allah'ın ve haktan inmiş olanın zikri için kalplerinin "saygı ve korku ile yumuşaması" zamanı gelmedi mi? Onlar, bundan önce kendilerine kitap verilmiş, sonra üzerlerinden uzun bir süre geçmiş, böylece kalpleri de katılaşmış bulunanlar gibi olmasınlar. Onlardan çoğu fasık olanlardı. (Hadid Suresi, 16)

Allah müminlere, şeytanın bu oyununa düşmemeleri için Kuran'a sımsıkı sarılmalarını emreder. Çünkü Kuran hayatının her anında mümine yol gösterici olacak bir kılavuzdur. Dahası müminler ayetleri yalnızca düzenli olarak okumakla değil, hayat boyu akılda tutmakla, üzerlerinde düşünmekle ve her olayda Kuran'la hükmetmekle yükümlüdürler:

Evlerinizde okunmakta olan Allah'ın ayetlerini ve hikmeti hatırlayın. Şüphesiz Allah, latiftir, haberdar olandır. (Ahzab Suresi, 34)

Kendilerine verdiğimiz Kitabı gereği gibi okuyanlar, işte ona iman edenler bunlardır... (Bakara Suresi, 121)

Unutkanlık ve Dalgınlık

Unutkanlık vermek şeytanın çok sık kullandığı fakat insanlar tarafından fazla fark edilmeyen bir yöntemdir. Şeytan bu telkini farklı konumlardaki insanlar için, farklı taktiklerle kullanır.

Örneğin yaşamlarını dinden uzak geçiren kimselere verdiği unutkanlık ve dalgınlık, klasik anlamdaki unutkanlık veya bir anlık göz dalması değildir. Şeytanın gerçek anlamda unutkanlık verdiği bu kimseler, 60-70 yıllık bir ömrü Allah'ı ve ahireti unutarak boş uğraşlar içinde geçirirler. Allah'ın ahireti hatırlatmak için yeryüzünde yarattığı hikmet ve ibretleri kavrayamazlar. Neden ve nasıl yaratıldıkları sorusunun onlar için hiçbir önemi yoktur. Şeytan onlara, iyiliği, hayrı, en önemlisi kendilerini yaratan Allah'ı anmayı ve herşeyin kontrolünün Rabbimiz'de olduğunu unutturur. Ölüm, kader ve ahireti hiç düşündürtmez. Aynı şekilde münafıklar da şeytan tarafından çepeçevre kuşatıldıklarından, Allah'ın varlığını ve O'nun zikrini unuturlar. Kuran'da münafıkların içinde bulundukları durum şöyle bildirilir:

Şeytan onları sarıp-kuşatmıştır; böylelikle onlara Allah'ın zikrini unutturmuştur. İşte onlar, şeytanın fırkasıdır. Dikkat edin; şüphesiz şeytanın fırkası, hüsrana uğrayanların ta kendileridir. (Mücadele Suresi, 19)

Şeytanın unutkanlık vermeye çalıştığı bir diğer grup müminlerdir. Ancak bu unutkanlık müşriklere ve münafıklara verdiği unutkanlıktan daha farklıdır. Şeytan büyük-küçük ayırt etmeden müminlerin sorumlu oldukları her konuda unutkanlık vermek ister. Çünkü her insan dünya hayatının her anında, Kuran'da emredilen hayatı yaşama konusunda denenmektedir. Bu yüzden insanın her an şuurlu ve uyanık olması ve yaşadığı her an, Allah'ın rızasını araması gerekir.

Kuran'da şeytanın müminlere vermeye çalıştığı bazı unutkanlıklardan örnekler verilmiştir. Bunlardan biri, ayetler hakkında "alaylı tartışmalara" dalanlarla aynı ortamda bulunmaktır. Allah müminleri böyle bir ortamdan sakındırır ve şeytanın unutturucu etkisine karşı uyarır:

Ayetlerimiz konusunda "alaylı tartışmalara dalanlar:" -onlar bir başka söze geçinceye kadar- onlardan yüz çevir. Şeytan sana unutturacak olursa, bu durumda hatırlamadan sonra, artık zulmeden toplulukla beraber oturma. (Enam Suresi, 68)

Bir başka hüküm ise bir şeyi yaparken, onun ancak Allah'ın dilemesiyle mümkün olacağını anmaktır:

Hiçbir şey hakkında: "Ben bunu yarın mutlaka yapacağım" deme.

Ancak: "Allah dilerse" (inşaAllah yapacağım de). Unuttuğun zaman Rabbini zikret ve de ki: "Umulur ki, Rabbim beni bundan daha yakın bir başarıya yöneltip-iletir." (Kehf Suresi, 23-24)

Bu konuya bir başka örnek Hz. Musa kıssasında verilmiştir. Ayette, Hz. Musa ile beraber yolculuk eden genç yardımcısı, yanlarına aldıkları balığı unuttuğunu fark edince, bunun sorumlusunun şeytan olduğunu belirtir:

(Genç-yardımcısı) Dedi ki: "Gördün mü, kayaya sığındığımızda, ben balığı unuttum. Onu hatırlamamı şeytandan başkası bana unutturmadı; o da şaşılacak tarzda denizde kendi yolunu tuttu." (Kehf Suresi, 63)

Mümin unutkanlığa ve buna yol açan faktörlere karşı çok dikkatli olmalıdır. Müminin yaşamında dalgınlıklara, aklı örten hayali senaryolara ve boş hayallere dalıp gitmeye yer yoktur. Çünkü bu karakterde bir insan Allah yolunda ciddi bir çaba harcayamaz. Kendisini dünyanın aldatıcılığına kaptırıp, gerçek görevini, varlığının tek nedenini, Allah'a kul olmayı unutur:

Ey iman edenler, Allah'tan korkun. Herkes yarın için neyi takdim ettiğine baksın. Allah'tan korkun. Hiç şüphesiz Allah, yaptıklarınızdan haberdardır.

Kendileri Allah'ı unutmuş, böylece O da onlara kendi nefislerini unutturmuş olanlar gibi olmayın. İşte onlar, fasık olanların ta kendileridir. (Haşr Suresi, 18-19)

Unutkan ve dalgın bir yapıya önlem olarak, müminler Allah'ı, Allah korkusunu ve Allah rızasını, cenneti, cehennemi, dünya hayatının geçiciliğini daima düşünerek unutmamalıdırlar. Çünkü insan bu gerçekleri aklında tutmadıkça, şeytana karşı korumasız kalır.

Duygusallık Telkini

Duygusallık, insanın duygularının Kuran'da belirtilen doğrultunun dışına taşarak Kuran'ın sınırları içinde yönlendirilmemesi, bunların kişinin karar ve davranışlarını kontrol altına alması ve kişiyi aklın yerine duyguların yönetmesi demektir.

Duygusal davranan bir kimsenin hareketlerinde akıl yoktur. Herşey o anki ruh haline göre gelişir. Kişinin sabrı, adaleti, davranışları, aldığı kararlar, verdiği tepkilerin tamamı duygular tarafından yönlendirilir. Ani ve birbirini tutmayan kararlar şeytanın küçük müdahaleleriyle kolayca verilir. Çoğu zaman bu kararları pişmanlık izler. Duygusal insanların ömürleri sonradan pişman olunan birçok kararla doludur.

Halbuki müminin sahip olduğu akılda, denge ve açık bir şuur vardır. Hareketlerin tamamı Allah'ın kuralları ve kanunları çerçevesinde yapılır. Akılcı hareket eden insan, seçimini, ahiret gününde Allah'ın karşısında vereceği hesabı düşünerek yapar. Şartlar ne olursa olsun Kuran doğrultusunda, taviz vermeden hareket eder.

Şeytan, kimi zaman müminlere de duygusallık telkini yaparak yaklaşmayı dener. İnkar edenlere karşı beslenebilecek bir sevgi, değişen şartlardan ruhen etkilenmek gibi

Kuran'a ters düşen her hareket, bilinç altına yerleşen duygusallık telkininin bir işaretidir. Böyle bir telkin, Kuran hükümlerini uygulamada ve Allah'ın rızasına yönelmede gösterilecek tam bir kararlılıkla etkisiz bırakılır.

Müminlerin hayatlarında duygusallığa yer olmadığı birçok Kuran ayetinde bildirilmiştir. Örneğin bir mümin, her kim olursa olsun, inkar eden bir kimseye karşı sevgi besleyemez:

Allah'a ve ahiret gününe iman eden hiçbir kavim (topluluk) bulamazsın ki, Allah'a ve elçisine başkaldıran kimselerle bir sevgi (ve dostluk) bağı kurmuş olsunlar; bunlar, ister babaları, ister çocukları, ister kardeşleri, isterse kendi aşiretleri (soyları) olsun... (Mücadele Suresi, 22)

Bir başka ayette Allah'ın sevgisini kazanmak için yola çıkan bir müminin, Allah'ın düşmanı bir kimseye karşı sevgi besleyemeyeceği, eğer beslerse doğru yoldan şaşırıp sapacağı bildirilmiştir:

Ey iman edenler, Benim de düşmanım, sizin de düşmanınız olanları veliler edinmeyin. Siz onlara karşı sevgi yöneltiyorsunuz; oysa onlar haktan size geleni inkar etmişler, Rabbiniz olan Allah'a inanmanızdan dolayı elçiyi de, sizi de (yurtlarınızdan) sürüp-çıkarmışlardır. Eğer siz, Benim yolumda cehd etmek (çaba harcamak) ve Benim rızamı aramak amacıyla çıkmışsanız (nasıl) onlara karşı hala sevgi gizliyorsunuz? Ben, sizin gizlediklerinizi ve açığa vurduklarınızı bilirim. Kim sizden bunu yaparsa, artık o, elbette yolun ortasından şaşırıp-sapmış olur. (Mümtehine Suresi, 1)

Ayetlerden açıkça anlaşıldığı gibi mümin bir kimse için sevgideki yegane kıstas imandır. Bunun dışında ne aile bağlarının ne de sosyal çevrenin önemi vardır. Bir inkarcı, iman etmediği sürece müminin dostu ve yakını olamaz. Bu uzaklık Hz. İbrahim'in ağzından Kuran'da şöyle ifade edilir:

İbrahim ve onunla birlikte olanlarda size güzel bir örnek vardır. Hani kendi kavimlerine demişlerdi ki: "Biz, sizlerden ve Allah'ın dışında taptıklarınızdan gerçekten uzağız. Sizi (artık) tanımayıp-inkar ettik. Sizinle aramızda, siz Allah'a bir olarak iman edinceye kadar ebedi bir düşmanlık ve bir kin baş göstermiştir."... (Mümtehine Suresi, 4)

Bu konu Kuran'da peygamber kıssalarında da geçer. Örneğin **Hz. İbrahim'in babasının Allah'ın düşmanı olduğunu öğrenince ondan uzaklaşmış olması, müminler için örnek bir harekettir. (Tevbe Suresi, 114)** Bir başka örnek ise Nuh kıssasında yer alır. Allah, Hz. Nuh'a, inkarcı olan oğlu için **"... Ey Nuh, kesinlikle o senin ailenden değildir..." (Hud Suresi, 46)** diye seslenir. Çünkü bir müminin ailesi,

yalnızca müminlerdir. Bunların dışında bir dost arayanlar, eninde sonunda kendilerine yegane dost olarak şeytanı bulurlar.

Detaylara Daldırır

Mümin Allah rızasını kazanmak için en sağlıklı ve doğru yolları seçmelidir. Boş işlerle hiç vakit kaybetmez. **"Şu halde boş kaldığın zaman, durmaksızın (dua ve ibadetle) yorulmaya-devam et" (İnşirah Suresi, 7)** ayetine uyarak, üzerine aldığı her salih ameli bir an önce bitirip bir yenisine geçer.

Fakat insan yaptığı işi Allah'ın rızasını gözetmeden yapıyorsa, şeytanın pek fark edilmeyen bir oyununa karşı korumasız düşebilir. Bu oyun insanları gereksiz detaylara daldırmaktır. Bu tuzağa düşen kişi, kafası karmakarışık, binbir türlü detaya takılmış, esas amaçtan tamamen uzaklaşmış, hatta ne yapması gerektiğini bile hatırlayamayan bir hale gelir.

Allah Kuran'da buna örnek olarak Hz. Musa'yı verir. Hz. Musa kendi kavmine, yani İsrailoğulları'na, Allah'ın onlardan bir sığır kesmelerini istediğini haber verir. Buna karşın kavmi sığır hakkında gereksiz birçok ayrıntı sorup, ibadeti bir türlü yerine getirmez. Ancak istedikleri bütün ayrıntıları öğrendiklerinde "... Şimdi gerçeği getirdin.." derler. Fakat bu ibadetin amacından nasıl uzaklaştığı ve kavmin neredeyse Allah'ın emrini yerine getirmeyeceği daha sonraki ayette belirtilir**: "... Böylece ineği kestiler; ama neredeyse (bunu) yapmayacaklardı." (Bakara Suresi, 71)**

Bu arada İsrailoğulları'nın kendilerine sığır kesme emrini getiren Hz. Musa'ya söyledikleri **"bizi alaya mı alıyorsun?" (Bakara Suresi, 67)** şeklindeki küstahça söz de, o anda imandan çok inkara, yani şeytana yakın olduklarını göstermektedir.

Bu mantığın altında şeytanın yukarıda bahsedilen hilesi yatmaktadır. Sığır kesmek gibi basit bir olayı detaylara boğup zorlaştıran şeytan, neredeyse ibadetin yapılmasını engellemeyi başaracak hale gelir. Günümüzde bazı toplumlardaki din anlayışı, şeytanın bu etkisiyle şekillenmiştir. Birçok insan Allah'ın dini adı altında detaylara boğulmuş, Kuran'dan uzak bir din yaşamaktadır.

İsrafa Teşvik Eder

İsraf etmek cahiliye toplumunun önemli bir özelliğidir. Sınır tanımaz bir şekilde para harcayıp sonra bununla övünmek inkar edenler için bir prestij kaynağıdır:

O: "Yığınla mal tüketip-yok ettim" diyor.
Kendisini hiç kimsenin görmediğini mi sanıyor? (Beled Suresi, 6-7)

Oysa israf Allah'ın kesin olarak yasakladığı, çirkin bir davranıştır. Hatta israf edenler için ayette "şeytanın kardeşi" ifadesi kullanılmaktadır. O halde şeytanın en büyük düşmanı olan müminlerin bu konu üzerinde özel bir titizlik göstermeleri gerekir. Allah ayetlerde şöyle bildirir:

... İsraf ederek saçıp-savurma. Çünkü saçıp-savuranlar, şeytanın kardeşleri olmuşlardır; şeytan ise Rabbine karşı nankördür. (İsra Suresi, 26-27)

Bu tehlikeden korunması için müminin dikkat etmesi gereken bir nokta vardır. Mümin canını ve malını cennet karşılığında sattığını (Tevbe Suresi, 111) hiçbir zaman unutmamalıdır. Böyle bir ticareti kabul ettikten sonra malının bir kısmını Allah yolu dışında bir amaç için harcayamaz. Çünkü israf öncelikle, ahiret dışında bir başka amaç için harcama yapmakla olur.

Mümin sahip olduğu herşeyle ahirete yönelmek zorundadır. Sahip olduğu her mal daha çok ecir kazanması için bir fırsattır. Bu fırsatı geri tepmek, ahiret yerine dünya hayatına razı olmak demektir. Allah müminleri meşru ve helal nimetlerden faydalanmaya teşvik ederken, israf etmemeleri için uyarılarda bulunmuştur:

... İsraf etmeyin. Çünkü O, israf edenleri sevmez. (Enam Suresi,141)

Ey Ademoğulları, her mescid yanında ziynetlerinizi takının. Yiyin, için ve israf etmeyin. Çünkü O, israf edenleri sevmez. (Araf Suresi, 31)

Şeytanın İnsanı Saptırmak İçin Kullandığı Araçlar

Kuran'da şeytanın özel olarak kullandığı bazı kötü alışkanlıklar olduğundan bahsedilir ve müminler bunlara karşı uyarılırlar. İçki, kumar ve falla uğraşmak şeytanın insanları saptırmak için kullandığı malzemelerdir:

Ey iman edenler, içki, kumar, dikili taşlar ve fal okları ancak şeytanın işlerinden olan pisliklerdir. Öyleyse bun(lar)dan kaçının; umulur ki kurtuluşa erersiniz. (Maide Suresi, 90)

Ancak burada önemli olan şeytanın bu araçları hangi sonuca ulaşmak için kullandığıdır. Çünkü ayetlerde esas dikkat çekilen şeytanın amacıdır. Bu amaç bir sonraki ayette bildirilir; müminler arasına düşmanlık sokmak, onları Allah'ı anmaktan ve 5 vakit namazdan alıkoymak.

Gerçekten şeytan, içki ve kumarla aranıza düşmanlık ve kin düşürmek, sizi, Allah'ı anmaktan ve namazdan alıkoymak ister. Artık vazgeçtiniz, değil mi? (Maide Suresi, 91)

Şeytanın Etkisinin Farkına Varmayan Topluluk: Cahiliye Toplumu

Cahiliye toplumu, şeytanın gücünün ve kendileri üzerindeki etkisinin farkında değildir. Bu insanlara göre şeytan, günlük hayatta etkisi olmayan bir kötülük sembolüdür. Yalnızca büyük suçlara teşvik eder. Büyük günahlar işleyen caniler ve katiller şeytanın etkisinde olan "cehennemliklerdir". Onlara göre diğer insanlar, örneğin kendi halinde bir ev kadını veya bir öğrenci şeytandan uzaktır.

Cinnet geçirip çocuklarını kesen bir anne şeytana uymuştur da, binbir güçlükle çocuklarını okutan bir annenin şeytanla ilgisi yoktur. İbadetlerini tam olarak yapmasalar da bu kişilerin "kalpleri temiz"dir. Kimsenin parasında pulunda gözleri olmayan, kimseye "kötülükleri", "zararları" dokunmayan insanlardır. Cinayet işlemedikleri, haram para yemedikleri için de eninde sonunda cennete gireceklerdir.

Aynı yanlış mantığa göre şeytanın ordusu da, kan içen, insanları kurban eden, ancak korku filmlerinde rastlanacak olan sapık ruhlu kimselerdir. "Cehennemlik" olan bu kimseler ruhlarını tamamen şeytana satmış, yeryüzünün gerçek "kötüleridir". Bu yanlış mantık ile düşündükleri için cehennemin de yalnızca bu kadar "kötü" insanlar için var olduğuna inanırlar.

Cahiliye toplumuna hakim olan bu aldatıcı mantık şeytanın işini kolaylaştırır. Çünkü kimseye zararları olmadığı için, kendilerini cennetlik gören bu kimseler, şeytanın kolayca hükmettiği, onun kontrolündeki en büyük kitleyi oluştururlar. Ölecekleri ve cehenneme gidecekleri güne kadar,(en doğrusunu Allah bilir) şeytanın telkinleri altında kendi kendilerini kandırırlar. Ayetlerde bildirildiğine göre bu insanlar, gerçek konumlarını ancak ahiret günü görürler ve buna kendileri bile inanamazlar:

(Bundan) Sonra onların: "Rabbimiz olan Allah'a and olsun ki, biz müşriklerden değildik" demelerinden başka bir fitneleri olmadı (kalmadı). (En'am Suresi, 23)

Şeytanın esas amacı insanları Allah'ın istediği şekilde yaşamaktan alıkoymak, Kuran'ın emirlerinden uzak tutmak ve Allah'ın sınırlarını çiğnetmektir. İnsanın şeytana

uyması için ille de cinayetler işlemesi, katliamlar yapması, kan içmesi, şeytana tapılan ayinlere katılması gerekmez. Allah'ın kesin olarak emrettiği 5 vakit namaz, oruç, tesettür gibi ibadetlerini yapmayan ama kendisini "temiz kalpli" gören veya "mesleğiyle insanlara hizmet ettiğini, dolayısıyla ibadet etmiş olduğunu" düşünen kimse, zaten şeytanın istediği konuma düşmüştür.

Kuran'da bildirildiğine göre, şeytanın istediği gibi yaşayan bu kişiler oldukça büyük bir kitleyi oluştururlar. Sayıları çok az olan bir grup iman ehli ise şeytanın etkisinden uzaktır:

Andolsun, İblis, kendileri hakkında zannını doğrulamış oldu, böylelikle iman eden bir grup dışında, ona uymuş oldular. (Sebe Suresi, 20)

Eğer insan biraz dikkat ederse, kendi çevresinin şeytanın bu sessiz ordusuyla kuşatılmış olduğunu görür. Bu sessiz ama itaatli askerler, çok farklı karakterlerde ortaya çıkabilirler. Bunlardan biri insanın annesi, babası, karısı, kocası, arkadaşı -hatta kendisi- olabilir. Bunu öğrenmenin tek yolu, insanı da, şeytanı da yaratan Allah'ın indirdiği Kuran'a başvurmaktır. Bu konuda yapılacak "bence", "bana göre", "kanaatimce" gibi sözlerle başlayan felsefi yorumların hiçbir önemi yoktur. Tek kıstas Kuran'dır. Bir insan Kuran'da bildirildiği şekilde, yani Allah'ın istediği gibi yaşamıyorsa, o zaman şeytanın istediği gibi yaşıyordur. Bu gerçeğin farkında olmasa da, bunu kabullenmek istemese de sonuç değişmez Allah'ın emrettiği gibi yaşamayan kimse, şeytanla beraber cehennem ateşinin içine atılır. Mahşer günü cehenneme atılanlar Kuran'da şöyle anlatılır:

Artık onlar ve azgınlar onun içine dökülüverilmiştir. Ve iblis'in bütün orduları da. (Şuara Suresi, 94-95)

Bu kimseler şeytanın esiri olduklarının farkında olmadıkları için, kolaylıkla onun tarafından yönlendirilebilirler. Şeytanın kendilerine benimsettiği hayat tarzını hiç sorgulamadan kabullenerek, 60-70 senelik ömürlerini bir hiç uğruna harcarlar. Bu hayat tarzının detayları kişilerin sosyal statülerine göre farklılık gösterse de, genel olarak ana ilke aynıdır; ahireti, Allah'ı düşünmeden, hiç ölmeyecekmiş gibi dünya hayatı için çalışmak.

Birçok insan yıllarca akademik veya mesleki eğitim görür, daha iyi bir hayat, daha yüksek bir mevki için her gün çalışır, sonra sanki bütün bunlar hiç yaşanmamış gibi bir gün gelir ölürler. Kısa bir süre sonra unutulurlar, yerleri başkaları tarafından doldurulur. Ölüm anından sonra ne kazanılan paraların, ne sosyal statünün, ne elde edilen yaşam standartının, ne de geride bırakılan ailenin bir değeri kalmaz. Dünyada onlara verilen hayatın süresi bitmiştir. Ne var ki bazı insanlar karşılaşmaları kesin olan tek gerçeği, ölümü düşünmeden yaşarlar. Ahiret hayatları için bir çaba harcamadan kendilerine tanınan bu süreyi pervasızca harcarlar.

Bu kimseler, adeta şeytana kulluk ederler ve şeytan onların bedenleriyle kendi "dinini" (yani felsefe ve sistemini) yayar. Bu insanların dilleri, gözleri, derileri şeytana hizmet eder. Bu sayede şeytan bir değil milyarlarca gözden bakar ve milyarlarca kulaktan duyar. Konuşmalarda, Kuran'a uygun mantık ve akıl gider, yerini şeytanın konuşmaları alır. Şeytan, dil, ırk, milliyet fark etmeden bütün dünyadaki insanları kendi dininin tebliği için kullanabilir.

Kısacası şeytan bu insanların bütün benliklerini kendisi için kullanır. Bunu yaparken de halkın zannettiği gibi korkunç bir görüntüyle rüyalarına girerek veya filmlerdeki gibi kişinin yapamayacağı uç bir hareketi ona yaptırmayı başararak değil, sadece onu adeta "kabuk gibi sararak" yani "o kişinin kendi olarak" bunu yapar. İşte, şeytanla bu insanlar arasındaki müthiş benzerliğin nedeni de budur. Kuran'da bu kimselerle şeytan arasındaki yakın bağ "kardeşlik" olarak bildirilmiştir:

(Şeytanın) Kardeşleri ise, onları sapıklığa sürüklerler, sonra peşlerini bırakmazlar. (Araf Suresi, 202)

Şeytan o kişinin bilinçaltına girer ve onun bedenindeki her noktaya hükmeder. Örneğin hak olan bir düşünceyi engeller. Artık şeytan ilhamına aralıksız devam edebilecek güçtedir.

Şeytanın ruhlarını ele geçirip bedenlerine hakim olduğu bu insanlar, Allah'ın yolundan, hayırlı işlerden insanları alıkoymak için şeytanla aynı metodları kullanırlar. Tıpkı şeytan gibi Hakk'ın akıllardaki etkisini yok etmek, insanların vicdanlı davranmalarını sağlayan her türlü şeyi onlara unutturmak gibi binbir türlü tuzak kurarak şeytanın dinini yayarlar. Bu noktada artık şeytan ve onun etkisi altındakiler gibi bir kavram da kalkmıştır. Çünkü söz konusu kimselerin kendileri birer şeytan olmuştur. Adeta beden bulmuş şeytanlar söz konusudur.

Müminler Kuran'ın birçok ayetinde şeytanın dostlarına karşı uyarılmışlardır. Bu insanlar toplumun çok farklı kesimlerinden gelirler. Kimi sanayici, öğretmen, doktor, kimi de işçi, öğrenci olabilir. Şeytanın istediği dini yaşayan bu insanların sosyal olarak hiçbir ortak yönleri de olmayabilir. Ama hepsinin ortak bir özelliği vardır, hak din yani Kuran'daki gerçek dinden kesin olarak uzaktırlar. Farklı özellikler gösteren, ancak şeytanın kontrolünde olan cahiliye toplumu fertlerini belli başlı başlıklar altında inceleyebiliriz.

Peygamberlerin Düşmanları

Hidayet ve hak din ile gelen her elçinin, insanlardan ve cinlerden bir grup şeytan düşmanı olacağı Kuran'da bildirilir. Cin şeytanlar saptırmak amacıyla insanların kalplerine fısıltılarda bulunurlar. Bu şeytanlardan insan olanları, peygambere ve onunla

birlikte olan müminlere karşı düşmanlıklarıyla kendilerini belli ederler. Peygambere karşı mücadele ederken, kendi benzerleri ile birleşir, kimi zaman ortak faaliyetlerde bulunurlar. Bu ortaklık süresinde birbirlerini kışkırtır, süslü ve kandırıcı cümlelerle müminlere karşı birbirlerini cesaretlendirmeye çalışırlar. Kuran'da bu işbirliği şöyle bildirilir:

Böylece her peygambere, insan ve cin şeytanlarından bir düşman kıldık. Onlardan bazısı bazısını aldatmak için yaldızlı sözler fısıldarlar. Rabbin dileseydi bunu yapmazlardı. Öyleyse onları yalan olarak düzmekte olduklarıyla başbaşa bırak.

Bir de ahirete inanmayanların kalpleri ona meyletsin de ondan (bu yaldızlı ve içi çarpık sözlerden) hoşlansınlar ve yüklenmekte olduklarını yüklenedursunlar. (Enam Suresi, 112-113)

Ayetlerde de belirtildiği gibi, eğer Allah dileseydi bu şeytanlar peygambere düşmanlık yapamaz, müminlere sıkıntı ve eziyet veremez, onlara karşı savaşamazlardı. Ancak Allah'ın isteği ve izniyle bu varlıklar, Allah'ın dostlarının imtihan edilmeleri, ahiretteki derecelerinin yükselmesi için gerekli ortamı oluştururlar. Bu sayede müminler denemeden geçirilir, kalpleri temizlenir, sabırları denenir. Allah'ın dilemesi dışında hareket edemeyen şeytan, müminler ile kafirleri birbirlerinden ayırmak için Allah'ın belirlediği bir görevlidir.

Şeytanın Kışkırttığı İnkarcılar

İnkarcıların azgınlıklarının, müminlere karşı olan düşmanlık ve saldırganlıklarının ardındaki en önemli unsur şeytanın kışkırtmalarıdır. Allah Kuran'da şöyle buyurmaktadır:

Görmedin mi, Biz gerçekten şeytanları, kafirlerin üzerine gönderdik, onları tahrik edip kışkırtıyorlar. (Meryem Suresi, 83)

... Gerçekten şeytanlar, sizinle mücadele etmeleri için kendi dostlarına gizli-çağrılarda bulunurlar... (Enam Suresi, 121)

Şeytan müşrikleri ve kafirleri kimi zaman atalarının dini adına, kimi zaman ırkçılıkla, kimi zaman da maddi çıkarlar uğruna müminlere saldırmaya teşvik eder. Yüzyıllar boyu hak dinin karşısına dikilen her inkarcının ortak özelliği, şeytan tarafından kışkırtılmış olmasıdır.

Bu saldırılar sözle olabileceği gibi, öldürme amacıyla fiili olarak da gerçekleşebilir. Bir ayet, inkarcıların Allah'ın elçisine karşı giriştikleri hareketi şöyle bildirmiştir:

Hani o inkar edenler, seni tutuklamak ya da öldürmek veya sürgün etmek amacıyla, tuzak kuruyorlardı... (Enfal Suresi, 30)

Şeytanın inkarcılar üzerindeki telkini o kadar güçlüdür ki, bu insanlar gerektiğinde ölümü göze alarak elçi ve müminler aleyhine faaliyetlerini sürdürürler. Buna en açık örneklerden biri de, müminlere karşı açılan savaşları anlatan ayetlerde görülür. Şeytan savaş öncesinde, inkarcıları müminler aleyhine kışkırtır ve müminlere karşı savaşmayı onlara çekici gösterir. Hatta inkarcıları kendilerini yenebilecek hiçbir ordu bulunmadığına inandırarak iyice tahrik eder. Ancak iki ordu karşılaştıklarında şeytan kendisine inananları yüz üstü bırakır:

O zaman şeytan onlara amellerini çekici göstermiş ve onlara: "Bugün sizi insanlardan bozguna uğratacak kimse yoktur ve ben de sizin yardımcınızım" demişti. Ne zaman ki, iki topluluk birbirini görür oldu (karşılaştı) o, iki topuğu üstünde geri döndü ve: "Şüphesiz ben sizden uzağım. Çünkü ben sizin görmediğinizi görüyorum, ben Allah'tan da korkuyorum" dedi. Allah (ceza ile) sonuçlandırması pek şiddetli olandır. (Enfal Suresi, 48)

Çünkü şeytan gerçekte insanlardan hiçbirinin iyiliğini istemez. Bu yüzden mümin olsun kafir olsun herkesin cehenneme gitmesi için uğraşır. Kendisini dost gibi göstermesi ise insanları birbirine düşürmek, fitne ve bozgunculuk çıkarmak için kullandığı bir taktiktir. Amacına ulaştıktan sonra kendisini dost edinenleri -her kim olurlarsa olsunlar- yüz üstü bırakır.

Şeytan tarafından kışkırtılmış bir başka inkarcı örneği ırkçılardır. Dünyanın her neresinde olursa olsun, ırkçı bir insan ya da topluluk -hiçbir tutarlı gerekçesi olmaksızın- kendisini diğer insanlardan üstün görür. Bu insanlarda kışkırtılmış bir öfke vardır. Çoğu zaman şeytanın kışkırtmasının kuvvetiyle, ne uğruna olduğunu kendileri bile tam olarak bilmeden hayatlarını ortaya koyarlar. Kuran'da ırkçıların hareketlerindeki öfke ve kışkırtılmışlığa özel olarak dikkat çekilmiştir:

Hani o inkar edenler, kendi kalplerinde, "öfkeli soy koruyuculuğu"nu (hamiyeti), cahiliyenin "öfkeli soy koruyuculuğunu" kılıp-kışkırttıkları zaman, hemen Allah; elçisinin ve mü'minlerin üzerine (kalbi teskin eden) güven ve yatışma duygusunu" indirdi ve onları "takva sözü" üzerinde "kararlılıkla ayakta tuttu." Zaten onlar da, buna layık ve ehil idiler. Allah, herşeyi hakkıyla bilendir. (Fetih Suresi, 26)

Irkçıların kendilerini üstün görerek, diğer insanlara karşı nefret beslemeleri, şeytanın daha önce değindiğimiz bir başka özelliğini hatırlatır. Kendisini Hz. Adem'den üstün gördüğü için ona nefret besleyen şeytanın buradaki zihniyeti, ırkçıların temel

yaşam ilkesi olarak ortaya çıkar. Irkçı toplumların kendilerini üstün görme saplantılarının altında, kendi fiziksel yapılarını, geçmişlerini, atalarını, soylarını üstün görmeleri yatar. Soyunu öne sürerek diğer insanlardan daha üstün olduğunu iddia etmek, dikkat edilirse şeytanın ateşin çamurdan üstün olduğu iddiasıyla paralel bir mantıktır.

Şeytanın, Sapkınlıklarını Süslü Gösterdiği İnsanlar

İnkarcılar ve müşrikler hak din yerine tercih ettikleri batıl dine tutkuyla bağlanırlar. Hangi ideoloji veya fikir olursa olsun, bu batıl dinlere inananlar aslında şeytanın kendilerine süsleyip çekici gibi gösterdiği cehennem yoluna tabi olurlar.

Şeytanın süsleyiciliği inkarcılar için o kadar etkilidir ki, bu süse kananlar doğru yolda olduklarını zannederek sapıklığa tutkuyla bağlanırlar. Kuran'da şeytanın süsleyip çekici kıldığı bir dinin, Hz. Süleyman devrindeki insanları nasıl etkisi altına aldığı şöyle bildirilir:

"Onu ve kavmini, Allah'ı bırakıp da güneşe secde etmektelerken buldum, şeytan onlara yaptıklarını süslemiştir, böylece onları (doğru) yoldan alıkoymuştur; bundan dolayı onlar hidayet bulmuyorlar." (Neml Suresi, 24)

Ayette, güneşe tapan bir topluluktan söz edilmekte ve şeytanın bu sapkınlığı o insanlara süslü gösterdiği bildirilmektedir. Bugün bazı insanlar güneşe tapmasalar da, bir kişi veya ideolojiye körü körüne bağlanıp bu sistemin sözde doğrularının takipçisi olurlar. Hz. Süleyman zamanında güneşe tapanlar ile, bugün İslam'ı terk edip insanlar tarafından belirlenmiş ideolojilerin takipçisi olanlar arasındaki benzerlik, her iki grubun da içinde bulundukları durumun şeytan tarafından süslü gösterilmiş olmasıdır.

Allah Hakkında Bilgisizce Tartışanlar

Cahiliye toplumunun önde gelenlerinin sık sık kullandıkları bir yöntem vardır. Bu insanlar, hem kendilerini temize çıkarmak ve içinde bulundukları sapkın durumu meşru göstermek, hem de kendilerine taraftar toplamak amacıyla din hakkında olmadık yorumlar ve açıklamalar yaparlar. Kendilerini aydın olarak nitelendiren bir grup önde gelen, bu taktiğe sık sık başvurur.

Ortak özellikleri kendilerini halktan üstün görmeleridir. Kendilerini o kadar beğenirler ki Allah'ın cezalandıracağını bir türlü kabullenmezler. Allah'ın dininden hem kaçar, hem de başkalarını alıkoyarlar. (Enam Suresi, 26) Dindar insanları cahil, saf ve küçük görürler. Kendi kafalarına göre dini yorumlar yaparlar. Bunların bazılarını şöyle sıralayabiliriz:

Allah, kimseye zararı olmayan, kendi halinde birisine, üstelik insanlara yararlı bir kimseyse niye azap versin? (Bu düşüncenin sahibi bilinçaltında kendisini temize çıkarmaya çalışan birisidir.)

İslam sevgi dinidir, insanları sevdiğin, onlar için bir şeyler yaptığın sürece, Allah'ı da sevmiş, ibadet etmiş olursun.

Çalışmak, insanlara faydalı olmak, onlara iş imkanı sağlamak en büyük ibadetlerdir.

Ben Allah'ı ve O'nun yarattıklarını seviyorum. O'nun da beni sevdiğini biliyorum. İlla ki namaz kılmaya, oruç tutmaya gerek yok. Kimseye bir zararım yokken Allah'ın beni cehenneme atacağına inanmıyorum.

Bu gibi yorumlarla kendi kafalarında uydurdukları dine, kendileri de inanarak bu sahte dinin propagandasını yaparlar. İnsanları Kendisi'ne kulluk etmeleri için yaratan, herşeyin tek sahibi olan Allah'a karşı nankörlük edip kendilerini bilmez bir şekilde isyan etmiş olurlar. Kuran'da bu tip insanlar hakında şöyle buyrulmaktadır:

İnsanlardan kimi, hiçbir bilgisi, yol göstericisi ve aydınlatıcı kitabı olmaksızın Allah hakkında tartışır-durur.

Allah'ın yolundan saptırmak amacıyla "gururla salınıp-kasılarak" (bunu yapar); dünyada onun için aşağılanma vardır, kıyamet günü de yakıcı azabı ona taddıracağız. (Hac Suresi, 8-9)

İster sanatçı, ister işadamı, ister politikacı, isterse sıradan bir insan olsun bu kimseler kendileri gibi azgın ve kaypak olan şeytanın peşine düşmüşlerdir. Kuran ve dinle hiçbir ilgisi olmayan, kendi fikir ve sistemlerini meşru göstermek için dini alet eden ve tarihin her döneminde ortaya çıkan bu insanların hepsi aslında şeytanın yolunu izlerler. Kuran'da bu insanlar şöyle haber verilir:

İnsanlardan kimi, Allah hakkında bilgisi olmaksızın tartışır durur ve her azgın-kaypak şeytanının peşine düşer.

Ona yazılmıştır: "Kim onu veli edinirse, şüphesiz o (şeytan) onu şaşırtıp-saptırır ve onu çılgın ateşin azabına yöneltir." (Hac Suresi, 3-4)

Kuran'a Şeytanın Müdahalesi Olduğunu Düşünenler

Sayıları çok az da olsa bazı sapkın kimseler, fitne çıkarmak ve bilgisiz insanları İslam'dan uzaklaştırmak amacıyla Kuran vahyine cinlerin ve şeytanın sözlerinin karıştığını öne sürmüşlerdir. Bu sapkınların en tanınanı, *Şeytan Ayetleri* kitabının yazarı Salman Rüşti'dir.

Aynı sapkın inanış, Peygamberimiz (sav)'in dönemindeki cahiliye toplumunda da bulunmaktaydı. Hatta o dönemdeki müşrikler Peygamber Efendimizi kahinlik ve

mecnunlukla suçlamışlardır. (Tur Suresi, 29) Çünkü kahinlerin cinlerden ve şeytandan haber alan, onların etkisi altına giren kimseler olduklarına inanılırdı. (Mecnun, "cinlenmiş" demektir.) Yine aynı mantık içinde Hz. Muhammed (sav)'i mecnunlukla, yani cinlenmiş olmakla itham edenler de olmuştur. Bütün bu sapkın inkarcılara en güzel cevap yine Kuran'da verilir:

O (Kuran) da kovulmuş şeytanın sözü değildir. (Tekvir Suresi, 25)

Onu (Kuran'ı) şeytanlar indirmemiştir.
Bu, onlara yaraşmaz ve güç de yetiremezler. (Şuara Suresi, 210-211)

Ayetlerin devamında, şeytanların Allah'ın vahyini dinlemelerinin yasaklandığı ve önlendiği bildirilir:

Çünkü onlar, (vahyedileni) işitmekten kesin olarak uzak tutulmuşlardır. (Şuara Suresi, 212)
Göğün sınırları da şeytanlardan korunmuştur, bu sınırlara yaklaşıp kulak hırsızlığı yapmaya kalkanlar (gizlice dinleyip haber almaya çalışanlar), o anda ateşle cezalandırılırlar. (Hicr Suresi, 17-18)

Bilindiği gibi şeytan bir cindir ve cinlerin ilahi vahyi dinlememeleri için çok sert tedbirler alınmıştır. Bu engel Cin Suresi'nde, cinlerin ağzından şöyle bildirilmiştir:

Doğrusu biz göğü yokladık; fakat onu güçlü koruyucular ve şihablarla kaplı (doldurulmuş) bulduk.
Oysa gerçekte biz, dinlemek için onun oturma yerlerinde otururduk. Ama şimdi kim dinleyecek olsa, (hemen) kendisini izleyen bir şihab bulur. (Cin Suresi, 8-9)

Şeytan Gerçeği Tersyüz Edenlere İner

Kuran'da, şeytanın üzerlerine indiği ve etkisi altına aldığı kimselerden söz edilir. Bu kimselerin belirgin özelliği olarak da, yalancı ve günaha düşkün oldukları haber verilir. Farkında olarak veya olmayarak, bu insanlar şeytana kulak verir, onun talimatları doğrultusunda hareket ederler. Kuran'da bu konuda şöyle denir:

Şeytanların kimlere inmekte olduklarını size haber vereyim mi?
Onlar, "gerçeği tersyüz eden", günaha düşkün olan her yalancıya inerler.
Bunlar (şeytanlara) kulak verirler ve çoğu yalan söylemektedirler. (Şuara Suresi, 221-223)

Bu ayetlerin hemen ardından Kuran'ın indiği dönemdeki şairlerden bahsedilmesi dikkat çekicidir:

Şairler ise; gerçekten onlara azgın-sapıklar uyar.
Görmedin mi; onlar, her bir vadide vehmedip duruyorlar ve gerçekten onlar, yapmayacakları şeyleri söylüyorlar. (Şuara Suresi, 224-226)

Mekke'de Peygamberimiz (sav)'in döneminde şairler toplumu yönlendirme, etkileme ve gündem belirleme vasfına sahip insanlardı. Yazdıkları şiirler ağızdan ağıza hızla yayıldığından, bu insanlar bir nevi haber kaynağı işlevi görüyorlardı. Ancak bu şairlerden çoğu yeteneklerini İslam aleyhine kullanıyor, insanları hak dinden uzaklaştırmaya çalışıyorlardı.

Ayetten anlaşıldığına göre halkı kandırmak için kullandıkları yollardan biri de, insanlara boş vaadlerde bulunmaktı. Boş vaadde bulunmanın şeytanın kullandığı temel bir yöntem olduğu hatırlanırsa (Nisa Suresi, 120; İbrahim Suresi, 22) bu çevrelerle şeytan arasındaki ilişki bir kez daha ortaya çıkar.

Aradan yüzyıllar geçmesine rağmen, söz konusu durumda, teknik birkaç ayrıntı dışında bir değişiklik olmamıştır. Şairlerin yerini din karşıtı belirli güç odakları ve bunların güdümündeki bazı kişi ve kuruluşlar almıştır. Boş vaadler, halkın gözünü boyama, aldatma, gerçekleri olduğundan farklı gösterme gibi yöntemler de bu çevrelerin en çok başvurdukları yollardır. Yalan haberlerle gerçekler tersyüz edilmekte, Allah'ın yolundan insanları alıkoymak için her çeşit günahın propagandası, dünya tarihinin hiçbir döneminde olmadığı kadar yoğun ve kapsamlı yapılmaktadır. Müslümanları karalama, onlara iftiralar atma, İslam'ı yıpratmaya çalışma çabaları da şeytanın kontrolü altında aynı şekilde sürmektedir.

Ataların Dini

İslam dinini öğrenmek için en temel kaynak Kuran'dır. Bu yüzden şeytan da bazı insanları Kuran'dan uzak tutarak, atalardan gelen, gelenek ve hurafelerle dolu batıl bir dine yöneltir.

Şeytanın bu tuzağına düşen kimseler Allah'ın vahyine değil, yüzyıllar boyu birbirine eklenerek gelmiş hurafelere uyarlar. En önemlisi de bu insanların, batıl dinlerine tutkuyla bağlı olmalarıdır. Şeytan şuurlarını o kadar kapamıştır ki, Allah'ın indirdiği hak dine davet edildiklerinde tutumlarını ısrarla sürdürürler:

Onlara; "Allah'ın indirdiklerine uyun" denildiğinde, derler ki; "Hayır, biz atalarımızı üzerinde bulduğumuz şeye uyarız." Şayet şeytan, onları çılgınca yanan ateşin azabına çağırmışsa da mı (buna uyacaklar)? (Lokman Suresi, 21)

Örneğin günümüz cahiliye toplumunun, gelenekler ve hurafelerle dolu dininde, kadın ikinci sınıf bir varlık olarak bilinir. Bu kimseler erkeğin üstünlüğünü savunup, kadına değer vermezler. Oysa Kuran'da cinsiyete dayanan bir üstünlük sıralaması yoktur. Kuran'da en üstün kimselerin takvaca en ileri kimseler oldukları bildirilmiştir. Bu durum, belirli çevrelerin İslam adı altında, atalarından gelen gelenekleri yaşadıklarının en açık delillerindendir.

Ataların dinine uyan kimseler uzlaşmaz ve inatçıdırlar. Yapılacak hiçbir açıklama, atalarından gördükleri geleneksel dini kendilerine bıraktırmaz. Çünkü Kuran'da bildirildiğine göre bu kimselerin "akıl erdirebilmek" gibi bir yetenekleri yoktur. Ayetlerde şöyle buyrulmaktadır:

Ne zaman onlara: "Allah'ın indirdiklerine uyun" denilse, onlar: "Hayır, biz, atalarımızı üzerinde bulduğumuz şeye (geleneğe) uyarız" derler. (Peki) Ya atalarının aklı bir şeye ermez ve doğru yolu da bulamamış idiyseler?

İnkar edenlerin örneği bağırıp çağırmadan başka bir şey işitmeyip (duyduğu veya bağırdığı şeyin anlamını bilmeyen ve sürekli) haykıran (bir hayvan)ın örneği gibidir. Onlar, sağırdırlar, dilsizdirler, kördürler; bundan dolayı akıl erdiremezler. (Bakara Suresi, 170-171)

Şeytanın Fırkası: Münafıklar

Münafık kelimesi, nifak, fitne çıkaran anlamına gelir. Münafıklar, mümin olmadıkları halde, müminlerin güç ve imkanlarından yararlanmak amacıyla kendilerini mümin gibi göstermeye ve mümin topluluğu içinde barınmaya çalışan kimselerdir.

Kalplerinde hastalık bulunan bu kimseler umduklarını bulamayınca ya da müminlerin başına bir sıkıntı ya da zorluk geldiğinde, hemen onlardan ayrılır ve gerçek yüzlerini gösterirler. Müminlerden ayrıldıktan sonra ya da ayrılırken, müminlere zarar vermeye, onlar arasındaki birliği bozmaya gayret ederler. Dahası bu amaçlarını gerçekleştirmek için inkarcılarla işbirliği yaparlar.

Kuran'ın birçok ayetinde münafıkların karakterleri ve davranış biçimleri ayrıntılı bir şekilde ele alınır ve müminler bu kimselere karşı uyarılırlar. Bu ayetlerde üzerinde durulan noktalardan biri de, şeytanla münafıklar arasındaki yakınlıktır. Bu yüzden şeytanın birçok özelliği -esrarengiz mantığı dahil- münafıklar üzerinde tecelli eder. Bir ayette münafıkların şeytan tarafından tamamen kuşatıldıklarından ve onun fırkası haline geldiklerinden bahsedilir:

Şeytan onları sarıp-kuşatmıştır; böylelikle onlara Allah'ın zikrini unutturmuştur. İşte onlar, şeytanın fırkasıdır. Dikkat edin; şüphesiz şeytanın fırkası, hüsrana uğrayanların ta kendileridir. (Mücadele Suresi, 19)

İşte bu yüzden, şeytanın karakteri incelendiğinde münafıkların birçok özelliği görülür. Münafıklar, şeytan gibi tutarsız ve çelişkili ifadeler kullanır, anormal davranışlarda bulunurlar. Aralarındaki en önemli benzerlik üstünlük kompleksidir. Bilindiği gibi şeytan da, Hz. Adem'e secde etmeyi "kendini üstün görme" hastalığı yüzünden reddeder. Şeytanın bu küstahlığı Sad Suresi'nde şöyle bildirilir:

Meleklerin hepsi topluca secde etti; yalnız İblis hariç. O büyüklük tasladı ve kafirlerden oldu. (Allah) Dedi ki: "Ey İblis, iki elimle yarattığıma seni secde etmekten alıkoyan neydi? Büyüklendin mi, yoksa yüksekte olanlardan mı oldun?" Dedi ki: "Ben ondan daha hayırlıyım; Sen beni ateşten yarattın, onu ise çamurdan yarattın." (Sad Suresi, 73-76)

Bu kibir başka ayetlerde de vurgulanır. Örneğin şeytanın Hz. Adem'e secde etmeyi kendisine yakıştıramadığı, **"Bir çamur olarak yarattığın kimseye ben secde eder miyim..." (İsra Suresi, 61)** ifadesinden anlaşılır. Bir başka ayette geçen, **"Ben, kuru bir çamurdan, şekillenmiş bir balçıktan yarattığın beşere secde etmek için var değilim." (Hicr Suresi, 33)** ifadesi, şeytanın kibirini daha açık gösterir.

Ancak burada çok önemli bir ayrıntı vardır ki, şeytanın esrarengiz mantığı bunun altında yatar. Ayetlerdeki ifadelere dikkat edilirse, şeytan Allah'ın varlığından ve O'nun kendisinin yaratıcısı olduğundan emindir. Allah'tan korkar ancak kibri yüzünden O'na itaat etmez.

Daha önce de belirtildiği gibi, bütün bu bilgisine rağmen, büyüklük hırsı yapması, basit bir fiziksel fark yüzünden kendisini insandan üstün görmesi, insana verilen makamı kıskanması, bu hırsla ona secde etmek istememesi ve böylece Allah'ın emrine karşı gelmesi onu yaratılmışların en kötüsü durumuna sokar.

Bu son derece saçma, küstah ve nankör bir mantıktır. İşte bu mantık münafıklar üzerinde de çok belirgin bir şekilde görülür. Tıpkı şeytan gibi münafıklar da kendilerini "üstün", "farklı" ve "seçkin" görürler. Örneğin Bakara Suresi'nin 13. ayetinde bildirilen münafıklar, diğer insanların iman ettiği gibi iman etmeye çağırıldıklarında, samimi müminleri "düşük akıllı" olarak nitelendirip, onlarla aynı konumda olmayı reddetmişlerdir. Bu konu ile ilgili ayet şöyledir:

Ve (yine) kendilerine: "İnsanların iman ettiği gibi siz de iman edin" denildiğinde: "Düşük akıllıların iman ettiği gibi mi iman edelim?" derler. Bilin ki, gerçekten asıl düşük-akıllılar kendileridir; ama bilmezler. (Bakara Suresi, 13)

Münafıklar iman etmedikleri için vicdanlarını bu şekilde rahatlatmaya çalışırlar. Kendilerinin üstün olduğu, müminlerin aşağı olduğunu öne sürerek ve buna kendilerini inandırarak, aslında müminlerin uydukları yola tabi olmayı reddederler. İnsanları "düşük akıllı" olarak nitelendirmelerinin esas nedeni amaçlarının; "insanların iman ettiği gibi iman" etmemek, yani elçiye teslim olmamak olmasıdır.

Oysa dünyada da ahirette de üstünlük Allah'a, Resulüne ve müminlere aittir. Kuran'da "... izzet (güç, onur ve üstünlük) Allah'ın, O'nun Resulü'nün ve mü'minlerindir. Ancak münafıklar bilmiyorlar" (Münafikun Suresi, 8) ayetiyle bu gerçek haber verilir.

Resule Karşı Gelmek

Allah'ın elçisine itaat, Kuran'ın en temel hükümlerinden biridir. Münafıkların en sapkın özelliklerinden biri bu hükmü çiğnemeleri, Allah'ın elçisine isyan etmeleridir. Çünkü elçiye isyan, Allah'a isyan demektir. (Allah’ı tenzih ederiz).

İblis de, Hz. Adem'e secde etmeyi -onun üstünlüğünü kabul etmeyi- reddederek Allah'a karşı gelmiştir. Münafıklar da şeytan da, Allah'ın itaat etmelerini istediği bir başka varlığa tabi olmayı reddettikleri için cezalandırılırlar.

Münafıklar elçiye itaat etmenin aslında Allah'a itaat etmek olduğunu (Nisa Suresi, 80) kavrayamazlar. İçlerindeki kıskançlık, onların bir başka insana tabi olmalarını

engeller. Oysa elçiye itaat, Kuran'da en çok üzerinde durulan hükümlerden biridir. Çünkü elçi, Allah'ın Kendi dinini tebliğ etmesi için özel olarak seçtiği bir insandır. Diğer insanların üzerinde olan sorumluluk, ona kayıtsız şartsız itaattir. Allah bu konuda şu hükmü vermiştir:

Biz elçilerden hiç kimseyi ancak Allah'ın izniyle kendisine itaat edilmesinden başka bir şeyle göndermedik. (Nisa Suresi, 64)

Hatta elçinin verdiği hükme karşı içinde sıkıntı duyanların iman etmiş sayılmayacakları bir sonraki ayette belirtilir:

Hayır öyle değil; Rabbine andolsun, aralarında çekiştikleri şeylerde seni hakem kılıp sonra senin verdiğin hükme, içlerinde hiçbir sıkıntı duymaksızın, tam bir teslimiyetle teslim olmadıkça, iman etmiş olmazlar. (Nisa Suresi, 65)

Şeytan ve münafıkların Allah'ın emrine isyanlarında bir benzerlik olduğuna değindik. Aynı şekilde, samimi müminlerle, melekler arasında da bir benzerlik mevcuttur. Çünkü melekler Hz. Adem'e secde emrini aldıklarında, hiçbir sorgulamada ve üstünlük iddiasında bulunmadan, tam bir teslimiyetle secde etmişlerdir. Şeytanın isyanına karşı meleklerin bu itaatleri Kuran'da şöyle geçer:

Ve meleklere: "Adem'e secde edin" dedik. İblis hariç (hepsi) secde ettiler. O ise, diretti ve kibirlendi, (böylece) kafirlerden oldu. (Bakara Suresi, 34)

Benzer şekilde gerçek müminler, Allah'ın elçisine hiç tereddüt etmeden tam bir teslimiyetle itaat ederler. Mümin kimselerin bu konudaki sözleri Bakara Suresi'nde şöyle aktarılmıştır:

... O'nun elçileri arasında hiçbirini (diğerinden) ayırdetmeyiz. İşittik ve itaat ettik. (Bakara Suresi, 285)

Esrarengiz İsyan

Şeytanın isyanında çok esrarengiz bir durumun söz konusu olduğu daha önceki sayfalarda incelenmişti. Allah'ın varlığını ve gücünü bilip, bütün bu ilme rağmen O'na isyan etmek, daha önce de belirtildiği gibi son derece akıl dışı bir tavırdır.

Ancak esrarengizlik yalnızca şeytana özgü değildir. Şeytanın fırkası münafıklar da tıpkı şeytan gibi esrarengiz hareketlerde bulunurlar. Şeytanın bile bile isyan etmesi, Allah'ın emrini sorgulamaya kalkması, bağışlanma dilememesi, yaptığının suç olduğunu bildiği halde günahında ısrarcı olması, haksızlığa uğratıldığını düşünmesi, kendisini

haklı görmesi, başkalarını da kendi durumuna düşürmeye kalkışması... Münafıklar işte bütün bu sapıklıklarda şeytanın adımlarını izlerler:

Şeytanın durumu gibi; çünkü insana "İnkar et" dedi, inkar edince de: "Gerçek şu ki, ben senden uzağım. Doğrusu ben, alemlerin Rabbi olan Allah'tan korkarım" dedi. (Haşr Suresi, 16)

Münafıklar da tıpkı şeytan gibi bilgi sahibidirler. Şeytan Allah'ın gücünü, cenneti ve cehennemi bilir. Münafıklar da tıpkı şeytan gibi, Allah'tan, O'nun varlığından, kitabından, hükümlerinden, hatta elçisinden haberdardırlar. Kuran'ı ezbere bilen münafıklar bile olabilir. Ancak münafıklar da, şeytan da, önemli bir ilme sahip oldukları halde Allah'ın emrine karşı geldikleri için yaratılmışların en kötüleri durumuna düşerler. Sahip oldukları bilgi, onları bu cezadan kurtarmaz. Aksine bu bilgilere sahip olduktan sonra saptıkları için çekecekleri azap daha fazla artabilir. Münafıkların bir başka esrarengiz sapıklıkları ise, Allah'ı ve elçiyi tanıdıktan sonra, onları aldatıcılıkla suçlamalarıdır. Ahzap Suresi'nde bildirilen münafıklar, düşman birlikleriyle karşılaştıkları zaman böylesine sapkın bir harekette bulunurlar. Unutulmaması gereken, bu kişilerin normal şartlarda, müminler gibi davrandıkları, görünüşte diğer müminlerle beraber elçiye itaat ettikleri, nefislerini zora sokacak bir ortam bulunmadığında kalplerindeki hastalığı gizleyebildikleridir. Peygamber Efendimiz dönemindeki bir sıcak savaş zamanında içlerindeki pisliğin nasıl dışa vurduğu bir ayette şöyle bildirilmiştir:

Hani, münafık olanlar ve kalplerinde hastalık bulunanlar: "Allah ve Resulü, bize boş bir aldanıştan başka bir şey vaat etmedi" diyorlardı. (Ahzab Suresi, 12)

Şeytanın Allah'ın varlığını bildiği halde isyan etmesindeki esrar, münafıkların başka hareketlerinde de görülür. Örneğin Allah'ın elçisini kabul etmenin yanı sıra, Allah'ın elçisine vahiy indirdiğine şahit olan münafıklar da vardır. Bu münafıklar vahyin doğruluğundan da emindirler. Hatta vahyin doğruluğundan o kadar emindirler ki, kalplerinde bulunan hastalığın elçiye yine vahiy yoluyla haber verilmesinden çekinirler:

Münafıklar, kalplerinde olanı kendilerine haber verecek bir surenin aleyhlerinde indirilmesinden çekiniyorlar. De ki: "Alay edin. Şüphesiz, Allah kaçınmakta olduklarınızı açığa çıkarandır." (Tevbe Suresi, 64)

Münafıkların hastalıklarına bir başka örnek Maide Suresi'nde verilir. Hz. Musa'nın kavmindeki münafıklar, savaş emri aldıklarında Hz. Musa'ya, **"... sen ve Rabbin git, ikiniz savaşın. Biz burada duracağız" (Maide Suresi, 24)** diyebilecek kadar akıl almaz bir sapkınlık içine girmişlerdir. Bu insanlar da Allah'ı ve O'nun Resulünü tanıdıkları halde O'nun hükmüne pervasızca başkaldırmışlardır. Aynı şekilde

Peygamberimiz (sav) dönemindeki bir başka grup münafığın da, inkar edenlerle cihat etmeye çağırıldıklarında şiddetli bir korkuya kapılarak direndiklerinden bahsedilir:

... Oysa savaş üzerlerine yazıldığında, onlardan bir grup, insanlardan Allah'tan korkar gibi -hatta daha da şiddetli bir korkuyla- korkuya kapılıyorlar ve: "Rabbimiz, ne diye savaşı üzerimize yazdın, bizi yakın bir zamana ertelemeli değil miydin?" dediler. (Nisa Suresi, 77)

Bu ifadelerde Allah'ın hükümlerini sorgular nitelikte saygıya uygun olmayan bir üslup kullanıldığı aşikardır.

Ancak burada dikkat edilmesi gereken Peygamberimiz (sav)'le birlikte savaşa gitmek istemeyen münafıkların, Allah'ın varlığını inkar etmedikleri, hatta bazılarının O'nun yolunda savaşmaya karşı olmadıklarıdır. Görünüşte bütün istekleri savaşın bir süre ertelenmesidir. Örneğin **"bu sıcakta savaşa çıkmayın" (Tevbe Suresi, 81)** derken, daha uygun koşullarda savaşmayı istiyor gibi gözükebilirler. Fakat kendilerine göre makul görünen bu istek, gerçekte kalplerinde gizledikleri hastalığı ortaya döker. Ve Allah "bu sıcakta savaşa çıkmayın" diyenlerin hükmünü **"cehennem ateşinin sıcaklığı daha şiddetlidir" (Tevbe Suresi, 81)** diyerek bildirir.

Bu insanlar kendilerine yandaş toplayabilirler. Ancak bahaneleriyle ne kadar çok yandaş toplarlarsa toplasınlar, yalnızca kendileri gibi kalplerinde hastalık bulunanları ikna edebilirler. Allah'ın elçisinin emrine karşı gelen bu grup büyük bir fitnenin içine düşer. Çünkü peygamberin emri, şartlar ne olursa olsun yerine getirilmelidir. Bu gibi insanlar savaşmak ve Allah yolunda şehit olmak gibi samimiyet gerektiren bir ibadeti yerine getiremezler.

Yine Peygamber Efendimiz (sav)'in dönemindeki bir başka grup münafık da Allah yolunda savaşa çıkmamak için evlerinin güvende olmadığı mazeretini öne sürmüşlerdir:

... Onlardan bir topluluk da: "Gerçekten evlerimiz açıktır" diye peygamberden izin istiyordu; oysa onlar(ın evleri) açık değildi. Onlar yalnızca kaçmak istiyorlardı. (Ahzab Suresi, 13)

Allah'a tam olarak teslim olmuş bir insanın, Allah yolunda çalışmaktan geride kalmak için izin istemeyeceği açıktır. Böyle bir izni ancak Allah'a teslim olmamış, O'nun gücünü idrak edememiş kimseler ister. Peygamberimiz (sav) dönemindeki kişilerin savaş emri geldiğinde gösterdikleri ağırlık, kalplerindeki sinsi şeytanlığın açığa çıkmasıdır.

Kendilerini Aldatırlar

Şeytanın fırkası olan münafıkların anlaşılması imkansız hareketlerinden biri Allah'ı aldattıklarını zannetmeleridir. Kuran'da münafıkların bu gafletleri şöyle bildirilmiştir:

(Sözde) Allah'ı ve iman edenleri aldatırlar. Oysa onlar, yalnızca kendilerini aldatıyorlar ve şuurunda değiller. (Bakara Suresi, 9)

Burada oldukça şaşırtıcı bir gerçekle karşılaşmaktayız. Bir insanın kendisini yaratan Allah'ı aldattığını zannetmesi oldukça büyük bir akılsızlıktır. Çünkü Allah **"sinelerin özünde olanı" (Fatır Suresi, 38)** ve **"gizlinin gizlisini" de (Taha Suresi, 7)** bilendir. Münafıkların bu hareketleri kendi kendilerini kandırmaktan başka bir şey değildir ve hiçbir açıklaması yoktur.

Münafıkların kendilerini kandırdıkları bir başka nokta, Allah'tan değil, insanlardan korkmalarıdır. Hatta kimi münafıklar içlerindeki hastalığı Allah'ın bildiğini de bilirler. Bu onlarda bir korku yaratmaz. Ancak ne gariptir ki kendi durumlarının vahiy yoluyla Müslümanlara bildirilmesinden korkarlar. Kuran'da bu durum şöyle haber verilir:

Münafıklar, kalblerinde olanı kendilerine haber verecek bir surenin aleyhlerinde indirilmesinden çekiniyorlar... (Tevbe Suresi, 64)

Burada çok esrarengiz bir yapı görülür. Münafıklar müminlerin vahiy yoluyla haberdar edilmesinden korkmaktadırlar. Dolayısıyla hem Allah'ın varlığından hem de O'nun elçisine vahiy indirdiğinden haberdardırlar. Bu bilgiye rağmen doğru yoldan saparlar.

Münafıklar sık sık Allah'tan korktuklarını ifade ederler. Ancak hareketlerinde Allah'tan korkan bir kimsenin sakınması yoktur. Bu da münafıklarla şeytan arasındaki bir başka ortak özelliktir. Çünkü şeytan da Allah'tan korktuğunu ifade eder. Ancak şeytan Allah'tan korktuğunu söylemesine rağmen, insanlara isyanı telkin etmek gibi korkunç bir suç işler. Allah'tan bağışlanma dileyeceğine, O'nun yoluna tabi olmaya çalışacağına, insanları Allah yolundan saptırmaya çalışır. İşte münafıklarla şeytan arasındaki önemli bir benzerlik de budur: Allah'ın gücünü bildiği, bu güçten korktuğunu söylediği halde, Allah'tan sakınmamak, bu korkuyu davranışlara yansıtmamak.

Bu şuursuz cesaret münafıkları kimi zaman da Allah'a karşı yalan söyleme gafletine sürükler. Tevbe Suresi'nde bahsi geçen münafıkların tutumları buna bir örnektir. Bu insanlar, sözde sadaka vermek ve Allah yolunda harcama yapmak amacıyla Allah'tan mülk isterler. Allah onlara mülk verdiğinde ise, cimrilik ederek Allah'a verdikleri sözü tutmazlar.

Onlardan kimi de: "Andolsun, eğer bize bol ihsanından verirse gerçekten sadaka vereceğiz ve salihlerden olacağız" diye Allah'a ahdetmiştir.

Onlara Kendi bol ihsanından verince ise, onunla cimrilik yaptılar ve yüz çevirdiler; onlar böyle sırt dönenlerdir. (Tevbe Suresi, 75-76)

Bu kimseler de Allah'ı aldattıklarını zannederler. Oysa Allah yaptıkları bu harekete karşılık, münafıkların kalbine nifakı mahşer gününe kadar perçinleyerek en büyük cezayı verir. Menfaat sağlamaya çalışan bu kişiler, sonsuz hayatlarını kaybettiklerinin farkında olmayıp diğer münafıklar gibi kendi kendilerini kandırırlar. Bu kişilerin durumları Kuran'da şöyle bildirilir:

Böylece O da, Allah'a verdikleri sözü tutmamaları ve yalan söylemeleri nedeniyle, kendisiyle karşılaşacakları güne kadar, kalplerinde nifakı (sonuçta köklü bir duygu olarak) yerleşik kıldı. (Tevbe Suresi, 77)

Tevil Yaparlar

'Tevil' esas olarak açıklama, yorum anlamına gelir. İkinci bir anlamı ise, kişinin yaptığı bir hatayı nefsani nedenlerden dolayı kabullenmemesi ve bu hatayı meşru gösterecek geçersiz mazeretler öne sürmesidir. Biraz dikkatli düşünülürse, bu hareketin ilk sahibinin şeytan olduğu hemen hatırlanır. Bilindiği gibi şeytan, "kibiri yüzünden" Allah'ın Hz. Adem'e secde etme emrine karşı gelir. Allah onu uyardığında da yaptığı hareketi doğru göstermeye çalışır, hatasını kesinlikle kabullenmez. Oldukça ilkel bir mantık içinde, ateşin çamurdan üstün olduğunu öne sürerek kendisini haklı göstermeyi dener.

Şeytanın bu özelliği münafıklarda da gözlenir. Münafıklar şaşırtıcı konuşmalar yapıp, olmadık davranışlarda bulunurlar. Nefislerini korumak ve davranışlarını haklı göstermek için konuşmaya başladıkları an, sanki ağızlarından şeytanın sözleri dökülür.

Kendilerini koruma ve temize çıkarma çabalarında açıkça gözlenebilen bir hırs vardır. Bu hırsla her türlü haramı göze alabilir, yalan söyleyebilir, iftira atabilirler. Söz konusu durumla ilgisi olmayan, alakasız ve manasız açıklamaları arka arkaya yaparlar.

Tevil yapan kişilerin yüzlerinden ve ifade bozukluklarından, şuurlarının kapalı olduğu belli olur. Sığ ve basit mantıklar kurarak kendilerini haklı göstermeye çalışırlar. Fakat bu açıklamaların ne başı ne de sonu, hiçbir anlam taşımaz. Bu çırpınışlar samimi müminler tarafından Allah'ın izniyle teşhis edilir.

Birçok ayette münafıkların bu samimiyetsiz açıklamaları belirtilmiştir. Örneğin Peygamberimiz (sav) döneminde savaştan kaçmak için evlerinin açıkta olduğunu öne süren münafıklar (Ahzab Suresi, 13), havanın sıcaklığını bahane eden münafıklar (Tevbe Suresi, 81), savaşın bir süre daha ertelenmesini isteyen (Nisa Suresi, 77), "güç yetirebilseydik muhakkak seninle birlikte (savaşa) çıkardık" diyen münafıklar (Tevbe Suresi, 42) bunlardan bazılarıdır. Ancak mazeretleri her ne olursa olsun, Allah yolunda mücadeleden herhangi bir bahane göstererek kaçanlar, gerçekte kalplerinde iman bulunmayan kimselerdir. Allah bunu Kuran'da şöyle bildirir:

Allah'a ve ahiret gününe iman edenler, mallarıyla ve canlarıyla cehd etmekten (kaçınmak için) senden izin istemezler. Allah takva sahiplerini bilendir.

Senden, yalnızca Allah'a ve ahiret gününe inanmayan, kalpleri kuşkuya kapılıp, kuşkularında kararsızlığa düşenler izin ister. (Tevbe Suresi, 44-45)

Söz konusu durum, münafıkların "derin bir kavrayışa sahip olmamalarının" bir başka göstergesidir. Çünkü tevil yapan bir insan, türlü oyunlarla kendisini haklı gösterse bile ancak diğer insanları kandırabilir. **"Sinelerin özünde olanı bilen" (Maide Suresi, 7)** Allah'ı ise asla kandıramazlar. Allah bu konuda şu hükmü verir:

Kendilerini övgüyle temize çıkaranları görmedin mi? Hayır Allah dilediğini temizleyip yüceltir. Onlar bir hurma çekirdeğindeki iplikçik kadar bile haksızlığa uğratılmazlar. (Nisa Suresi, 49)

Haksızlığa Uğratıldıklarını Düşünürler

Şeytanın Hz. Adem'e secde etmeyi reddetmesinin sebebi hakkının yendiğini düşünmesidir. Münafıklar da şeytanla aynı iddiada bulunurlar. Kendisini yaratan ve hidayet veren Allah'a ve hidayetine vesile olan elçiye karşı böyle bir tavır takınmak, son derece nankör bir harekettir. Bu durum Nur Suresi'nde şöyle bildirilmiştir:

Bunların kalplerinde hastalık mı var? Yoksa kuşkuya mı kapıldılar? Yoksa Allah'ın ve elçisinin kendilerine karşı haksızlık yapacağından mı korkuyorlar? Hayır, onlar zalim kimselerdir. (Nur Suresi, 50)

Fiziksel Tahribata Uğrarlar

Şeytan münafıklar üzerinde ciddi bir fiziksel tahribat yapar. Dengesiz bir ruha sahip olduklarından çok çabuk yıpranırlar. Bakışlarındaki bozukluk onlara bir tür akıl hastası görünümü verir.

Yoğun heyecan, korku, gerilim ve huzursuzluktan yüz ve bedenlerinde istemsiz kasılmalar meydana gelir. Sık sık gözler küçülür, ağız kurur, yanak ve dudaklar kontrolsüz titrer. Tikler oluşmaya başlar. Hızlı doku yıpranması bir süre sonra cilde çürümüş görüntüsü verir. Şeytanın verdiği ruh hali ve olumsuz telkinlerle vücut direnci zayıflar. Yorgun, bitkin, halsiz bir vücut ortaya çıkar. Yüzleri sağlıksız, beyaz veya sarıdır. Bazen neşesiz ve asık suratlı, bazen deli gibi uçarı, kontrolsüz olurlar. Yüz ifadeleri de farklı farklıdır. Kiminin yüzünde kurnaz bir gülümseme, kiminde nevrotik bir ifade olur. Hepsi birbirinden itici ve sevimsizdir. Fiziksel tahribata ifade bozuklukları da eklendiğinde bu kişiler kolayca tanınırlar. Kuran'da bu duruma şöyle işaret edilir:

Eğer Biz dilersek, sana onları elbette gösteririz, böylelikle onları simalarından tanırsın. Andolsun, sen onları, sözlerin söyleniş tarzından da tanırsın. Allah, amellerinizi bilir. (Muhammed Suresi, 30)

Kendilerini Doğru Yolda Görürler

Her türlü sapkın fikir, kuşku, ve çelişkili mantıkların yanı sıra münafıkların öyle bir özellikleri vardır ki, bu oldukça ilginç bir durum teşkil eder. Münafıklar kendilerini doğru yolda görür ve hidayete ermiş sayarlar.

Ayetlerde münafıkların niçin kendilerini doğru yolda gördükleri bildirilmiştir. Münafıklar aslında şeytan tarafından çepeçevre kuşatılmış, şeytanın dostları haline gelmişlerdir. Şeytana bir dost kadar yakın olan kimse ise, elbette onun telkinleri altında hareket eder. Bu telkin münafıkları doğru yolda olduklarına inandıracak kadar güçlüdür. Allah bunu Kuran'da şöyle bildirir:

Kim Rahman (olan Allah)'ın zikrini görmezlikten gelirse, Biz bir şeytana onun "üzerini kabukla bağlattırırız"; artık bu, onun bir yakın dostudur.

Gerçekten bunlar (bu şeytanlar), onları yoldan alıkoyarlar; onlar ise, kendilerinin gerçekten hidayette olduklarını sanırlar. (Zuhruf Suresi, 36-37)

Kimine hidayet verdi, kimi de sapıklığı haketti. Çünkü bunlar, Allah'ı bırakıp şeytanları veli edinmişlerdi. Ve gerçekten onları doğru yolda saymaktadırlar. (Araf Suresi, 30)

Bu ayetlerden anlaşıldığı üzere, hiçbir münafık, yaptığının bir hata olduğunu kabullenmez. Aksine Allah ve din adına haraket ettiğini iddia eder, hatta bu uğurda Allah adına yemin eder. İçinde olduğu durumun genellikle farkında değildir. Şuuru o kadar kapalıdır ki, kıyamet günü cehenneme sokulmak üzere diriltildiğinde, Allah'a bile yemin ederek kendini savunmaya çalışır:

Onların tümünü Allah'ın dirilteceği gün, sizlere yemin ettikleri gibi O'na da yemin edeceklerdir ve kendilerinin bir şey üzerine olduklarını sanacaklardır. Dikkat edin; gerçekten onlar, yalan söyleyenlerin ta kendileridir. (Mücadele Suresi, 18)

Münafıklar, şeytanın kendilerini Allah adına kandırdığının farkında değildirler. Bu gerçeği ancak ahirette anlayacaklardır. Mahşer günü müminler ile münafıklar arasında geçen bir konuşma Kuran'da şöyle haber verilir:

O gün, münafık erkekler ile münafık kadınlar, iman edenlere derler ki: "(Ne olur) Bize bir bakın, sizin nurunuzdan birazcık alıp-yararlanalım." Onlara: "Arkanıza (dünyaya) dönün de bir nur arayıp-bulmaya çalışın" denilir. Derken aralarında kapısı olan bir sur çekilmiştir; onun iç yanında rahmet, dış yanında o yönden azap vardır.

(Münafıklar) Onlara seslenirler: "Biz sizlerle birlikte değil miydik?" Derler ki: "Evet, ancak siz kendinizi fitneye düşürdünüz, (Müslümanları acıların ve yıkımların sarmasını) gözetip-beklediniz, (Allah'a ve İslam'a karşı) kuşkulara kapıldınız. Sizleri kuruntular yanıltıp-aldattı. Sonunda Allah'ın emri (olan ölüm) geliverdi ve o aldaltıcı da sizi Allah ile aldatmış oldu." (Hadid Suresi, 13-14)

Şeytanın Gücü Zayıftır

Şeytan hakkında unutulmaması gereken çok önemli bir gerçek vardır. Şeytan Allah'tan müstakil bir güç değildir. Şeytanı Allah yaratmıştır ve O'nun kontrolündedir. Düşmanlığı insana karşıdır.

Şeytanın Allah'tan bağımsız bir güç olduğunu düşünenler yanılırlar. Bu kimseler şeytanın Allah'a karşı bir mücadelesi olduğunu zannederler. Oysa şeytanın insanlara Allah'ın dinini yaşatmak istememesinin nedeni, bunun insanları yıkıma uğratmak için tek yol olduğunu bilmesidir. Sonuç olarak o da Allah'ın yarattığı bir varlıktır ve O'nun izniyle faaliyetini sürdürmektedir. Kendisine tanınan süre bittiğinde, cezasını çekmek üzere o da saptırdığı insanlarla beraber cehenneme atılacaktır.

Andolsun, senden ve içlerinde sana tabi olacak olanlardan tümüyle cehennemi dolduracağım. (Sad Suresi, 85)

Unutulmaması gereken, şeytanın müminler üzerinde bir gücü olmadığıdır. Şeytanın gücü yalnızca Allah'ın tespit ettiği, daha doğrusu cehennem için özel olarak yarattığı insanlar üzerinde geçerlidir.

Şeytan Allah'ın mümin olarak yarattığı bir kulu saptıramaz. Sadece, müminin dünya hayatındaki imtihanı gereği bazı küçük hatalar yapmasına vesile olabilir. Şeytanın saptırma etkisi yalnızca kalbinde hastalık bulunan kimseler üzerindedir. Bu gerçek Kuran'da şöyle bildirilir:

Gerçek şu ki, iman edenler ve Rablerine tevekkül edenler üzerinde onun (şeytanın) hiçbir zorlayıcı-gücü yoktur.

Onun zorlayıcı-gücü ancak onu veli edinenlerle, onunla O'na (Allah'a) ortak koşanlar üzerindedir. (Nahl Suresi, 99-100)

Bir başka ayette müminlerin şeytan tarafından saptırılamayacakları şöyle bildirilmiştir.

"Benim kullarım; senin onlar üzerinde hiçbir zorlayıcı gücün (hakimiyetin) yoktur." Vekil olarak Rabbin yeter. (İsra Suresi, 65)

Şeytan da yaratılmış bir varlık olduğuna göre, herşeyde olduğu gibi onun yaratılışında da sonsuz hikmet vardır.

Örneğin şeytanla beraber büyük bir insan topluluğunun cehenneme sürüklenmesi, kıyamet günü müminlerin Allah'a şükürlerini, cennete karşı duyacakları sevinci artıracak bir unsurdur.

Şeytan aynı zamanda mümin topluluğun içinde gizlenen münafıkların ortaya çıkmasını sağlar. Bu hastalıklı kimseleri etkisi altına alarak, müminler aleyhine faaliyette bulundurur. Böylece münafıklar mümin topluluğu içinde gizlenemeyerek kendi kendilerini deşifre etmiş olurlar. Müminler de içlerinde barınmaya çalışan bu grubu kolaylıkla teşhis ederler. Dahası şeytanın faaliyetlerinin ve münafıklar üzerindeki etkisinin farkına varan müminlerin -Kuran'da geçen bir ayetin tecellisini gördükleri için- imanları ve Allah'a yakınlıkları artar:

Şeytanın (bu tür) katıp bırakmaları, kalplerinde hastalık olanlara ve kalpleri (her türlü) duyarlılıktan yoksun bulunanlara (Allah'ın) bir deneme kılması içindir. Şüphesiz zalimler, (gerçeğin kendisinden) uzak bir ayrılık içindedirler.

(Bir de) Kendilerine ilim verilenlerin, bunun (Kuran'ın) hiç tartışmasız Rablerinden olan bir gerçek olduğunu bilmeleri için; böylelikle ona iman etsinler ve kalpleri ona tatmin bulmuş olarak bağlansın. Şüphesiz Allah, iman edenleri dosdoğru yola yöneltir. (Hac Suresi, 53-54)

Bu mümin topluluğun içinde bir tür temizlik anlamına gelir. Zaten Allah'ın şeytana süre tanımasının hikmetlerinden biri budur. Allah bu durumu Kuran'da şöyle açıklar:

Andolsun, İblis, kendileri hakkında zannını doğrulamış oldu, böylelikle iman eden bir grup dışında, ona uymuş oldular.

Oysa onun, kendilerine karşı hiçbir zorlayıcı-gücü yoktu; ancak Biz ahirete iman edeni, ondan kuşku içinde olandan ayırt etmek için (ona bu imkanı verdik). Senin Rabbin, herşeyin üzerinde gözetici-koruyucudur. (Sebe Suresi, 20-21)

Cahiliye toplumu tarafından bilinmeyen bir başka nokta ise şeytanın yaptırım gücünün olmadığıdır. O yalnızca insanı davet eder. Eğer bir kişinin kalbinde bir hastalık varsa bu çağrıya uyar. Yoksa şeytanın insanlar üzerinde zor kullanabilecek bir gücü yoktur. Kendisine uyanların hatta tapanların hepsinin aslında ne kadar büyük bir gaflet içinde olduklarını bilir. Şeytanın kıyamet günü kendisine uyanlara yapacağı itiraf ayette şöyle haber verilir:

İş hükme bağlanıp-bitince, şeytan der ki: "Doğrusu, Allah, size gerçek olan vaadi vaadetti, ben de size vaadde bulundum, fakat size yalan söyledim. Benim size karşı zorlayıcı bir gücüm yoktu, yalnızca sizi çağırdım, siz de bana icabet ettiniz. Öyleyse beni kınamayın, siz kendinizi kınayın. Ben sizi kurtacak değilim, siz de beni kurtacak değilsiniz. Doğrusu daha önce beni ortak

koşmanızı da tanımamıştım. Gerçek şu ki, zalimlere acı bir azap vardır." (İbrahim Suresi, 22)

Darwinizm'in Çöküşü

Darwinizm, yani evrim teorisi, yaratılış gerçeğini reddetmek amacıyla ortaya atılmış, ancak başarılı olamamış bilim dışı bir safsatadan başka bir şey değildir. Canlılığın, cansız maddelerden tesadüfen oluştuğunu iddia eden bu teori, evrende ve canlılarda çok mucizevi bir düzen bulunduğunun bilim tarafından ispat edilmesiyle çürümüştür. Böylece Allah'ın tüm evreni ve canlıları yaratmış olduğu gerçeği, bilim tarafından da kanıtlanmıştır. Bugün evrim teorisini ayakta tutmak için dünya çapında yürütülen propaganda, sadece bilimsel gerçeklerin çarpıtılmasına, taraflı yorumlanmasına, bilim görüntüsü altında söylenen yalanlara ve yapılan sahtekarlıklara dayalıdır.

Ancak bu propaganda gerçeği gizleyememektedir. Evrim teorisinin bilim tarihindeki en büyük yanılgı olduğu, son 20-30 yıldır bilim dünyasında giderek daha yüksek sesle dile getirilmektedir. Özellikle 1980'lerden sonra yapılan araştırmalar, Darwinist iddiaların tamamen yanlış olduğunu ortaya koymuş ve bu gerçek pek çok bilim adamı tarafından dile getirilmiştir. Özellikle ABD'de, biyoloji, biyokimya, paleontoloji gibi farklı alanlardan gelen çok sayıda bilim adamı, Darwinizm'in geçersizliğini görmekte, canlıların kökenini artık yaratılış gerçeğiyle açıklamaktadırlar. Bugün bilimsel gelişmeler, evreni ve tüm canlıları Allah'ın yaratmış olduğu gerçeğini gözler önüne sermektedir.

Evrim teorisinin çöküşünü ve yaratılışın delillerini diğer pek çok çalışmamızda bütün bilimsel detaylarıyla ele aldık ve almaya devam ediyoruz. Ancak konuyu, taşıdığı büyük önem nedeniyle, burada da özetlemekte yarar vardır.

Darwin'i Yıkan Zorluklar

Evrim teorisi, tarihi eski Yunan'a kadar uzanan bir öğreti olmasına karşın, kapsamlı olarak 19. yüzyılda ortaya atıldı. Teoriyi bilim dünyasının gündemine sokan en önemli gelişme, Charles Darwin'in 1859 yılında yayınlanan *Türlerin Kökeni* adlı kitabıydı. Darwin bu kitapta dünya üzerindeki farklı canlı türlerini Allah'ın ayrı ayrı yarattığı gerçeğine karşı çıkıyordu. Darwin'e göre, tüm türler ortak bir atadan geliyorlardı ve zaman içinde küçük değişimlerle farklılaşmışlardı.

Darwin'in teorisi, hiçbir somut bilimsel bulguya dayanmıyordu; kendisinin de kabul ettiği gibi sadece bir "mantık yürütme" idi. Hatta Darwin'in kitabındaki "Teorinin Zorlukları" başlıklı uzun bölümde itiraf ettiği gibi, teori pek çok önemli soru karşısında açık veriyordu.

Darwin, teorisinin önündeki zorlukların gelişen bilim tarafından aşılacağını, yeni bilimsel bulguların teorisini güçlendireceğini umuyordu. Bunu kitabında sık sık

belirtmişti. Ancak gelişen bilim, Darwin'in umutlarının tam aksine, teorinin temel iddialarını birer birer dayanaksız bırakmıştır.

Darwinizm'in bilim karşısındaki yenilgisi, üç temel başlıkta incelenebilir:

1) Teori, hayatın yeryüzünde ilk kez nasıl ortaya çıktığını asla açıklayamamaktadır.

2) Teorinin öne sürdüğü "evrim mekanizmaları"nın, gerçekte evrimleştirici bir etkiye sahip olduğunu gösteren hiçbir bilimsel bulgu yoktur.

3) Fosil kayıtları, evrim teorisinin öngörülerinin tam aksine bir tablo ortaya koymaktadır.

Bu bölümde, bu üç temel başlığı ana hatları ile inceleyeceğiz.

Aşılamayan İlk Basamak: Hayatın Kökeni

Evrim teorisi, tüm canlı türlerinin, bundan yaklaşık 3.8 milyar yıl önce ilkel dünyada ortaya çıkan tek bir canlı hücreden geldiklerini iddia etmektedir. Tek bir hücrenin nasıl olup da milyonlarca kompleks canlı türünü oluşturduğu ve eğer gerçekten bu tür bir evrim gerçekleşmişse neden bunun izlerinin fosil kayıtlarında bulunamadığı, teorinin açıklayamadığı sorulardandır. Ancak tüm bunlardan önce, iddia edilen evrim sürecinin ilk basamağı üzerinde durmak gerekir. Sözü edilen o "ilk hücre" nasıl ortaya çıkmıştır?

Evrim teorisi, yaratılışı reddettiği, hiçbir doğaüstü müdahaleyi kabul etmediği için, o "ilk hücre"nin, hiçbir tasarım, plan ve düzenleme olmadan, doğa kanunları içinde rastlantısal olarak meydana geldiğini iddia eder. Yani teoriye göre, cansız madde tesadüfler sonucunda ortaya canlı bir hücre çıkarmış olmalıdır. Ancak bu, bilinen en temel biyoloji kanunlarına aykırı bir iddiadır.

"Hayat Hayattan Gelir"

Darwin, kitabında hayatın kökeni konusundan hiç söz etmemişti. Çünkü onun dönemindeki ilkel bilim anlayışı, canlıların çok basit bir yapıya sahip olduklarını varsayıyordu. Ortaçağ'dan beri inanılan "spontane jenerasyon" adlı teoriye göre, cansız maddelerin tesadüfen biraraya gelip, canlı bir varlık oluşturabileceklerine inanılıyordu. Bu dönemde böceklerin yemek artıklarından, farelerin de buğdaydan oluştuğu yaygın bir düşünceydi. Bunu ispatlamak için de ilginç deneyler yapılmıştı. Kirli bir paçavranın üzerine biraz buğday konmuş ve biraz beklendiğinde bu karışımdan farelerin oluşacağı sanılmıştı.

Etlerin kurtlanması da hayatın cansız maddelerden türeyebildiğine bir delil sayılıyordu. Oysa daha sonra anlaşılacaktı ki, etlerin üzerindeki kurtlar kendiliklerinden oluşmuyorlar, sineklerin getirip bıraktıkları gözle görülmeyen larvalardan çıkıyorlardı.

Darwin'in *Türlerin Kökeni* adlı kitabını yazdığı dönemde ise, bakterilerin cansız maddeden oluşabildikleri inancı, bilim dünyasında yaygın bir kabul görüyordu.

Oysa Darwin'in kitabının yayınlanmasından beş yıl sonra, ünlü Fransız biyolog Louis Pasteur, evrime temel oluşturan bu inancı kesin olarak çürüttü. Pasteur yaptığı uzun çalışma ve deneyler sonucunda vardığı sonucu şöyle özetlemişti:

"Cansız maddelerin hayat oluşturabileceği iddiası artık kesin olarak tarihe gömülmüştür." (Sidney Fox, Klaus Dose, Molecular Evolution and The Origin of Life, New York: Marcel Dekker, 1977, s. 2)

Evrim teorisinin savunucuları, Pasteur'ün bulgularına karşı uzun süre direndiler. Ancak gelişen bilim, canlı hücresinin karmaşık yapısını ortaya çıkardıkça, hayatın kendiliğinden oluşabileceği iddiasının geçersizliği daha da açık hale geldi.

20. Yüzyıldaki Sonuçsuz Çabalar

20. yüzyılda hayatın kökeni konusunu ele alan ilk evrimci, ünlü Rus biyolog Alexander Oparin oldu. Oparin, 1930'lu yıllarda ortaya attığı birtakım tezlerle, canlı hücresinin tesadüfen meydana gelebileceğini ispat etmeye çalıştı. Ancak bu çalışmalar başarısızlıkla sonuçlanacak ve Oparin şu itirafı yapmak zorunda kalacaktı:

"Maalesef hücrenin kökeni, evrim teorisinin tümünü içine alan en karanlık noktayı oluşturmaktadır." (Alexander I. Oparin, Origin of Life, (1936) New York, Dover Publications, 1953 (Reprint), s.196)

Oparin'in yolunu izleyen evrimciler, hayatın kökeni konusunu çözüme kavuşturacak deneyler yapmaya çalıştılar. Bu deneylerin en ünlüsü, Amerikalı kimyacı Stanley Miller tarafından 1953 yılında düzenlendi. Miller, ilkel dünya atmosferinde olduğunu iddia ettiği gazları bir deney düzeneğinde birleştirerek ve bu karışıma enerji ekleyerek, proteinlerin yapısında kullanılan birkaç organik molekül (aminoasit) sentezledi. O yıllarda evrim adına önemli bir aşama gibi tanıtılan bu deneyin geçerli olmadığı ve deneyde kullanılan atmosferin gerçek dünya koşullarından çok farklı olduğu, ilerleyen yıllarda ortaya çıkacaktı. ("New Evidence on Evolution of Early Atmosphere and Life", Bulletin of the American Meteorological Society, c. 63, Kasım 1982, s. 1328-1330)

Uzun süren bir sessizlikten sonra Miller'in kendisi de kullandığı atmosfer ortamının gerçekçi olmadığını itiraf etti. (Stanley Miller, Molecular Evolution of Life: Current Status of the Prebiotic Synthesis of Small Molecules, 1986, s. 7)

Hayatın kökeni sorununu açıklamak için 20. yüzyıl boyunca yürütülen tüm evrimci çabalar hep başarısızlıkla sonuçlandı. San Diego Scripps Enstitüsü'nden ünlü jeokimyacı Jeffrey Bada, evrimci *Earth* dergisinde 1998 yılında yayınlanan bir makalede bu gerçeği şöyle kabul eder:

Bugün, 20. yüzyılı geride bırakırken, hala, 20. yüzyıla girdiğimizde sahip olduğumuz en büyük çözülmemiş problemle karşı karşıyayız: Hayat yeryüzünde nasıl başladı? (Jeffrey Bada, Earth, Şubat 1998, s. 40)

Hayatın Kompleks Yapısı

Evrim teorisinin hayatın kökeni konusunda bu denli büyük bir açmaza girmesinin başlıca nedeni, en basit sanılan canlı yapıların bile inanılmaz derecede karmaşık yapılara sahip olmasıdır. Canlı hücresi, insanoğlunun yaptığı bütün teknolojik ürünlerden daha karmaşıktır. Öyle ki bugün dünyanın en gelişmiş laboratuvarlarında bile cansız maddeler biraraya getirilerek canlı bir hücre üretilememektedir.

Bir hücrenin meydana gelmesi için gereken şartlar, asla rastlantılarla açıklanamayacak kadar fazladır. Hücrenin en temel yapı taşı olan proteinlerin rastlantısal olarak sentezlenme ihtimali; 500 aminoasitlik ortalama bir protein için, 10^{950}'de 1'dir. Ancak matematikte 10^{50}'de 1'den küçük olasılıklar pratik olarak "imkansız" sayılır.Hücrenin çekirdeğinde yer alan ve genetik bilgiyi saklayan DNA molekülü ise, inanılmaz bir bilgi bankasıdır. İnsan DNA'sının içerdiği bilginin, eğer kağıda dökülmeye kalkılsa, 500'er sayfadan oluşan 900 ciltlik bir kütüphane oluşturacağı hesaplanmaktadır.

Bu noktada çok ilginç bir ikilem daha vardır: DNA, yalnız birtakım özelleşmiş proteinlerin (enzimlerin) yardımı ile eşlenebilir. Ama bu enzimlerin sentezi de ancak DNA'daki bilgiler doğrultusunda gerçekleşir. Birbirine bağımlı olduklarından, eşlemenin meydana gelebilmesi için ikisinin de aynı anda var olmaları gerekir. Bu ise, hayatın kendiliğinden oluştuğu senaryosunu çıkmaza sokmaktadır. San Diego California Üniversitesi'nden ünlü evrimci Prof. Leslie Orgel, *Scientific American* dergisinin Ekim 1994 tarihli sayısında bu gerçeği şöyle itiraf eder:

Son derece kompleks yapılara sahip olan proteinlerin ve nükleik asitlerin (RNA ve DNA) aynı yerde ve aynı zamanda rastlantısal olarak oluşmaları aşırı derecede ihtimal dışıdır. Ama bunların birisi olmadan diğerini elde etmek de mümkün değildir. Dolayısıyla insan, yaşamın kimyasal yollarla ortaya çıkmasının asla mümkün olmadığı sonucuna varmak zorunda kalmaktadır. (Leslie E. Orgel, The Origin of Life on Earth, Scientific American, c. 271, Ekim 1994, s. 78)

Kuşkusuz eğer hayatın doğal etkenlerle ortaya çıkması imkansız ise, bu durumda hayatın doğaüstü bir biçimde "yaratıldığını" kabul etmek gerekir. Bu gerçek, en temel amacı yaratılışı reddetmek olan evrim teorisini açıkça geçersiz kılmaktadır.

Evrimin Hayali Mekanizmaları

Darwin'in teorisini geçersiz kılan ikinci büyük nokta, teorinin "evrim mekanizmaları" olarak öne sürdüğü iki kavramın da gerçekte hiçbir evrimleştirici güce sahip olmadığının anlaşılmış olmasıdır. Darwin, ortaya attığı evrim iddiasını tamamen "doğal seleksiyon" mekanizmasına bağlamıştı. Bu mekanizmaya verdiği önem, kitabının isminden de açıkça anlaşılıyordu: *Türlerin Kökeni*, *Doğal Seleksiyon Yoluyla...*

Doğal seleksiyon, doğal seçme demektir. Doğadaki yaşam mücadelesi içinde, doğal şartlara uygun ve güçlü canlıların hayatta kalacağı düşüncesine dayanır. Örneğin yırtıcı hayvanlar tarafından tehdit edilen bir geyik sürüsünde, daha hızlı koşabilen geyikler hayatta kalacaktır. Böylece geyik sürüsü, hızlı ve güçlü bireylerden oluşacaktır. Ama

elbette bu mekanizma, geyikleri evrimleştirmez, onları başka bir canlı türüne, örneğin atlara dönüştürmez.

Dolayısıyla doğal seleksiyon mekanizması hiçbir evrimleştirici güce sahip değildir. Darwin de bu gerçeğin farkındaydı ve *Türlerin Kökeni* adlı kitabında "Faydalı değişiklikler oluşmadığı sürece doğal seleksiyon hiçbir şey yapamaz" demek zorunda kalmıştı. (Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 189)

Lamarck'ın Etkisi

Peki bu "faydalı değişiklikler" nasıl oluşabilirdi? Darwin, kendi döneminin ilkel bilim anlayışı içinde, bu soruyu Lamarck'a dayanarak cevaplamaya çalışmıştı. Darwin'den önce yaşamış olan Fransız biyolog Lamarck'a göre, canlılar yaşamları sırasında geçirdikleri fiziksel değişiklikleri sonraki nesle aktarıyorlar, nesilden nesile biriken bu özellikler sonucunda yeni türler ortaya çıkıyordu. Örneğin Lamarck'a göre zürafalar ceylanlardan türemişlerdi, yüksek ağaçların yapraklarını yemek için çabalarken nesilden nesile boyunları uzamıştı.

Darwin de benzeri örnekler vermiş, örneğin *Türlerin Kökeni* adlı kitabında, yiyecek bulmak için suya giren bazı ayıların zamanla balinalara dönüştüğünü iddia etmişti. (Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 184)

Ama Mendel'in keşfettiği ve 20.yüzyılda gelişen genetik bilimiyle kesinleşen kalıtım kanunları, kazanılmış özelliklerin sonraki nesillere aktarılması efsanesini kesin olarak yıktı. Böylece doğal seleksiyon "tek başına" ve dolayısıyla tümüyle etkisiz bir mekanizma olarak kalmış oluyordu.

Neo-Darwinizm ve Mutasyonlar

Darwinistler ise bu duruma bir çözüm bulabilmek için 1930'ların sonlarında, "Modern Sentetik Teori"yi ya da daha yaygın ismiyle neo-Darwinizm'i ortaya attılar. Neo-Darwinizm, doğal seleksiyonun yanına "faydalı değişiklik sebebi" olarak mutasyonları, yani canlıların genlerinde radyasyon gibi dış etkiler ya da kopyalama hataları sonucunda oluşan bozulmaları ekledi.

Bugün de hala dünyada evrim adına geçerliliğini koruyan model neo-Darwinizm'dir. Teori, yeryüzünde bulunan milyonlarca canlı türünün, bu canlıların, kulak, göz, akciğer, kanat gibi sayısız kompleks organlarının "mutasyonlara", yani genetik bozukluklara dayalı bir süreç sonucunda oluştuğunu iddia etmektedir. Ama teoriyi çaresiz bırakan açık bir bilimsel gerçek vardır: Mutasyonlar canlıları geliştirmezler, aksine her zaman için canlılara zarar verirler.

Bunun nedeni çok basittir: DNA çok kompleks bir düzene sahiptir. Bu molekül üzerinde oluşan herhangi rastgele bir etki ancak zarar verir. Amerikalı genetikçi B. G. Ranganathan bunu şöyle açıklar:

Mutasyonlar küçük, rasgele ve zararlıdırlar. Çok ender olarak meydana gelirler ve en iyi ihtimalle etkisizdirler. Bu üç özellik, mutasyonların evrimsel bir gelişme meydana getiremeyeceğini gösterir. Zaten yüksek derecede özelleşmiş bir organizmada meydana gelebilecek rastlantısal bir değişim, ya etkisiz olacaktır ya da zararlı. Bir kol saatinde meydana gelecek rasgele bir değişim kol saatini geliştirmeyecektir. Ona büyük ihtimalle zarar verecek veya en iyi ihtimalle etkisiz olacaktır. Bir deprem bir şehri geliştirmez, ona yıkım getirir. (B. G. Ranganathan, Origins?, Pennsylvania: The Banner Of Truth Trust, 1988.)

Nitekim bugüne kadar hiçbir yararlı, yani genetik bilgiyi geliştiren mutasyon örneği gözlemlenmedi. Tüm mutasyonların zararlı olduğu görüldü. Anlaşıldı ki, evrim teorisinin "evrim mekanizması" olarak gösterdiği mutasyonlar, gerçekte canlıları sadece tahrip eden, sakat bırakan genetik olaylardır. (İnsanlarda mutasyonun en sık görülen etkisi de kanserdir.) Elbette tahrip edici bir mekanizma "evrim mekanizması" olamaz. Doğal seleksiyon ise, Darwin'in de kabul ettiği gibi, "tek başına hiçbir şey yapamaz." Bu gerçek bizlere doğada hiçbir "evrim mekanizması" olmadığını göstermektedir. Evrim mekanizması olmadığına göre de, evrim denen hayali süreç yaşanmış olamaz.

Fosil Kayıtları: Ara Formlardan Eser Yok

Evrim teorisinin iddia ettiği senaryonun yaşanmamış olduğunun en açık göstergesi ise fosil kayıtlarıdır.

Evrim teorisine göre bütün canlılar birbirlerinden türemişlerdir. Önceden var olan bir canlı türü, zamanla bir diğerine dönüşmüş ve bütün türler bu şekilde ortaya çıkmışlardır. Teoriye göre bu dönüşüm yüz milyonlarca yıl süren uzun bir zaman dilimini kapsamış ve kademe kademe ilerlemiştir.

Bu durumda, iddia edilen uzun dönüşüm süreci içinde sayısız "ara türler"in oluşmuş ve yaşamış olmaları gerekir.

Örneğin geçmişte, balık özelliklerini taşımalarına rağmen, bir yandan da bazı sürüngen özellikleri kazanmış olan yarı balık-yarı sürüngen canlılar yaşamış olmalıdır. Ya da sürüngen özelliklerini taşırken, bir yandan da bazı kuş özellikleri kazanmış sürüngen-kuşlar ortaya çıkmış olmalıdır. Bunlar, bir geçiş sürecinde oldukları için de, sakat, eksik, kusurlu canlılar olmalıdır. Evrimciler geçmişte yaşamış olduklarına inandıkları bu teorik yaratıklara "ara-geçiş formu" adını verirler.

Eğer gerçekten bu tür canlılar geçmişte yaşamışlarsa bunların sayılarının ve çeşitlerinin milyonlarca hatta milyarlarca olması gerekir. Ve bu ucube canlıların kalıntılarına mutlaka fosil kayıtlarında rastlanması gerekir. Darwin, *Türlerin Kökeni*'nde bunu şöyle açıklamıştır:

Eğer teorim doğruysa, türleri birbirine bağlayan sayısız ara-geçiş çeşitleri mutlaka yaşamış olmalıdır... Bunların yaşamış olduklarının kanıtları da sadece fosil kalıntıları arasında bulunabilir. (Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 179)

Darwin'in Yıkılan Umutları

Ancak 19. yüzyılın ortasından bu yana dünyanın dört bir yanında hummalı fosil araştırmaları yapıldığı halde bu ara geçiş formlarına rastlanamamıştır. Yapılan kazılarda ve araştırmalarda elde edilen bütün bulgular, evrimcilerin beklediklerinin aksine, canlıların yeryüzünde birdenbire, eksiksiz ve kusursuz bir biçimde ortaya çıktıklarını göstermiştir.

Ünlü İngiliz paleontolog (fosil bilimci) Derek W. Ager, bir evrimci olmasına karşın bu gerçeği şöyle itiraf eder:

Sorunumuz şudur: Fosil kayıtlarını detaylı olarak incelediğimizde, türler ya da sınıflar seviyesinde olsun, sürekli olarak aynı gerçekle karşılaşırız; kademeli evrimle gelişen değil, aniden yeryüzünde oluşan gruplar görürüz. (Derek A. Ager, "The Nature of the Fossil Record", Proceedings of the British Geological Association, c. 87, 1976, s. 133)

Yani fosil kayıtlarında, tüm canlı türleri, aralarında hiçbir geçiş formu olmadan eksiksiz biçimleriyle aniden ortaya çıkmaktadırlar. Bu, Darwin'in öngörülerinin tam aksidir. Dahası, bu canlı türlerinin yaratıldıklarını gösteren çok güçlü bir delildir. Çünkü bir canlı türünün, kendisinden evrimleştiği hiçbir atası olmadan, bir anda ve kusursuz olarak ortaya çıkmasının tek açıklaması, o türün yaratılmış olmasıdır. Bu gerçek, ünlü evrimci Biyolog Douglas Futuyma tarafından da kabul edilir:

Yaratılış ve evrim, yaşayan canlıların kökeni hakkında yapılabilecek yegane iki açıklamadır. Canlılar dünya üzerinde ya tamamen mükemmel ve eksiksiz bir biçimde ortaya çıkmışlardır ya da böyle olmamıştır. Eğer böyle olmadıysa, bir değişim süreci sayesinde kendilerinden önce var olan bazı canlı türlerinden evrimleşerek meydana gelmiş olmalıdırlar. Ama eğer eksiksiz ve mükemmel bir biçimde ortaya çıkmışlarsa, o halde sonsuz güç sahibi bir akıl tarafından yaratılmış olmaları gerekir. (Douglas J. Futuyma, Science on Trial, New York: Pantheon Books, 1983. s. 197)

Fosiller ise, canlıların yeryüzünde eksiksiz ve mükemmel bir biçimde ortaya çıktıklarını göstermektedir. Yani "türlerin kökeni", Darwin'in sandığının aksine, evrim değil yaratılıştır.

İnsanın Evrimi Masalı

Evrim teorisini savunanların en çok gündeme getirdikleri konu, insanın kökeni konusudur. Bu konudaki Darwinist iddia, bugün yaşayan modern insanın maymunsu birtakım yaratıklardan geldiğini varsayar. 4-5 milyon yıl önce başladığı varsayılan bu süreçte, modern insan ile ataları arasında bazı "ara form"ların yaşadığı iddia edilir. Gerçekte tümüyle hayali olan bu senaryoda dört temel "kategori" sayılır:

1- Australopithecus
2- Homo habilis
3- Homo erectus
4- Homo sapiens

Evrimciler, insanların sözde ilk maymunsu atalarına "güney maymunu" anlamına gelen "Australopithecus" ismini verirler. Bu canlılar gerçekte soyu tükenmiş bir maymun türünden başka bir şey değildir. Lord Solly Zuckerman ve Prof. Charles Oxnard gibi İngiltere ve ABD'den dünyaca ünlü iki anatomistin Australopithecus örnekleri üzerinde yaptıkları çok geniş kapsamlı çalışmalar, bu canlıların sadece soyu tükenmiş bir maymun türüne ait olduklarını ve insanlarla hiçbir benzerlik taşımadıklarını göstermiştir. (Solly Zuckerman, Beyond The Ivory Tower, New York: Toplinger Publications, 1970, s. 75-94; Charles E. Oxnard, "The Place of Australopithecines in Human Evolution: Grounds for Doubt", Nature, c. 258, s. 389)

Evrimciler insan evriminin bir sonraki safhasını da, "homo" yani insan olarak sınıflandırırlar. İddiaya göre homo serisindeki canlılar, Australopithecuslar'dan daha gelişmişlerdir. Evrimciler, bu farklı canlılara ait fosilleri ardı ardına dizerek hayali bir evrim şeması oluştururlar. Bu şema hayalidir, çünkü gerçekte bu farklı sınıfların arasında evrimsel bir ilişki olduğu asla ispatlanamamıştır. Evrim teorisinin 20. yüzyıldaki en önemli savunucularından biri olan Ernst Mayr, "*Homo sapiens*'e uzanan zincir gerçekte kayıptır" diyerek bunu kabul eder. (J. Rennie, "Darwin's Current Bulldog: Ernst Mayr", Scientific American, Aralık 1992)

Evrimciler *"Australopithecus > Homo habilis > Homo erectus > Homo sapiens"* sıralamasını yazarken, bu türlerin her birinin, bir sonrakinin atası olduğu izlenimini verirler. Oysa paleoantropologların son bulguları, *Australopithecus, Homo habilis ve Homo erectus*'un dünya'nın farklı bölgelerinde aynı dönemlerde yaşadıklarını göstermektedir. (Alan Walker, Science, c. 207, 1980, s. 1103; A. J. Kelso, Physical Antropology, 1. baskı, New York: J. B. Lipincott Co., 1970, s. 221; M. D. Leakey, Olduvai Gorge, c. 3, Cambridge: Cambridge University Press, 1971, s. 272)

Dahası Homo erectus sınıflamasına ait insanların bir bölümü çok modern zamanlara kadar yaşamışlar, Homo sapiens neandertalensis ve Homo sapiens sapiens (modern insan) ile aynı ortamda yan yana bulunmuşlardır. (*Time*, Kasım 1996)

Bu ise elbette bu sınıfların birbirlerinin ataları oldukları iddiasının geçersizliğini açıkça ortaya koymaktadır. Harvard Üniversitesi paleontologlarından Stephen Jay Gould, kendisi de bir evrimci olmasına karşın, Darwinist teorinin içine girdiği bu çıkmazı şöyle açıklar:

Eğer birbiri ile paralel bir biçimde yaşayan üç farklı hominid (insanımsı) çizgisi varsa, o halde bizim soy ağacımıza ne oldu? Açıktır ki, bunların biri diğerinden gelmiş olamaz. Dahası, biri diğeriyle karşılaştırıldığında evrimsel bir gelişme trendi göstermemektedirler. (S. J. Gould, Natural History, c. 85, 1976, s. 30)

Kısacası, medyada ya da ders kitaplarında yer alan hayali birtakım "yarı maymun, yarı insan" canlıların çizimleriyle, yani sırf propaganda yoluyla ayakta tutulmaya çalışılan insanın evrimi senaryosu, hiçbir bilimsel temeli olmayan bir masaldan ibarettir.

Bu konuyu uzun yıllar inceleyen, özellikle Australopithecus fosilleri üzerinde 15 yıl araştırma yapan İngiltere'nin en ünlü ve saygın bilim adamlarından Lord Solly

Zuckerman, bir evrimci olmasına rağmen, ortada maymunsu canlılardan insana uzanan gerçek bir soy ağacı olmadığı sonucuna varmıştır.

Zuckerman bir de ilginç bir "bilim skalası" yapmıştır. Bilimsel olarak kabul ettiği bilgi dallarından, bilim dışı olarak kabul ettiği bilgi dallarına kadar bir yelpaze oluşturmuştur. Zuckerman'ın bu tablosuna göre en "bilimsel" -yani somut verilere dayanan- bilgi dalları kimya ve fiziktir. Yelpazede bunlardan sonra biyoloji bilimleri, sonra da sosyal bilimler gelir. Yelpazenin en ucunda, yani en "bilim dışı" sayılan kısımda ise, Zuckerman'a göre, telepati, altıncı his gibi "duyum ötesi algılama" kavramları ve bir de "insanın evrimi" vardır! Zuckerman, yelpazenin bu ucunu şöyle açıklar:

Objektif gerçekliğin alanından çıkıp da, biyolojik bilim olarak varsayılan bu alanlara -yani duyum ötesi algılamaya ve insanın fosil tarihinin yorumlanmasına- girdiğimizde, evrim teorisine inanan bir kimse için herşeyin mümkün olduğunu görürüz. Öyle ki teorilerine kesinlikle inanan bu kimselerin çelişkili bazı yargıları aynı anda kabul etmeleri bile mümkündür. (Solly Zuckerman, Beyond The Ivory Tower, New York: Toplinger Publications, 1970, s. 19)

İşte insanın evrimi masalı da, teorilerine körü körüne inanan birtakım insanların buldukları bazı fosilleri ön yargılı bir biçimde yorumlamalarından ibarettir.

Darwin Formülü!

Şimdiye kadar ele aldığımız tüm teknik delillerin yanında, isterseniz evrimcilerin nasıl saçma bir inanışa sahip olduklarını bir de çocukların bile anlayabileceği kadar açık bir örnekle özetleyelim.

Evrim teorisi canlılığın tesadüfen oluştuğunu iddia etmektedir. Dolayısıyla bu iddiaya göre cansız ve şuursuz atomlar biraraya gelerek önce hücreyi oluşturmuşlardır ve sonrasında aynı atomlar bir şekilde diğer canlıları ve insanı meydana getirmişlerdir. Şimdi düşünelim; canlılığın yapıtaşı olan karbon, fosfor, azot, potasyum gibi elementleri biraraya getirdiğimizde bir yığın oluşur. Bu atom yığını, hangi işlemden geçirilirse geçirilsin, tek bir canlı oluşturamaz. İsterseniz bu konuda bir "deney" tasarlayalım ve evrimcilerin aslında savundukları, ama yüksek sesle dile getiremedikleri iddiayı onlar adına "Darwin Formülü" adıyla inceleyelim:

Evrimciler, çok sayıda büyük varilin içine canlılığın yapısında bulunan fosfor, azot, karbon, oksijen, demir, magnezyum gibi elementlerden bol miktarda koysunlar. Hatta normal şartlarda bulunmayan ancak bu karışımın içinde bulunmasını gerekli gördükleri malzemeleri de bu varillere eklesinler. Karışımların içine, istedikleri kadar amino asit, istedikleri kadar da (bir tekinin bile rastlantısal oluşma ihtimali 10^{-950} olan) protein doldursunlar. Bu karışımlara istedikleri oranda ısı ve nem versinler. Bunları istedikleri gelişmiş cihazlarla karıştırsınlar. Varillerin başına da dünyanın önde gelen bilim adamlarını koysunlar. Bu uzmanlar babadan oğula, kuşaktan kuşağa aktararak nöbetleşe milyarlarca, hatta trilyonlarca sene sürekli varillerin başında beklesinler. Bir canlının oluşması için hangi şartların var olması gerektiğine inanılıyorsa hepsini kullanmak serbest olsun. Ancak, ne

yaparlarsa yapsınlar o varillerden kesinlikle bir canlı çıkartamazlar. Zürafaları, aslanları, arıları, kanaryaları, bülbülleri, papağanları, atları, yunusları, gülleri, orkideleri, zambakları, karanfilleri, muzları, portakalları, elmaları, hurmaları, domatesleri, kavunları, karpuzları, incirleri, zeytinleri, üzümleri, şeftalileri, tavus kuşlarını, sülünleri, renk renk kelebekleri ve bunlar gibi milyonlarca canlı türünden hiçbirini oluşturamazlar. Değil burada birkaçını saydığımız bu canlı varlıkları, bunların tek bir hücresini bile elde edemezler.

Kısacası, bilinçsiz atomlar biraraya gelerek hücreyi oluşturamazlar. Sonra yeni bir karar vererek bir hücreyi ikiye bölüp, sonra art arda başka kararlar alıp, elektron mikroskobunu bulan, sonra kendi hücre yapısını bu mikroskop altında izleyen profesörleri oluşturamazlar. Madde, ancak Allah'ın üstün yaratmasıyla hayat bulur. Bunun aksini iddia eden evrim teorisi ise, akla tamamen aykırı bir safsatadır. Evrimcilerin ortaya attığı iddialar üzerinde biraz bile düşünmek, üstteki örnekte olduğu gibi, bu gerçeği açıkça gösterir.

Göz ve Kulaktaki Teknoloji

Evrim teorisinin kesinlikle açıklama getiremeyeceği bir diğer konu ise göz ve kulaktaki üstün algılama kalitesidir.

Gözle ilgili konuya geçmeden önce "Nasıl görürüz?" sorusuna kısaca cevap verelim. Bir cisimden gelen ışınlar, gözde retinaya ters olarak düşer. Bu ışınlar, buradaki hücreler tarafından elektrik sinyallerine dönüştürülür ve beynin arka kısmındaki görme merkezi denilen küçücük bir noktaya ulaşır. Bu elektrik sinyalleri bir dizi işlemden sonra beyindeki bu merkezde görüntü olarak algılanır. Bu bilgiden sonra şimdi düşünelim:

Beyin ışığa kapalıdır. Yani beynin içi kapkaranlıktır, ışık beynin bulunduğu yere kadar giremez. Görüntü merkezi denilen yer kapkaranlık, ışığın asla ulaşmadığı, belki de hiç karşılaşmadığınız kadar karanlık bir yerdir. Ancak siz bu zifiri karanlıkta ışıklı, pırıl pırıl bir dünyayı seyretmektesiniz.

Üstelik bu o kadar net ve kaliteli bir görüntüdür ki 21. yüzyıl teknolojisi bile her türlü imkana rağmen bu netliği sağlayamamıştır. Örneğin şu anda okuduğunuz kitaba, kitabı tutan ellerinize bakın, sonra başınızı kaldırın ve çevrenize bakın. Şu anda gördüğünüz netlik ve kalitedeki bu görüntüyü başka bir yerde gördünüz mü? Bu kadar net bir görüntüyü size dünyanın bir numaralı televizyon şirketinin ürettiği en gelişmiş televizyon ekranı dahi veremez. 100 yıldır binlerce mühendis bu netliğe ulaşmaya çalışmaktadır. Bunun için fabrikalar, dev tesisler kurulmakta, araştırmalar yapılmakta, planlar ve tasarımlar geliştirilmektedir. Yine bir TV ekranına bakın, bir de şu anda elinizde tuttuğunuz bu kitaba. Arada büyük bir netlik ve kalite farkı olduğunu göreceksiniz. Üstelik, TV ekranı size iki boyutlu bir görüntü gösterir, oysa siz üç boyutlu, derinlikli bir perspektifi izlemektesiniz.

Uzun yıllardır on binlerce mühendis üç boyutlu TV yapmaya, gözün görme kalitesine ulaşmaya çalışmaktadırlar. Evet, üç boyutlu bir televizyon sistemi yapabildiler ama onu da gözlük takmadan üç boyutlu görmek mümkün değil, kaldı ki bu suni bir üç

boyuttur. Arka taraf daha bulanık, ön taraf ise kağıttan dekor gibi durur. Hiçbir zaman gözün gördüğü kadar net ve kaliteli bir görüntü oluşmaz. Kamerada da, televizyonda da mutlaka görüntü kaybı meydana gelir.

İşte evrimciler, bu kaliteli ve net görüntüyü oluşturan mekanizmanın tesadüfen oluştuğunu iddia etmektedirler. Şimdi biri size, odanızda duran televizyon tesadüfler sonucunda oluştu, atomlar biraraya geldi ve bu görüntü oluşturan aleti meydana getirdi dese ne düşünürsünüz? Binlerce kişinin biraraya gelip yapamadığını şuursuz atomlar nasıl yapsın?

Gözün gördüğünden daha ilkel olan bir görüntüyü oluşturan alet tesadüfen oluşamıyorsa, gözün ve gözün gördüğü görüntünün de tesadüfen oluşamayacağı çok açıktır. Aynı durum kulak için de geçerlidir. Dış kulak, çevredeki sesleri kulak kepçesi vasıtasıyla toplayıp orta kulağa iletir; orta kulak aldığı ses titreşimlerini güçlendirerek iç kulağa aktarır; iç kulak da bu titreşimleri elektrik sinyallerine dönüştürerek beyne gönderir. Aynen görmede olduğu gibi duyma işlemi de beyindeki duyma merkezinde gerçekleşir.

Gözdeki durum kulak için de geçerlidir, yani beyin, ışık gibi sese de kapalıdır, ses geçirmez. Dolayısıyla dışarısı ne kadar gürültülü de olsa beynin içi tamamen sessizdir. Buna rağmen en net sesler beyinde algılanır. Ses geçirmeyen beyninizde bir orkestranın senfonilerini dinlersiniz, kalabalık bir ortamın tüm gürültüsünü duyarsınız. Ama o anda hassas bir cihazla beyninizin içindeki ses düzeyi ölçülse, burada keskin bir sessizliğin hakim olduğu görülecektir.

Net bir görüntü elde edebilmek ümidiyle teknoloji nasıl kullanılıyorsa, ses için de aynı çabalar onlarca yıldır sürdürülmektedir. Ses kayıt cihazları, müzik setleri, birçok elektronik alet, sesi algılayan müzik sistemleri bu çalışmalardan bazılarıdır. Ancak, tüm teknolojiye, bu teknolojide çalışan binlerce mühendise ve uzmana rağmen kulağın oluşturduğu netlik ve kalitede bir sese ulaşılamamıştır. En büyük müzik sistemi şirketinin ürettiği en kaliteli müzik setini düşünün. Sesi kaydettiğinde mutlaka sesin bir kısmı kaybolur veya az da olsa mutlaka parazit oluşur veya müzik setini açtığınızda daha müzik başlamadan bir cızırtı mutlaka duyarsınız. Ancak insan vücudundaki teknolojinin ürünü olan sesler son derece net ve kusursuzdur. Bir insan kulağı, hiçbir zaman müzik setinde olduğu gibi cızırtılı veya parazitli algılamaz; ses ne ise tam ve net bir biçimde onu algılar. Bu durum, insan yaratıldığı günden bu yana böyledir.

Şimdiye kadar insanoğlunun yaptığı hiçbir görüntü ve ses cihazı, göz ve kulak kadar hassas ve başarılı birer algılayıcı olamamıştır.

Ancak görme ve işitme olayında, tüm bunların ötesinde, çok büyük bir gerçek daha vardır.

Beynin İçinde Gören ve Duyan Şuur Kime Aittir?

Beynin içinde, ışıl ışıl renkli bir dünyayı seyreden, senfonileri, kuşların cıvıltılarını dinleyen, gülü koklayan kimdir?

İnsanın gözlerinden, kulaklarından, burnundan gelen uyarılar, elektrik sinyali olarak beyne gider. Biyoloji, fizyoloji veya biyokimya kitaplarında bu görüntünün beyinde nasıl oluştuğuna dair birçok detay okursunuz. Ancak, bu konu hakkındaki en önemli gerçeğe hiçbir yerde rastlayamazsınız: Beyinde, bu elektrik sinyallerini görüntü, ses, koku ve his olarak algılayan kimdir? Beynin içinde göze, kulağa, burna ihtiyaç duymadan tüm bunları algılayan bir şuur bulunmaktadır. Bu şuur kime aittir?

Elbette bu şuur beyni oluşturan sinirler, yağ tabakası ve sinir hücrelerine ait değildir. İşte bu yüzden, herşeyin maddeden ibaret olduğunu zanneden Darwinist-materyalistler bu sorulara hiçbir cevap verememektedirler. Çünkü bu şuur, Allah'ın yaratmış olduğu ruhtur. Ruh, görüntüyü seyretmek için göze, sesi duymak için kulağa ihtiyaç duymaz. Bunların da ötesinde düşünmek için beyne ihtiyaç duymaz.

Bu açık ve ilmi gerçeği okuyan her insanın, beynin içindeki birkaç santimetreküplük, kapkaranlık mekana tüm kainatı üç boyutlu, renkli, gölgeli ve ışıklı olarak sığdıran Yüce Allah'ı düşünüp, O'ndan korkup, O'na sığınması gerekir.

Materyalist Bir İnanç

Buraya kadar incelediklerimiz, evrim teorisinin bilimsel bulgularla açıkça çelişen bir iddia olduğunu göstermektedir. Teorinin hayatın kökeni hakkındaki iddiası bilime aykırıdır, öne sürdüğü evrim mekanizmalarının hiçbir evrimleştirici etkisi yoktur ve fosiller teorinin gerektirdiği ara formların yaşamadıklarını göstermektedir. Bu durumda, elbette, evrim teorisinin bilime aykırı bir düşünce olarak bir kenara atılması gerekir. Nitekim tarih boyunca dünya merkezli evren modeli gibi pek çok düşünce, bilimin gündeminden çıkarılmıştır. Ama evrim teorisi ısrarla bilimin gündeminde tutulmaktadır. Hatta bazı insanlar teorinin eleştirilmesini "bilime saldırı" olarak göstermeye bile çalışmaktadırlar. Peki neden?..

Bu durumun nedeni, evrim teorisinin bazı çevreler için, kendisinden asla vazgeçilemeyecek dogmatik bir inanış oluşudur. Bu çevreler, materyalist felsefeye körü körüne bağlıdırlar ve Darwinizm'i de doğaya getirilebilecek yegane materyalist açıklama olduğu için benimsemektedirler.

Bazen bunu açıkça itiraf da ederler. Harvard Üniversitesi'nden ünlü bir genetikçi ve aynı zamanda önde gelen bir evrimci olan Richard Lewontin, "önce materyalist, sonra bilim adamı" olduğunu şöyle itiraf etmektedir:

Bizim materyalizme bir inancımız var, 'a priori' (önceden kabul edilmiş, doğru varsayılmış) bir inanç bu. Bizi dünyaya materyalist bir açıklama getirmeye zorlayan şey, bilimin yöntemleri ve kuralları değil. Aksine, materyalizme olan 'a priori' bağlılığımız nedeniyle, dünyaya materyalist bir açıklama getiren araştırma yöntemlerini ve kavramları kurguluyoruz. Materyalizm mutlak doğru olduğuna göre de, İlahi bir

açıklamanın sahneye girmesine izin veremeyiz. (Richard Lewontin, "The Demon-Haunted World", The New York Review of Books, 9 Ocak 1997, s. 28)

Bu sözler, Darwinizm'in, materyalist felsefeye bağlılık uğruna yaşatılan bir dogma olduğunun açık ifadeleridir. Bu dogma, maddeden başka hiçbir varlık olmadığını varsayar. Bu nedenle de cansız, bilinçsiz maddenin, hayatı yarattığına inanır. Milyonlarca farklı canlı türünün; örneğin kuşların, balıkların, zürafaların, kaplanların, böceklerin, ağaçların, çiçeklerin, balinaların ve insanların maddenin kendi içindeki etkileşimlerle, yani yağan yağmurla, çakan şimşekle, cansız maddenin içinden oluştuğunu kabul eder. Gerçekte ise bu, hem akla hem bilime aykırı bir kabuldür. Ama Darwinistler kendi deyimleriyle "İlahi bir açıklamanın sahneye girmemesi" için, bu kabulü savunmaya devam etmektedirler.

Canlıların kökenine materyalist bir ön yargı ile bakmayan insanlar ise, şu açık gerçeği göreceklerdir: Tüm canlılar, üstün bir güç, bilgi ve akla sahip olan bir Yaratıcının eseridirler. Yaratıcı, tüm evreni yoktan var eden, en kusursuz biçimde düzenleyen ve tüm canlıları yaratıp şekillendiren Allah'tır.

Evrim Teorisi Dünya Tarihinin En Etkili Büyüsüdür

Burada şunu da belirtmek gerekir ki, ön yargısız, hiçbir ideolojinin etkisi altında kalmadan, sadece aklını ve mantığını kullanan her insan, bilim ve medeniyetten uzak toplumların hurafelerini andıran evrim teorisinin inanılması imkansız bir iddia olduğunu kolaylıkla anlayacaktır.

Yukarıda da belirtildiği gibi, evrim teorisine inananlar, büyük bir varilin içine birçok atomu, molekülü, cansız maddeyi dolduran ve bunların karışımından zaman içinde düşünen, akleden, buluşlar yapan profesörlerin, üniversite öğrencilerinin, Einstein, Hubble gibi bilim adamlarının, Frank Sinatra, Charlton Heston gibi sanatçıların, bunun yanı sıra ceylanların, limon ağaçlarının, karanfillerin çıkacağına inanmaktadırlar. Üstelik, bu saçma iddiaya inananlar bilim adamları, profesörler, kültürlü, eğitimli insanlardır. Bu nedenle evrim teorisi için "dünya tarihinin en büyük ve en etkili büyüsü" ifadesini kullanmak yerinde olacaktır. Çünkü, dünya tarihinde insanların bu derece aklını başından alan, akıl ve mantıkla düşünmelerine imkan tanımayan, gözlerinin önüne sanki bir perde çekip çok açık olan gerçekleri görmelerine engel olan bir başka inanç veya iddia daha yoktur. Bu, Afrikalı bazı kabilelerin totemlere, Sebe halkının Güneş'e tapmasından, Hz. İbrahim'in kavminin elleri ile yaptıkları putlara, Hz. Musa'nın kavminin altından yaptıkları buzağıya tapmalarından çok daha vahim ve akıl almaz bir körlüktür. Gerçekte bu durum, Allah'ın Kuran'da işaret ettiği bir akılsızlıktır. Allah, bazı insanların anlayışlarının kapanacağını ve gerçekleri görmekten aciz duruma düşeceklerini birçok ayetinde bildirmektedir. Bu ayetlerden bazıları şöyledir:

Şüphesiz, inkar edenleri uyarsan da, uyarmasan da, onlar için fark etmez; inanmazlar. Allah, onların kalplerini ve kulaklarını mühürlemiştir; gözlerinin üzerinde perdeler vardır. Ve büyük azab onlaradır. (Bakara Suresi, 6-7)

... Kalbleri vardır bununla kavrayıp-anlamazlar, gözleri vardır bununla görmezler, kulakları vardır bununla işitmezler. Bunlar hayvanlar gibidir, hatta daha aşağılıktırlar. İşte bunlar gafil olanlardır. (Araf Suresi, 179)

Allah Hicr Suresi'nde ise, bu insanların mucizeler görseler bile inanmayacak kadar büyülendiklerini şöyle bildirmektedir:

Onların üzerlerine gökyüzünden bir kapı açsak, ordan yukarı yükselseler de, mutlaka: "Gözlerimiz döndürüldü, belki biz büyülenmiş bir topluluğuz" diyeceklerdir. (Hicr Suresi, 14-15)

Bu kadar geniş bir kitlenin üzerinde bu büyünün etkili olması, insanların gerçeklerden bu kadar uzak tutulmaları ve 150 yıldır bu büyünün bozulmaması ise, kelimelerle anlatılamayacak kadar hayret verici bir durumdur. Çünkü, bir veya birkaç insanın imkansız senaryolara, saçmalık ve mantıksızlıklarla dolu iddialara inanmaları anlaşılabilir. Ancak dünyanın dört bir yanındaki insanların, şuursuz ve cansız atomların ani bir kararla biraraya gelip; olağanüstü bir organizasyon, disiplin, akıl ve şuur gösterip kusursuz bir sistemle işleyen evreni, canlılık için uygun olan her türlü özelliğe sahip olan Dünya gezegenini ve sayısız kompleks sistemle donatılmış canlıları meydana getirdiğine inanmasının, "büyü"den başka bir açıklaması yoktur.

Nitekim, Allah Kuran'da, inkarcı felsefenin savunucusu olan bazı kimselerin, yaptıkları büyülerle insanları etkilediklerini Hz. Musa ve Firavun arasında geçen bir olayla bizlere bildirmektedir. Hz. Musa, Firavun'a hak dini anlattığında, Firavun Hz. Musa'ya, kendi "bilgin büyücüleri" ile insanların toplandığı bir yerde karşılaşmasını söyler. Hz. Musa, büyücülerle karşılaştığında, büyücülere önce onların marifetlerini sergilemelerini emreder. Bu olayın anlatıldığı ayet şöyledir:

(Musa:) "Siz atın" dedi. (Asalarını) atıverince, insanların gözlerini büyüleyiverdiler, onları dehşete düşürdüler ve (ortaya) büyük bir sihir getirmiş oldular. (Araf Suresi, 116)

Görüldüğü gibi Firavun'un büyücüleri yaptıkları "aldatmacalar"la - Hz. Musa ve ona inananlar dışında- insanların hepsini büyüleyebilmişlerdir. Ancak, onların attıklarına karşılık Hz. Musa'nın ortaya koyduğu delil, onların bu büyüsünü, Kuran'daki ifadeyle "uydurduklarını yutmuş" yani etkisiz kılmıştır:

Biz de Musa'ya: "Asanı fırlatıver" diye vahyettik. (O da fırlatıverince) bir de baktılar ki, o bütün uydurduklarını derleyip-toparlayıp yutuyor. Böylece hak yerini buldu, onların bütün yapmakta oldukları geçersiz kaldı. Orada yenilmiş oldular ve küçük düşmüşler olarak tersyüz çevrildiler. (Araf Suresi, 117-119)

Ayetlerde de bildirildiği gibi, daha önce insanları büyüleyerek etkileyen bu kişilerin yaptıklarının bir sahtekarlık olduğunun anlaşılması ile, söz konusu insanlar küçük düşmüşlerdir. Günümüzde de bir büyünün etkisiyle, bilimsellik kılıfı altında son derece saçma iddialara inanan ve bunları savunmaya hayatlarını adayanlar, eğer bu iddialardan vazgeçmezlerse gerçekler tam anlamıyla açığa çıktığında ve "büyü bozulduğunda" küçük duruma düşeceklerdir. Nitekim, yaklaşık 60 yaşına kadar evrimi savunan ve ateist bir felsefeci olan, ancak daha sonra gerçekleri gören Malcolm Muggeridge evrim teorisinin yakın gelecekte düşeceği durumu şöyle açıklamaktadır:

Ben kendim, evrim teorisinin, özellikle uygulandığı alanlarda, geleceğin tarih kitaplarındaki en büyük espri malzemelerinden biri olacağına ikna oldum. Gelecek kuşak, bu kadar çürük ve belirsiz bir hipotezin inanılmaz bir saflıkla kabul edilmesini hayretle karşılayacaktır. (Malcolm Muggeridge, The End of Christendom, Grand Rapids: Eerdmans, 1980, s.43)

Bu gelecek, uzakta değildir aksine çok yakın bir gelecekte insanlar "tesadüfler"in ilah olamayacaklarını anlayacaklar ve evrim teorisi dünya tarihinin en büyük aldatmacası ve en şiddetli büyüsü olarak tanımlanacaktır. Bu şiddetli büyü, büyük bir hızla dünyanın dört bir yanında insanların üzerinden kalkmaya başlamıştır. Artık evrim aldatmacasının sırrını öğrenen birçok insan, bu aldatmacaya nasıl kandığını hayret ve şaşkınlıkla düşünmektedir.

(*) Meleklerin ve cinlerin, insandan önce yaratıldıkları kıssada belirtilmiştir. Burada genelde yanlış anlaşılan iki önemli ayrıntı vardır. Birincisi insanların atası Hz. Adem'in bir seferde yaratıldığı, melekler ve İblis'in bu yaratılışa şahit olduklarıdır. Bu nokta önemlidir çünkü yaratılışa karşı olarak ortaya atılan evrim teorisine taviz veren birtakım çevreler, Hz. Adem'in de bir evrim süreci sonucunda ortaya çıktığını öne sürmek gafletinde bulunurlar.

İkincisi iblisin kimi insanların öne sürdüğü gibi bir melek olmadığı, yalnızca meleklerle aynı ortamda bulunan bir cin olduğudur. İblisin cin olduğu Kehf Suresi'nin 50. ayetinde belirtilmiştir.

Bazı kimseler ise cinlerin de aslında birer melek olduklarını iddia ederler. Oysa Kuran'dan öğrenildiğine göre melekler ve cinler arasında kesin bir ayırım vardır. Bu ayırım, meleklerin kendi ağızlarından Kuran'da Sebe Suresi'nin 40 ve 41. ayetlerinde ifade edilmiştir. Kuran'da cinlerin atasının (cann) dumansız ateşten yaratıldığı belirtilmiştir. (Rahman Suresi, 15) Dolayısıyla ayetlerde ateşten yaratıldığı belirtilen İblis'in de melek değil cin olduğu açıktır.

... Sen Yücesin, bize öğrettiğinden başka bizim hiçbir bilgimiz yok. Gerçekten Sen, herşeyi bilen, hüküm ve hikmet sahibi olansın.

Her kim olursanız olun sizin sonsuz bir azap çekmenizi
isteyen, bütün varlığını buna adamış, son derece tehlikeli
bir düşmanınız var. İsmi, Şeytan. Bir başka deyişle,
Allah'ın lanetlediği ve huzurundan
kovmuş olduğu İblis ve onun takipçileri.
O en büyük düşmanınız. Bir efsane ya da bir masal değil,
gerçeğin ta kendisi. İnsanlık tarihinin her aşamasında var
oldu. Yaşamış ve ölmüş milyarlarca insanı ateşin içine
çekti ve halen çekiyor. Hiçbir zaman ayırım yapmaz.
Genç, yaşlı, kadın, erkek, iş adamı veya dilenci
fark etmez. Her insan bu düşmanın hedefidir.
Bu yazıyı okurken de sizi gözlüyor ve planlar yapıyor.
Tek arzusu var; kendisiyle beraber, olabildiği kadar çok
insanı -siz de dahil- cehenneme sürüklemek.
Zafer kazanması için insanların açıkça kendisine
tapınması veya çok uç sapkınlıklar yapmaları gerekmez.
Şeytan insanlardan mutlaka Allah'ı inkar etmelerini de istemez.
Zaten Allah'ı kendisi inkar etmemektedir ki, insanlardan
özellikle bunu istesin. Onun tek isteği düşmanlarını
Allah'ın dininden ve Kuran ahlakından uzak tutmak, halis
olarak Allah'a ibadet etmelerini engellemek,
bunun sonucunda sonsuz azap çekmelerini sağlamaktır.
Ancak şunu da bilin ki onun, Allah'ın salih kulları
üzerinde hiçbir etkisi olamaz.
(Bakara Suresi, 32)